

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

«Διορθόδοξος Σύνδεσμος Πρωτοβουλιῶν Γονέων» ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου

Κωδικός: 4981

Ἰδρυτής: π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος (†)

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Πρωτ. Κυριακὸς Τσουρὸς, Ἀρχ. Χριστοφόρος Τσιάνκας, Ἀρχ. Βαρνάβας Λαμπρόπουλος, Ἀρχ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης, Μοναχὸς Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, Ἀθανάσιος Νεοφώτιστος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Πρωτ. Κυριακὸς Τσουρὸς, Ἰασιῶν 1, Ἀθήνα

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Μητροπολίτης Νευροκοπίου-Βουλγαρίας κ. Ναθαναήλ – Ἀρχιεπίσκοπος Πράγας κ. Χριστοφόρος – Πρωτ. Κυριακὸς Τσουρὸς, Ἀθήνα – Ἀρχ. Varsanufios-Bazyli Drogoszkiewicz, Βαρσοβία, Πολωνία – Ἀρχ. Χριστοφόρος Τσιάνκας, Λεμεῖος, Κύπρος – Ἀρχ. Βαρνάβας Λαμπρόπουλος, Πρέβεζα – Ἀρχ. Παῦλος Ἰωάννου, Χαλκίς – Μοναχὸς Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, Κασανδρεία – καθ. Alexander Dvorkin, Μόσχα – Δρ. Γεώργιος Κρίππας, Ἀθήνα – Ἀθανάσιος Νεοφώτιστος, Ἀθήνα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

Πρωτ. Κυριακὸς Τσουρὸς – Μον. Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης – Ἀθανάσιος Νεοφώτιστος – Ἰωάννης Μηλιώνης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ:

«Πανελλήνια Ἐνωση Γονέων γιὰ τὴν Προστασία τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Πολιτισμοῦ, τῆς Οἰκογενεῖας καὶ τοῦ Ἀτόμου» (ΠΕΓ). Ταχ. Διεύθυνση: Τ.Θ. 60120, 153 43 Ἁγία Παρασκευὴ Ἀττικῆς. Τηλ.: 210 6082271 Fax: 210 6082219, <http://www.ppu.gr>

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: Γρηγόρης Μορόγιαννης, Λεωφόρος Δημοκρατίας 255, Ἀχαρνάι, τηλ. 210 2318397

DIALOGOS

FOUNDER

Father Antonios Alevizopoulos (†)

OWNER

Inter-Orthodox Union of Parents' Initiatives, under the auspices of His Beatitude, Christodoulos, Archbishop of Athens and all Greece

DIRECTOR

Rev. Kyriakos Tsouros, P.O. Box 60120 - 153 43 Aghia Paraskevi, Athens

Ὁ ΔΙΑΛΟΓΟΣ κυκλοφορεῖ καὶ ἀποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ. Εἴμεθα πάντοτε ἐκτεθειμένοι στὴν «τρομοκρατία» νεοφάνων αἰρέσεων πού δὲν θέλουν ἀντιεπιμενική ἐνημέρωση περὶ αὐτῶν. Παράλληλα, στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, παρέχουμε δόθητα σέ θύματα νεοφάνων αἰρέσεων. Γιὰ νά μπορέσουμε νά συνεχίσουμε τὴν ἐργασία μας, μᾶς εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία ἡ ἠθική καὶ ὑλική συμβολή σας. Προαιρετικὲς εισφορὲς γιὰ τὴ συνέχιση τῆς ἐργασίας μας γίνονται μὲ εὐγνωμοσύνη δεκτὲς μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή (ΠΕΓ Μεσογείων 429, 153 43 Ἁγία Παρασκευὴ Ἀττικῆς) ἢ μὲ τραπεζικὴ ἐπιταγή (ΠΕΓ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ὑποκατάστημα Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἀριθ. Λογ. 180/296004-44)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

“Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια”, τοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου 1	“Ποιοὶ καὶ γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν ἑλληνορθόδοξη παράδοση”, τοῦ κ. Κωνσταντίνου Χολέβα 18
“Γιατί τὸση ἐπιμονὴ γιὰ τὸν χωρισμό”, τοῦ Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Μύρου 4	“Ἡ παιδαγωγία τῆς βίας καὶ ὁ βιασμός τῶν παιδιῶν μας”, τῆς κ. Ἑλένης Ἀνδρουλάκη 22
“Ὁ ὑπαρξιακὸς χαρακτήρας τῆς ἐλευθερίας”, τοῦ κ. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη 6	Εἰδήσεις - Σχόλια Ὁ “ὑπόκοσμος”. 25 Ἡ ἔμμομη ἰδέα 25 Μόνος ἐναντίον τῆς Σαηεντολογίας . . 26 Μιά ἐνδιαφέρουσα συνέντευξη 28 Ὁ “μαμωνάς”. 29 Τὸ «περιβάλλον» τοῦ Ἰησοῦ 29 Ὁ ζόφος τοῦ μακαρθισμοῦ 30 Ἐλιξίρια Ἁγίου Ὁρους 31
“Ὁργανωμένα σχέδια (:)", τοῦ κ. Ἀθανασίου Νεοφώτιστου 7	
“π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος, ἓνας σύγχρονος ἀπολογητής”, τοῦ κ. Κωνσταντίνου Παπαχριστοδούλου 10	
“Κρίση συνείδησης. Ρέιμοντ Φράντζ”, τῆς κ. Ἄνας Μπουρδάκου 12	
“Ἡ ἀνεπάρκεια τῆς θεολογίας τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων” (β' μέρος), τοῦ κ. Κωνσταντίνου Γανωτῆ 15	

TABLE OF CONTENTS

“A practical family guide”, by Fr. Antonios Alevizopoulos (†) 1	“Who are those that doubt the Greek-orthodox tradition and why”, by Constantinos Holevas 18
“Why such a peoccupation with the separation of church and state”, by Archimandrite Augustinos Myrou . . . 4	“The education of violence and the violation of our children”, by Eleni Androulaki 22
“The existential character of freedoom”, by Constantinos Gregoriades 6	News - Comments The “underworld”. 25 The obsession 25 Alone against Scientology 26 An interesting interview 28 The “Mammon” 29 Jesus’ “environment” 29 The gloom of McCarthyism 30 Mouth Athos elixirs 31
“Orchestrated plans (?)”, by Athanasios Neophotistos 7	
“Fr. Antonios Alevizopoulos (†), a contemporary apologist”, by Constantinos Papachristodoulou . . . 10	
“A crisis of conscience. Raymond Franz”, by Anna Bourdakou 12	
“The insufficiency of the Theology of the ancient Greeks” (Part II), by Constantinos Ganotes 15	

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου (†)

(β' μέρος)

Μερικά βασικά σημεία στη στάση της οικογένειας.

στ) Οικονομικές απαιτήσεις.

Άλλο θέμα που ίσως τεθεί στην αλληλογραφία είναι οικονομικά ζητήματα. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι πίσω από την παράκληση για την αποστολή χρηματικών ποσών ή για την παραχώρηση κληρονομικών μεριδίων, κρύβεται η όργάνωση. Όποιοσδήποτε χρηματικές ενισχύσεις, πηγαίνουν πάντοτε τελικά στην ομάδα και γι' αυτό δεν ενδείκνυται η αποστολή χρημάτων.

Η προσπάθεια να εξαγοράσει κανείς με χρήματα ή με αντικείμενα αξίας την επαφή, δεν θα έχει άλλα αποτελέσματα από το να ακολουθήσουν κι άλλες απαιτήσεις. Με χρηματικές αποστολές θέτει κανείς τον εαυτό του κάτω από ένα είδος έκβιασμού. Αφού μπορεί κανείς να πάρει χρήματα από τους γονείς του για τη νέα του ομάδα, γιατί να εγκαταλείψει αυτή την αποτελεσματική μέθοδο;

Αν αποφασίσουμε να κάνουμε δώρα, πρέπει πάντοτε να αποστέλλονται ως πακέτα, για να παίρνει κανείς απόδειξη από το ταχυδρομείο. Εάν απαιτηθεί κάποιο δώρο αξίας, όπως επί παραδείγματι ένα παλτό, και θελήσει κανείς να εκπληρώσει αυτή την επιθυμία, τότε συνιστάται να μη σταλεί ένα τέτοιο δώρο, αλλά να ζητηθεί από το θύμα να έλθει να το παραλάβει: "Μπορείτε να έλθεις και τότε θα πάμε να αγοράσουμε μαζί το παλτό"! Περισσότερα παλτά ή δώρα, που ξεπερνούν τις προσωπικές ανάγκες, δεν συνίσταται να δίδονται, ούτε και μ' αυτόν τον τρόπο.

Δεν πρέπει να αποστέλλονται χρήματα για το σκοπό αυτό. Γιατί και εάν ακόμη αγοράσθει επί παραδείγματι ένα παλτό, ποτέ δεν μπορούμε να είμαστε βέβαιοι πως θα χρησιμοποιηθεί για το πρόσωπο που ενδιαφερόμαστε και όχι για άλλα μέλη της ομάδας. Για νέα γυναίκα πρέπει να φροντίσει η ομάδα. Εάν θέλει κανείς να αναλάβει αυτό το έξοδο, τότε μόνο σε συνδυασμό με την προσωπική παρουσία του ενδιαφερομένου. Ακόμη και εάν βρίσκεται μακριά σε άλλη χώρα, θα πρέπει κανείς να σκεφθεί σοβαρά αυτή τη συμβουλή.

Δεν είναι σωστό να κάνει κανείς ακριβά δώρα ή να προσφέρει μεγάλα χρηματικά ποσά. Πρέπει να γνωρίζει ότι όλα τα πολύτιμα δώρα, όλα τα χρηματικά ποσά ή χρήσιμα αντικείμενα κατάσχονται από την ομάδα ή "τίθενται στην υπηρεσία της ομάδας". Πρέπει λοιπόν να απέσχει κανείς από τέτοια δώρα εκτός εάν θέλει μ' αυτό να ενισχύσει την ομάδα. Αυτό ισχύει ακόμη και για τις γιορτές, όπως ονομαστική γιορτή, Χριστούγεννα, κ.ο.κ.

Σ' αυτή την περίπτωση έμπιπτουν και δώρα που κάποτε αποτελούσαν την μεγάλη επιθυμία των θυμάτων, όπως κασσετόφωνα, δίσκοι, βιβλία ή κοσμήματα. Προσωπικά δώρα, που θα μπορούσε κανείς να στείλει, είναι σπιτίσια γλυκά, κάτι για ένδυμασία που έχει ετοιμασθεί στο σπίτι, και το καλοκαίρι εάν το ταχυδρομείο δεν καθυστερεί λόγω αποστάσεως, φρουτά από τον κήπο ή άλλα μικροπράγματα, κατά το δυνατόν τέτοια, που να θυμίζουν κάτι, επί παραδείγματι ένα άλμπουμ για φωτογραφίες, στο οποίο όποιοσδήποτε να υπάρχουν μερικές φωτογραφίες. Η αποστολή φωτογραφιών συνιστάται και στις προσωπικές επιστολές.

Ιδιαίτερο μέλημα πρέπει να είναι η διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων του θύματος, ώστε, αν άργότερα αποδεσμευθεί από την ομάδα, να μπορεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της ζωής. Συχνά τα έξοδα για την περίπτωση που θα εγκαταλείψει την όργάνωση είναι μεγάλα. Μία καλή θεραπεία δεν είναι φθηνή. Νέα επαγγελματική εκπαίδευση είναι ίσως απαραίτητη. Κατοικία και άλλες βασικές ανάγκες απαιτούν χρήματα.

Όταν το θύμα δεν πιστεύει ότι η ομάδα αποβλέπει στην περιουσία του, συνιστάται η υπογραφή συμβολαίου με συμβολαιογράφο, που θα αποκλείει την παραχώρηση της προσωπικής περιουσίας στην ομάδα. Αυτό θα μπορούσε να γίνει με την υπογραφή ενώπιον συμβολαιογράφου, δηλώσεως παραιτήσεως από την περιουσία. Όπως αναφέραμε, τοῦτο είναι δυνατόν μόνο στο χρόνο που το θύμα πιστεύει ότι η όργάνωση δεν αποβλέπει στην περιουσία του και ούτε θα έχει στο μέλλον τέτοιες βλέψεις.

Σε τέτοιες περιπτώσεις συνιστάται η υπογραφή της δηλώσεως, ή οποια δεν αποβλέπει στην αποξένωση του θύματος από την περιουσία, αλλά στη διατήρηση των δικαιωμάτων του. Γι' αυτό το λόγο θα ήταν καλό να υπογραφεί ταυτόχρονα η δήλωση από τους άλλους κληρονόμους ή να γίνει διακανονισμός του ζητήματος με διαθήκη, ότι σε περίπτωση πραγματικής απομακρύνσεως από την ομάδα, να περιέρχονται στο θύμα όλα τα κληρονομικά δικαιώματα. Τοῦτο όμως δεν πρέπει να είναι εικονικό, αλλά να μπορεί να αποδειχθεί. Το καλύτερο είναι να μη ξέρει τίποτε ο ενδιαφερόμενος γι' αυτή τη μυστική συμφωνία.

Όμως στη πράξη αυτό είναι δύσκολο, γιατί τις περισσότερες φορές είναι πολύ άργα, όταν οι οικείοι αντιληφθούν ότι ο γιός, ή θυγατέρα ή ο σύντροφος, προσχώρησε σε μία από τις ομάδες αυτές.

Προβληματισμός γύρω από την επίσκεψη

“Όταν κάποιος θύμα εκφράσει την επιθυμία να επισκεφθεί την οικογένειά του, δεν πρέπει τούτο να οδηγήσει σε εσφαλμένες εκτιμήσεις. Μερικές φορές οι ομάδες στέλνουν τὰ θύματα στα σπίτια τους, είτε λόγω της πίεσης της κοινής γνώμης, είτε για όρισμένο σκοπό ή και για όρισμένο σκοπό ή και για λόγους που δεν μπορούν να εξακριβωθούν.

Σε τέτοιες περιπτώσεις οι γονείς είναι τελείως άβοήθητοι. Τη χαρά της πρώτης στιγμής τη διαδέχεται η απογοήτευση, όταν διαπιστωθεί ότι τὸ θύμα δεν επέστρεψε πραγματικά, οὔτε άλλαξε τίς απόψεις του, και δίνει τὴν ἐντύπωση ἑνὸς ξένου που ἔχει ἴσως πρό ὀφθαλμῶν ἕνα ἰδιαίτερο σκοπό.

Στὴν περίπτωση τῶν σαηεντολόγων τὸ θύμα μπορεί να ζητήσει ἀπὸ τοὺς γονεῖς μία δήλωση ὅτι δεν ἀντιτίθενται στὶς σπουδές της σαηεντολογίας και στὴν παραμονή σ’ αὐτὴ τὴν ομάδα. Τὰ “Παιδιά τοῦ Θεοῦ” στέλνουν τὰ μέλη τους στα σπίτια τῶν γονιῶν τους γιὰ νὰ μείνουν λίγο καιρό, χωρίς καμιά ἐξήγηση, χωρίς νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν ομάδα, και φεύγουν και πάλι ξαφνικά με νέο ρουχισμό και νέο χρηματικό κεφάλαιο. Ἦταν κανονικές “διακοπές στο σπίτι”! Ὑπάρχει περίπτωση, ἀργότερα, νὰ ἀποδειχθεῖ ὅτι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἡ ομάδα εἶχε δυσκολίες, ἐπὶ παραδείγματι με τίς Ἀρχές, στὶς ὁποῖες δυσκολίες ἦταν ἀναμειγμένο τὸ μέρος που ἐστάλη στο σπίτι του.

Παρόμοιο συνέβη και με τὴν κίνηση Χάρε-Κρίσνα. Ὅταν ἐπίκειτο μιὰ δίκη, ὁ γιὸς μιᾶς οἰκογένειας ἐπέστρεψε στο σπίτι με ἐντολή της ὀργανώσεως και ἔβαλε στὴν οἰκογένεια σάν ὄρο, νὰ δεχθοῦν και ἕνα ἄλλο ὄπαδο της ὀργανώσεως, που ἦταν ἀλλοδαπός. Ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ μετατρέψουν τὸ διαμέρισμα τοῦ γιου σὲ ἄσραμ (κοινόβιο) τῶν Χάρε-Κρίσνα, και νὰ προσηλυτιστεῖ στὴν ὀργάνωση και ἡ μικρότερη ἀδελφή.

Ἀπὸ τὴν Ἐνωτικὴ Ἐκκλησία τοῦ Κορεάτη Ψευδο-μεσσία Μούν πρό ἐτῶν, ἔλαβαν μερικά μέλη ἄδεια νὰ πάνε στα σπίτια τους τὰ Χριστούγεννα. Ὅμως μετὰ δύο-τρεις ἡμέρες πῆραν ξαφνικά τηλεφωνικὴ διαταγή νὰ ξαναεπιστρέψουν. Ἡ κίνηση ὑπέθεσε πὼς τίς πρώτες ἡμέρες σίγουρα δεν ἐπρόκειτο νὰ συμβεῖ τίποτε ἀπὸ μέρους τῶν γονέων, ἀφοῦ ἔθεωρεῖτο βέβαιο ὅτι ἡ παραμονὴ θὰ παραταθεῖ. Ποιὰ ὁμως πρέπει νὰ εἶναι ἡ συμπεριφορὰ της οἰκογενείας;

Σε τέτοιες ἐπισκέψεις δεν πρέπει κανεὶς νὰ προσπαθήσει με βία νὰ κρατήσει τὸ θύμα περισσότερο στο σπίτι, ἀπὸ ὅτι ἔχει ἀποφασίσει. Αὐτὸ πρέπει νὰ δηλωθεῖ ἀπὸ τὴν ἀρχή. Μπορεῖ κανεὶς νὰ παρατηρήσει: “Θὰ χαϊρόμαστε ἐάν μείνεις πολὺ καιρὸ ἢ ἀκόμη καλύτερα γιὰ πάντα μαζί μας. Ὅμως ἐάν θελήσεις νὰ φύγεις, δεν θὰ σὲ ἐμποδίσουμε, παρ’ ὅλον ὅτι θὰ ἐνεργήσουμε με βαρεῖα καρδιά”.

Ἐπίσης πρέπει νὰ διασαφηνισθεῖ πὼς ἡ ἐπίσκεψη δεν πρέπει νὰ χρησιμοποιηθεῖ γιὰ “ἱεραποστολικὸς σκοπούς”, ἐπὶ παραδείγματι μετὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν. Ἐάν αὐτὸ δεν γίνεῖ σεβαστό, πρέπει νὰ γίνεῖ ὑπενθύμιση ἀκόμη κι ἂν οἱ γονεῖς βρεθοῦν στὴν ἀνάγκη

νὰ πάρουν τὴν ἀπόφαση νὰ τοῦ ποῦν πὼς πρέπει νὰ φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι. Τότε θὰ κατανοήσει τουλάχιστον δύο πράγματα:

α) Οἱ γονεῖς δεν ἐκβιάζονται, δεν ἐπιθυμοῦν νὰ τὸν ἔχουν στο σπίτι με κάθε ἀντάλλαγμα,

β) Ἡ νέα διδασκαλία δεν εἶναι και τόσο πειστικὴ, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ ἐνθουσιάσει τοὺς οἰκειοὺς του.

Σε περίπτωση ξαφνικῆς ἐπισκέψεως στο σπίτι, τὸ πρώτο που πρέπει νὰ γίνεῖ εἶναι νὰ μὴ δημιουργηθοῦν στοὺς γονεῖς λανθασμένες ἐλπίδες, οἱ ὁποῖες μποροῦν νὰ οδηγήσουν ἀργότερα σὲ ἀπογοήτευση. Κατ’ ἀρχὴν πρέπει κανεὶς νὰ ἐξακριβώσει τὴν αἰτία της ἐπισκέψεως. Στὴν περίπτωση που ἡ ἐπίσκεψη ὀφείλεται στο ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ διαπραγματευθεῖ γιὰ κάτι, τότε πρέπει χωρὶς ἐνδοιασμούς νὰ τοῦ κοινοποιήσουμε τὴν ἀπόφασή μας, ἀκόμη κι ἂν ἡ ἐπίσκεψη κινδυνεύει νὰ περατωθεῖ τὴν ἐπόμενη ὥρα. Με αὐτὸ τὸν τρόπο ἀποφεύγουμε δυσάρεστες καταστάσεις.

Συζήτηση στὴ διάρκεια της ἐπίσκεψης

Ἐνα ἄλλο πρόβλημα που δημιουργεῖται στὴ διάρκεια της παραμονῆς στο σπίτι εἶναι τὸ περιεχόμενο τῶν συζητήσεων. Οἱ συζητήσεις μποροῦν νὰ στρέφονται σὲ προσωπικά θέματα, με ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ, ἰδιαίτερα εὐχάριστες, που συνδέουν τὴν οἰκογένεια. Ἀκόμη μποροῦν νὰ περιέχουν εἰδήσεις ἀπὸ φίλους και γνωστούς, που βοηθοῦν τὸ θύμα νὰ ἐπαναφέρει στὴ μνήμη του εὐχάριστες σκηνές της ζωῆς του και ἰδιαίτερα τῶν παιδικῶν και νεανικῶν του χρόνων.

Τὴν ἡμέρα της ἐπισκέψεως μπορεῖ νὰ προγραμματισθοῦν ἐκδρομές και ἐκδηλώσεις. Ὅσο περισσότερα ἄτομα λαμβάνουν μέρος, τόσο καλύτερα. Ἐκδρομές μποροῦν νὰ γίνονται σὲ μέρη που κάποτε ξανάγινε κοινὴ ἐπίσκεψη και διατηροῦνται καλὲς ἀναμνήσεις. Μιὰ τέτοια ἐκδρομὴ θὰ ξαναζωντανέψει τίς ἀναμνήσεις, ἀκόμη και χωρὶς ἰδιαίτερη ὑπόμνηση με λόγια. Ἐκδηλώσεις κανονίζονται ἀνάλογα με τίς προηγούμενες κλίσεις τοῦ ἀτόμου. Ἐάν π.χ. τοῦ ἄρρεσε τὸ πιάνο και τὸ ἐγκατέλειψε μετὰ τὴν εἴσοδό του στὴν ομάδα και λόγω πλήρους ἀπασχολήσεως ἢ ἐάν τὸν τραβοῦσε ἡ μουσικὴ, θὰ μποροῦσαν νὰ ὀργανωθοῦν τέτοιες ἐκδηλώσεις ἢ ἡ συμμετοχὴ σὲ τέτοιου εἴδους ἐκδηλώσεις.

Φαγητά

Μιὰ δυσκολία προκύπτει με τὸ φαγητό, ἐπειδὴ πολλές ομάδες ἐπιβάλλουν στα θύματά τους τὴν ἀποχή ἀπὸ ὀρισμένα φαγητά, ὅπως κρέας, ψάρι, αὐγά, κ.ἄ. Οἱ κανόνες φαγητοῦ της ὀμάδας δεν πρέπει οὔτε νὰ περιφρονοῦνται τελείως, οὔτε και νὰ ἀκολουθοῦνται δουλικὰ. Θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε: “Σε μᾶς μαγειρεύεται τὸ φαγητό ἔτσι, ὅπως πάντα. Ἐάν ἔρχεσαι σάν ἐπισκέπτης, περιμένουμε ἀπὸ σένα νὰ μὴν ἔχεις ἰδιαίτερες ἀπαιτήσεις. Σε ὀρισμένα πλαίσια θὰ λάβουμε ὑπ’ ὄψην μας τοὺς κανόνες φαγητοῦ σου”.

Ἰδιαίτερη κουζίνα δεν συνιστᾶται, ἀκόμη και ἐάν ὁ ἐπισκέπτης θέλει νὰ μαγειρεύσει τὸ φαγητό του μόνος

του. Κοινό φαγητό είναι έκφραση της κοινής ζωής στά πλαίσια της οικογένειας. Ίδιαίτερο φαγητό δικαιολογείται μόνο σε περίπτωση ασθένειας. Άλκοολ μπορεί να μη παρατεθεί και κατά τη διάρκεια της επισκέψεως μπορούν να απόσχουν από αυτό και τά λοιπά μέλη της οικογενείας.

Τηλέφωνο

Μερικές δυσκολίες μπορεί να υπάρξουν μέ τό τηλέφωνο. Σε μία περίπτωση ένα θύμα επέστρεψε στό σπίτι του και κάθησε δύο εβδομάδες. Από εκεί έκανε όλα τά τηλεφωνήματα της ομάδας στό έξωτερικό, όταν οί γονείς έλειπαν από τό σπίτι. Τό γεγονός διαπιστώθηκε όταν ήλθε ό λογαριασμός!

Τί πρέπει να γίνει για να αποφευχθούν τέτοια δυσάρεστα πράγματα; Μία συμβουλή είναι να κόψει κανείς τό τηλέφωνο επί ένα διάστημα. Αυτό δημιουργεί όρισμένα έξοδα, αλλά έχει τό καλό να προφυλάσσει από έκπληξεις και να μήν μπορεί ή όργάνωση να τηλεφωνήσει στό θύμα κατά τη διάρκεια της παραμονής του στό σπίτι.

Εισιτήρια

Έάν κάποιο μέλος της ομάδας ζητάει από τούς γονείς του να του στείλουν ένα εισιτήριο για να επισκεφθεί τό σπίτι του, αυτή ή παράκληση μπορεί να εκπληρωθεί. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να ληφθεί πρόνοια, ώστε τό εισιτήριο να σφραγισθεί από τό γραφείο ταξιδιών ή από άλλη αρμόδια υπηρεσία, ώστε να μήν μπορεί να μεταπωληθεί.

Έάν σταλούν χρήματα, αυτό μπορεί να όδηγήσει σε απογοητεύσεις. Υπάρχουν περιπτώσεις πού τά χρήματα για εισιτήριο μέ επιστροφή χρησιμοποιήθηκαν για την ενίσχυση της ομάδας. Έάν ή περίπτωση δεν είναι επείγουσα και ή αποστολή του εισιτηρίου πρόκειται να απευθυνθεί στη διεύθυνση της ομάδας, θά ήταν καλό να βεβαιωθεί κανείς για τό νόημα της επισκέψεως. Ένα ταξίδι για διακοπές στην πατρίδα θά μπορούσε να αποβεί σε όφελος της ομάδας, μέ έξοδα της οικογενείας.

Υπάρχει παράδειγμα κατά τό όποιο τό θύμα δεν εμφανίστηκε καθόλου στό σπίτι, αλλά πήγε κατ' ευθείαν στό τοπικό κοινόβιο της ομάδας. Έάν παρουσιασθεί τέτοια περίπτωση, πρέπει άμέσως να δοθεί στή δημοσιότητα.

Σε περίπτωση πού τό θύμα βρισκεται στό έξωτερικό, μπορεί κανείς να ζητήσει τη μεσολάβηση των διπλωματικών Αρχών μέσω του Υπουργείου Έξωτερικών και να άνατεθεί ή φροντίδα προμήθειας εισιτηρίου στην πρεσβεία ή στό προσξενείο, τό όποιο θά μπορούσε να συνοδεύσει τόν ζητούντα βοήθεια μεχρι τό αεροδρόμιο ή τό πλοίο, ώστε να βεβαιωθεί για την άναχώρηση.

Τί γίνεται όμως μέ τό εισιτήριο της επιστροφής στην ομάδα; Όταν ό επισκέπτης δηλώσει ότι επιθυμεί να επιστρέψει στό κοινόβιο της ομάδας και ζητήσει τό εισιτήριο, δεν πρέπει μέ κανένα τρόπο να καταβλη-

θούν έξοδα για την επιστροφή του. Δεν μπορεί κανείς να απαιτήσει από γονείς και οικείους να πληρώσουν για μία νέα φυγή στην όργάνωση, την όποια δεν έγκρίνουν. Πρέπει να προσέξουμε να μήν ύποχωρούμε σε μικρούς εκβιασμούς:

Θέλετε να πάω μέ τά πόδια μ' αυτή την κακοκαιρία;

- Όχι θέλουμε να καθήσεις μαζί μας.

- Άλλά μου ύποσχεθήκατε πώς δεν θά μέ έμποδίσετε όταν θελήσω να φύγω.

- Αυτό δεν τό κάνουμε. Όμως αρκετά θά έχεις προσφέρει στην όργάνωση, ώστε να σου στείλουν από εκεί τό εισιτήριο.

Σχέσεις μέ την ομάδα

Οί οικείοι και ιδιαίτερα οί γονείς δεν πρέπει να καλλιεργήσουν όποιεσδήποτε σχέσεις μέ την ομάδα ή να δείξουν ότι έγκρίνουν την παραμονή του παιδιού τους στην ομάδα.

Μερικές ομάδες, όπως ή κίνηση του Μούν και τά "Παιδιά του Θεού", άπευθύνουν μερικές φορές ευχτήριες κάρτες στους οικείους των θυμάτων τους, επί παραδείγματι στην όνομαστική γιορτή ή στά γενέθλια. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί κανείς να άπαντήσει ως άκολούθως:

"Οί ευχές σας για τη γιορτή μου έλήφθησαν. Θά ήταν καλύτερο να άφήσετε το γιό μου (τή θυγατέρα μου) έλεύθερο ή τουλάχιστον να τόν βοηθήσετε να τελειώσει τίς σπουδές του, από τίς όποιες τόν άπομακρύνετε. Έφ' όσον τουτο δεν συμβαίνει, σας παρακαλώ να μήν μου ξαναστείλετε τέτοιες ευχές, οί όποιες πρέπει να εκληφθούν από έμέ ως είρωνεία".

Συνεργασία μέ άλλους γονείς

Η συμμετοχή των γονέων στην προσπάθεια πού γίνεται στα πλαίσια ενός ειδικοϋ Συλλόγου Πρωτοβουλίας Γονέων είναι άπαραίτητη.

Όπως είναι γνωστό, γονείς σε όλόκληρο τόν κόσμο, πού κάποιο παιδί τους έπεσε θύμα μιας "καταστροφικής λατρείας", ενώθηκαν σε Συλλόγους Πρωτοβουλίας. Τουτο γιατί διαπίστωσαν ότι μπορούν να άναμείνουν ουσιαστική και άποτελεσματική βοήθεια από ύφισταμένους φορείς. Έτσι έπρεπε να πάρουν την ύπόθεση στα χέρια τους, και να όργανωθούν για αυτο-βοήθεια.

Ποιοί είναι οί στόχοι μιας τέτοιας προσπάθειας; Συνήθως οί Σύλλογοι Πρωτοβουλίας Γονέων κινούνται σε τέσσερις περιοχές:

α) Συμπαράσταση στους ίδιους τούς γονείς. Η συμπαράσταση αυτή μπορεί να άποβλέπει στή μεθόδευση καλύτερης έπαφής μέ τό παιδί πού έπεσε θύμα μιας ομάδας. Η μεθόδευση αυτή πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να μήν άποβαίνει σε βάρος της όλης προσπάθειας για την όλόκληρωτική άποδέσμευση του παιδιού από την έξάρτηση.

Άκόμη είναι άπαραίτητη ή νομική συμπαράσταση για ποικίλα θέματα πού δημιουργούνται. Γενικά ό Σύλ-

ΓΙΑΤΙ ΤΟΣΗ ΕΠΙΜΟΝΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΩΡΙΣΜΟ;

του Άρχιμ. Αύγουστίνου Μύρου, Δρ. Θ.

Εκπλήσσεται όντως ό σοβαρός παρατηρητής των τελευταίων εξέλιξεων με την άσυγκράτητη σπουδή και την πεισματική έμμονή όλων εκείνων που ζητούν εδώ και τώρα τον χωρισμό της Έκκλησίας από την Πολιτεία. Γιατί άρα γε θεωρούν τόσο κατεπείγον τό ζήτημα; Γιατί πιστεύουν ότι καθυστέρησε και άπαιτούν να γίνει τό συντομώτερο αυτός ό χωρισμός; Τόσο μεγάλο κακό έχει προξενήσει στον λαό μας ή επί πολλούς αιώνες στενή σχέση και συνεργασία της Έκκλησίας με την Έλληνική Πολιτεία; Και αυτό τό «κακό» στον λαό μας από την επίδραση της Έκκλησίας έχει διογκωθή τόσο πολύ, ώστε να άπαιτείται άμεση επέμβαση και άποκλεισμός της Μητέρας Έκκλησίας, στην όποία ανήκει ή συντριπτική πλειονοψηφία του λαού μας, από την επίδρασή της στον δημόσιο καθημερινό μας βίο; Και άκόμη, τόσο άφελείς ύπηρξαν δεκάδες γενεές των προγόνων μας, οι όποιοι έμπνεύστηκαν, θεομοθέτησαν, στήριξαν και διατήρησαν επί αιώνες τίς σχέσεις συναλληλίας ανάμεσα στην Έκκλησία και στην Πολιτεία;

Γιά να λάβουμε υπεύθυνη θέση στό συγκεκριμένο ζήτημα, δέν μπορούμε ούτε να παραβλέψουμε τά παραπάνω έρωτήματα, ούτε να άπαντήσουμε σ' αυτά μεροληπτικά και επιπόλαια. Όφείλουμε να προσκομίσουμε στοιχεία και να άπαντήσουμε με σοβαρά επιχειρήμα-

τα, μένοντας μάλιστα συνεπείς στην πίστη, την όποία ό καθένας όμολογούμε.

Έκείνο που εύκολα διαπιστώνει κανείς διαβάζοντας ή άκούγοντας τίς τοποθετήσεις όσων τάσσονται υπέρ του χωρισμού, είναι ή έλλειψη στους περισσότερους ούσιαστικών επιχειρημάτων. Οι όλίγοι, που επιχειρηματολογούν, εκφράζονται με σαφήνεια έχθρικά προς την Όρθόδοξη Διδασκαλία. Συνδέουν τον χωρισμό της Έκκλησίας από την Πολιτεία με την καθιέρωση του ύποχρεωτικού πολιτικού γάμου, του πολιτικού όρκου, της κοσμικής κηδείας και ταφής, της καύσης των νεκρών, άκόμη με την κατάργηση των διατάξεων για τή βλασφημία των θείων και τον περιορισμό του προσηλυτισμού των αίρέσεων, όπως επίσης με την κατάργηση της προσευχής και του έκκλησιασμού των σχολείων, καθώς και με την άλλαγή του κατηχητικού χαρακτήρα της θρησκευτικής εκπαίδευσης, ούσιαστικά την κατάργηση του μαθήματος των θρησκευτικών στα σχολεία. Τό βασικό τους επιχειρήμα είναι ότι με τον χωρισμό της Έκκλησίας από την Πολιτεία όλοι οι παραπάνω στόχοι μπορούν να επιτευχθούν αυτόματα, έφ' όσον εκείνη που αντίστέκεται άποτελεσματικά είναι ή συνδεδεμένη με την Πολιτεία Έκκλησία. Ούσιαστικά δηλαδή δέν επιδιώκουν ένα άπλό χωρισμό, άλλα

λογος μπορεί να προσφερθεί ως είδος “Συμβουλευτικού Σταθμού” και πηγή συνεχούς ενημερώσεως των γονέων πάνω σε κάθε ζήτημα που άφορά την ομάδα, στην όποία έχει προσχωρήσει ένα παιδί τους.

Στά πλαίσια της δραστηριότητας του Συλλόγου οι γονείς μπορούν να έλθουν σε έπαφή με άλλους γονείς, που έχουν τά ίδια ή παρόμοια προβλήματα, και να διατηρήσουν στενή έπαφή. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να άλληλοενισχύονται και να άναταλάσουν πληροφορίες για τά παιδιά τους και για την όλη ζωή και δραστηριότητα της ομάδας.

β) Σύλλογοι γονέων μπορούν να συμπαρασταθούν σε νέους ανθρώπους που έγκαταλείπουν μιά “καταστροφική λατρεία”. Μπορούν να συνεργασθούν με ειδικούς γιατρούς στην περίπτωση που υπάρχουν σοβαρές βλάβες στην υγεία, οι όποιες προκλήθηκαν από την έξαρτησή τους από την ομάδα.

Μετά την έγκατάλειψη της ομάδας, οι νέοι άντιμετωπίζουν τρομακτικά προβλήματα άνασφάλειας και “ξεριζώματος”. Ένας όλόκληρος κόσμος γκρεμίστηκε γι' αυτούς. Είναι λοιπόν άνάγκη να έλθουν σε έπαφή με άλλους ανθρώπους που γνωρίζουν τό πρόβλημα και είναι σε θέση να προσφέρουν κατανόηση, αγάπη,

ξεστασιά. Ένας Σύλλογος Πρωτοβουλίας Γονέων μπορεί να φροντίσει να έλθουν σε έπαφή με κατάλληλους συνεργάτες, που θα προσφέρουν τή βοήθειά τους για έσωτερική έλευθερία.

γ) Η ενημέρωση του κοινού για τούς κινδύνους που προέρχονται από τίς “καταστροφικές λατρείες” είναι ένας τρίτος τομέας δραστηριότητας.

Η ενημέρωση μπορεί να γίνει με την παροχή πληροφοριών στα μέσα ενημερώσεως και κατάλληλου ύλικού για τό συνεχές “ξεσκέπασμα” των ομάδων αυτών. Άκόμη μπορεί να άναπτυχθεί συνεργασία με έλεύθερους δημοσιογράφους και άνταποκριτές. Τά Περιοδικά που εκδίδουν οι Πρωτοβουλίες Γονέων, όπως λόγου χάρη τό περιοδικό ΔΙΑΛΟΓΟΣ πληρώνουν ένα μεγάλο κενό.

δ) Ένας τελευταίος τομέας είναι ή ενημέρωση των Άρχων, ώστε να άντιληφθούν ότι πρόκειται για τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα και να άναγκασθούν να κάνουν κάτι τό σημαντικό. Οι πληροφορίες πρέπει να είναι έξακριβωμένες και κατοχυρωμένες και μπορούν να άναφέρονται στις καταλυτικές συνέπειες των ομάδων αυτών για την προσωπικότητα των θυμάτων τους, για την πνευματική, κοινωνική, πολιτιστική και έθνική μας ύπόσταση.

ἀπόλυτη περιθωριοποίηση τῆς Ἐκκλησίας καί ἐπίσημη ἄρνηση τῆς Ὁρθόδοξου Πίστεως, ἐκμεταλλευσόμενοι μάλιστα ἀδιάκριτα τήν κρίση ἐξ αἰτίας τῶν σκανδάλων.

Ἐδῶ ἀκριβῶς τίθεται τό ζήτημα, ἀπό ποιά ὀπτική γωνία βλέπει κάποιος τίς σχέσεις Ἐκκλησίας - Πολιτείας. Ἐάν τίς ἐξετάζη ὡς ἄπιστος καί ἐχθρός τῆς Ἐκκλησίας δικαιούται νά εἶναι σύμφωνος μέ ὄλες τίς παραπάνω θέσεις. Ἐάν ὅμως τίς προσεγγίξῃ ὡς Ὁρθόδοξος χριστιανός, τότε ἔχει ἄλλες προϋποθέσεις γιά νά τοποθετηθῇ. Κι αὐτές εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη θεολογία μαζί μέ τήν Ὁρθόδοξη παράδοση καί ἱστορία, τά ὁποῖα δέν δικαιούται οὔτε νά παραθεωρῇ οὔτε νά παραμορφῶνῃ.

Εἶναι γνωστό ὅτι τό σύστημα χωρισμοῦ Ἐκκλησίας - Πολιτείας ἔχει τήν ἀρχή του σέ λαούς μέ ἔντονη τήν παρουσία Προτεσταντικῶν Ὁμολογιῶν καί εἶναι συνεπές μέ τήν προτεσταντική θεολογία, σύμφωνα μέ τήν ὁποία τόσον ἡ Ἐκκλησία, ὅσο καί ἡ Πολιτεία ἀποτελοῦν ἀνθρωποκεντρικούς Ὁργανισμούς, πού ἀντλοῦν τήν ἰσχύ καί τήν ἐξουσία τους ἀπό τά ἀνθρώπινα μέλη τους. Ἀντίθετα, κατά τήν Ὁρθόδοξη Διδασκαλία, καί οἱ δύο ἐξουσίες ἔχουν κοινή τήν προέλευσή τους, Αὐτόν τόν ἐν Τριάδι Θεό. Ὁ θεόπνευστος λόγος τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἶναι κατηγορηματικός. «Οὐ γάρ ἐστὶν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπό θεοῦ. Αἱ δέ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπό τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσὶ» (Ρωμ. 13,1). Ὑπάρχει ὅμως ἡ μεταξύ τους διαφοροποίηση ὡς πρός τήν οὐσία καί τά ὄριά τους. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό ἀθάνατο θεανθρώπινο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ (Μτθ. 16,18 καί Ἐφ. 1,23), ἐνῶ ἡ Πολιτεία εἶναι ἕνας ληξιπρόθεσμος ἐγκόσμιος Ὁργανισμός (Μτθ. 12,25). Ἐχουν ἐπίσης καί κοινή ἀποστολή, τή βοήθεια στόν ἄνθρωπο, πού εἶναι τό πλάσμα τοῦ Θεοῦ. Στό σημεῖο αὐτό ὑπάρχει καί ἄλλη διαφοροποίηση. Ἡ μέν ἀποστολή τῆς Πολιτείας ἐξαντλεῖται στήν ἐξασφάλιση καί διατήρηση ἐγκόσμιων ἀγαθῶν, ὅπως εἶναι ἡ ἀσφάλεια, ἡ τάξη, ἡ δίκαιη ἀπονομή τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, πού ἐπιβάλλεται μέ τήν κοσμική δύναμη (Ρωμ. 13,4-7), ἐνῶ ἡ ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας ἐντοπίζεται κυρίως στήν πνευματική καλλιέργεια γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία ἀσκεῖται μέ πνευματικά μέσα (Μτθ. 20,25,28). Ἐπειδή ὅμως ὁ ὑλικός καί ὁ πνευματικός κόσμος εἶναι ἀλληλένδετοι ὡς ἔργα τοῦ ἰδίου ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἐκφραστής τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, ἔχει λόγο καί γιά τούς δύο κόσμους, τόν ὁποῖο λόγο ὀφείλουν νά ἀποδέχονται ὅσοι ἔχουν ἐλεύθερα ἐπιλέξει νά εἶναι χριστιανοί.

Ἡ κοινή θεία προέλευση τῶν δύο ἐξουσιῶν μέ διακεκριμένα τά ὄριά τους, ἀλλά καί ἡ κοινή ἀποστολή τους μέ διακριτούς τούς ὁλοους τους, μᾶς δίνουν ἀνάγλυφο τό πλαῖσιο τῶν σχέσεων τους κατά τήν Ὁρθόδοξη ἀποψη. Μέ δεδομένο μάλιστα ὅτι τά μέλη τους στή μεγίστη πλειονοψηφία, ὅπως συμβαίνει στήν πατρίδα μας, εἶναι

Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί οἱ παραπάνω προϋποθέσεις ἀπαιτοῦν τήν στενή ἀλλά ὀρθά διακριτή μεταξύ τους συνεργασία.

Σχετικά πάλι μέ τήν παράδοση καί τήν ἱστορία τοῦ Γένους μας, αὐτή εἶναι ἐπίσης ἐντελῶς διαφορετική ἀπό ἐκείνη τῶν ἑτεροδόξων λαῶν τῆς Εὐρώπης. Ἐκεῖνοι ὀδηγήθηκαν στόν χωρισμό ἔχοντας τήν πικρή ἐμπειρία τοῦ παποκαισαρισμοῦ, τῆς μετατροπῆς δηλαδή τῶν παπῶν σέ κοσμικούς ἡγεμόνες μέ ὄλες τίς γνωστές συνέπειες καί τά ἐγκλήματα τοῦ Μεσαίωνα. Στό Ἑλληνικό Γένος ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ποτέ δέν βρέθηκε διεκδικήτρια τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἦταν πάντοτε ἡ συμπαράστατρα στά καλά ἔργα τῆς Πολιτείας καί γενικά ὑπῆρξε ἡ πνευματική τροφός τοῦ Γένους. Στά χίλια χρόνια τῆς χριστιανικῆς αὐτοκρατορίας τῆς Ρωμοσύνης, ἐκτός ἀπό μεμονωμένες ἐξαιρέσεις, συμπορεύθηκε μέ τήν Πολιτεία σέ μία θαυμαστή σχέση συναλληλίας καί ἀλληλοπεριχώρησης, ὅπως ἀκριβῶς ὑπαγόρευε ἡ Ὁρθόδοξη θεολογία. Στήν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας ἡ Ἐκκλησία ἔσωσε κυριολεκτικά τό Ἑλληνικό Γένος. Τετρακόσια ὀλόκληρα χρόνια δέν ὑπῆρχε κἄν Ἑλληνική Πολιτεία. Ὑπῆρχε μόνον ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἡ ὁποία μέ ἀμέτρητες θυσίες σήκωσε στους ὤμους της ὄλο τό βάρος τοῦ σκλαβωμένου λαοῦ, τόν ὁποῖο καί διατήρησε, ὥστε μετά τήν ἀπελευθέρωση νά μπορῇ νά ἐπανιδρυθῇ ἡ Ἑλληνική Πολιτεία.

Εἶναι φανερό ὅτι γιά νά ὑποστηρίξῃ κάποιος σοβαρά τόν χωρισμό Ἐκκλησίας καί Πολιτείας στήν πατρίδα μας, ὅπως αὐτός προβάλλεται καί ἐπιδιώκεται σήμερα, πρέπει νά ἀρνηθῇ πρῶτα τήν Ὁρθόδοξη θεολογία καί ἱστορία μας, καί ὕστερα νά ἐγκλωπθῇ τήν αἰρετική θεολογία καί νά δικαιώσῃ τήν ἱστορία τῶν αἰρέσεων.

Ὅσον ἀφορᾷ στήν Ἐκκλησία, αὐτή ἀπό τή φύση της δέν ἔχει νά φοβηθῇ σέ τίποτε ἀπό ἕνα ἐνδεχόμενο χωρισμό, τόν ὁποῖο θά ἐπιβάλουν ἀπό ἀγνωμοσύνη τά ἴδια τά παιδιά της. Κι αὐτό ἀποδεικνύεται ἀπό τούς μέχρι τώρα χωρισμούς πού δοκίμασε σέ ἄλλα κράτη, ὅπως στή Ρωσία καί στήν Ἀλβανία, καί μάλιστα μέ πολὺ ἐχθρικές διαθέσεις πρός αὐτήν. Ἐκεῖ στό τέλος, ἐνῶ τά ἐχθρικά πρός αὐτήν καθεστῶτα διαλύθηκαν, Ἐκεῖνη παρέμεινε ἀκέραιη καί τώρα συνεχίζει ἀταλάντευτη καί σεβαστή τήν πορεία της. Ἐκεῖνοι ὅμως πού θά ὑποστοῦν τίς συνέπειες θά εἶναι οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ καί ἰδιαίτερα τά παιδιά μας, αὐτοί πού θά μείνουν στή δημόσια ζωὴ ἀποκομμένοι ἀπό τήν εὐεργετική ἐπίδραση τῆς ἀνεκτίμητης θείας σοφίας καί τῆς μεταμορφωτικῆς τῆς θείας χάριτος, ἀλλά καί στερημένοι ἀπό τήν πηγὴ ἔμπνευσης γιά ἀντίσταση στόν σύγχρονο παγκόσμιο ὀλοκληρωτισμό.

Γιατί λοιπόν τόση σπουδὴ καί μέ τόσο πάθος ἐπιμονῆ γι' αὐτόν τόν χωρισμό;

Ο ΥΠΑΡΞΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

του Καθ. Πανεπ. κ. Κων/νου Γρηγοριάδη*

Γιά να διατηρήσει ο άνθρωπος άκεραία και άλώβητη την προσωπικότητά του πρέπει να αποδέχεται την έλευθερία από την κοινωνία της αγάπης του Χριστού. Όταν υπερβαίνεις την έχθρα των άλλων με την συγχωρούσα αγάπη του Χριστού, τότε πραγματικά γίνεσαι ελεύθερος. Γι' αυτό και χωρίς την αγάπη και την έλευθερία δεν μπορεί να υπάρξει άληθινός και σωστός άνθρωπος.

Η όντολογία της αγάπης κατά τό υπόδειγμα του Χριστού άποτελεί αίτημα και λειτουργικό νόμο της υπάρξεως, που δεν εξαρτάται από τίς ευνόικές ή μη καταστάσεις του έξωτερικού περιβάλλοντος (γεγονότα, καταστάσεις, πρόσωπα, σχέσεις, άδικίες, έκμεταλλεύσεις, κ.ά.). Στην περίπτωση που ένα άνεπιθύμητο πρόσωπο, π.χ. διάκειται άπέναντί μου έχθρικά και κατορθώνει με την άρνητική συμπεριφορά του να άναστείλει την άκτινοβολία της αγάπης μου σ' αυτό, τότε σημαίνει ότι:

α) Η αγάπη μου δεν εκφράζει τον όντολογικό χαρακτήρα, ως μία έσωτερική δύναμη, που υπερβαίνει όλα τά έμπόδια του περιβάλλοντος.

β) Διαμορφώνεται ανάλογα με τίς συναισθηματικές και συγκινησιακές καταστάσεις.

γ) Προδίδει έμπλοκή και άτέλεια στή λειτουργία της υπάρξεώς μου, και

δ) Διασπά την αγάπη από την έλευθερία, γι' αυτό και ή άναστολή της αγάπης μου με καθιστά άνελεύθερο.

Αυτή την αγάπη και την έλευθερία, ως δώρα Θεού, τά σέβεται πρώτος από όλους ο Ίδιος ο Δωροεδότης Δημιουργός. Μία τέτοια δωρεά έλευθερίας άνυψώνει την υπαρξή μας σε όντολογικό επίπεδο από την άναγκαιότητα, που προβάλλει ή φυσική και βιολογική σύσταση με τίς ποικίλες επιθυμίες και όρμές της.

Η έλευθερία, ως δώρο Θεού, χαρακτηρίζεται για την άπολυτότητά της. Δεν υπάρχει έξωτερική έπιρροή που να μπορεί να περιορίσει έστω και στο έλάχιστο την έλευθερία μας. Ο περιορισμός και ή ύποδούλωση της έλευθερίας γίνεται μόνο με την έλεύθερη άπόφαση του ανθρώπου (=άμαρτία). Παρόλο που ο άνθρωπος με την άμαρτία του διεκδικεί την "αύτονομία" του, όμως διαπιστώνει πως συνεχίζει να κατευθύνεται και να κυριαρχείται από τίς άυθεντίες αυτού του ύλικού κόσμου και από την έσχατη καταλυτική δύναμη της ύλικής φθοράς και του θανάτου.

Ο Χριστός καλεί τον άθροπο και τον έλευθερώνει, όταν ζητεί να άπαρνηθεί τον έαυτό του και να σηκώσει τον σταυρό του. Έδω ο έαυτός δεν είναι ο βαθύτατος πυρήνας της υπάρξεως, δηλ. ή εικόνα του Θεού. Ο

έαυτός έδω είναι ή προβολή του έγωισμού και της φιλαυτίας, που άλλοτρίωσε, άχρείωσε και άμαύρωσε την εικόνα του Θεού. Ένας τέτοιος "έαυτός" ζητεί πάντα την ίκανοποίηση των άτέλειωτων επιθυμιών και άπαιτήσεων. Άδιαφορεί αν οι δικές του άπολαύσεις γίνονται σε βάρος των άλλων ανθρώπων, τους οποίους όμως περιφρονεί και εύκολα παραμερίζει.

Η πραγματική έλευθερία του Χριστού βοηθεί τον άνθρωπο να περιορίσει και να έξαφανίζει τελικά τίς παράλογες άπαιτήσεις του άτομισμού. Ένας τέτοιος περιορισμός είναι μέν έπώδυνος και άσκητικός. Χρειάζεται μεγάλος άγώνας για να επιβληθεί (=έλευθερία) ο άνθρωπος στις έγωτικές του επιθυμίες. Πρόκειται για τον "σταυρό" του ανθρώπου, όπως τον ονομάζει ο Χριστός. Αν άποδεχθούμε αυτή την υπαρξιακή άλήθεια, τότε θά σπεύσουμε να όμολογήσουμε ότι μόνοι μας, με τίς δικές μας "αυτόνομες" δυνάμεις δεν μπορούμε να άνταποκριθούμε σε μία τέτοια σπουδαία και σωτηριώδη έργασία. Γι' αυτό και ο Χριστός καλεί τον άνθρωπο να Τόν άκολουθήσει. Να συνδεθεί μαζί Του στην κοινωνία της αγάπης και της έλευθερίας.

Σέ μία τέτοια πορεία μās βοηθεί ο Χριστός:

α) Να άναγνωρίσουμε την έμπλοκή της αγάπης του Θεού από την άμαρτία και την μετατροπή της σε έγωισμό και φιλαυτία.

β) Να αισθανόμαστε τό άπαραίτητο μιάς υπερβάσεως αυτής της έμπλοκής.

γ) Να διαπιστώνουμε ότι ή πραγματική έλευθερία μας βρίσκεται σ' αυτήν την υπέρβαση του έγωτικού έαυτού μας, και

δ) Να επιζητούμε την κοινωνία μας με την αγάπη του Χριστού, που μās προσφέρεται στο μυστήριο της Έκκλησίας.

Ύψιστο σημείο άποκτήσεως της άληθινής έλευθερίας μας είναι ή αγάπη μας προς τους έχθρους. Η υπέρβαση των έξωτερικών έμποδίων και της έσωτερικής ψυχικής άκαταστασίας και άνωμαλίας μās χαρίζει την έλευθερία, όπως έκπηγάει από την αγάπη του Χριστού. Η αγάπη είναι ή ζωοποιούσα δύναμη των πάντων και έπομένως τίποτε δεν μπορεί να έμποδίσει την επενέργειά της.

Κέντρο μιάς τέτοιας αγάπης είναι και προβάλλεται τό πρόσωπο του έχθρου. Η έχθρότητα υπερβαίνεται όταν ή αγάπη προσφέρει σεβασμό και έλπίδα σωτηρίας στο παρεκτρεπόμενο πρόσωπο (=έχθρος). Ο Άπ. Παύλος πάντα συνιστά: "Εάν ούν πεινά ο έχθρός σου, ψώμιζε αυτόν, εάν διψά, πότιζε αυτόν" τουτο γάρ ποιων άνθρακας πυρός σωρεύσεις επί την κεφαλήν αυτού. Μή νικώ υπό του κακού, αλλά νικά εν τω αγαθω τό κακόν" (Ρωμ. ιβ' 20-21).

* Από τό βιβλίο του "Σχεδιάσμα Όρθοδόξου Κατηχήσεως".

ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑ (;)

του κ. Αθανασίου Νεοφώτιστου,
Επίτιμου Προέδρου της Π. Ε. Γ.

Τό περιοδικό μας, αγαπητοί αναγνώστες, εκδίδεται ανά τρίμηνο και μερικές φορές ταμειακές δυσχέρειες μάς αναγκάζουν να παρατείνουμε για λίγο τό χρόνο τής έκδοσής του. Τά γεγονότα όμως “τρέχουν” και πολλές φορές νομίζει κανείς ότι έχει χαθεί ή επικαιρότητά τους και ή ένασχόληση με αυτά είναι “κατόπιν έορτής”. Όμως υπάρχουν γεγονότα πού έρχονται και επανέρχονται και θά επανέλθουν στην “επικαιρότητα” με διάφορα προσωπεία κι’ έναλλαγές στην προβολή τους, όπως συμφέρε στην κάθε περίπτωση τό γενικότερο οργανωμένο σχέδιο “ένίων κύκλων”.

Έτσι λοιπόν και ή “εκκλησιαστική κρίση” πού ξέσπασε “αίφνιδια” (;) τόν περασμένο Φεβρουάριο με “άποκαλύψεις” “στοιχείων” πού υπήρχαν πολύ καιρό στά συτράρια αυτών των κύκλων θά έχει έσαι “επικαιρότητα”, έφ’ όσον τά οργανωμένα συμφέροντα θά επιδιώκουν νά εφαρμόσουν τά σχέδιά τους πλήττοντας τήν Όρθοδοξία, τήν όποϊαν θεωρούν έμπόδιο τους.

Είχαμε πολλές φορές τονίσει στό παρελθόν, ότι άποφεύγουμε γενικόλογους χαρακτηρισμούς περί σκοτεινών δυνάμεων και τά συναφή, πού πολλές φορές άποπροσανατολίζουν τό λαό μας και τού άποδυναμώνουν τήν ήθική του αντίσταση. Έχομε έπισημάνει επανειλημμένα ότι ό κίνδυνος πού υπάρχει στη χώρα μας είναι ύπαρκτός και όχι σκιάδης και άγνωστος. Άναφέρουμε με τό όνομά τους τίς όλοκληρωτικές οργανώσεις πού δρούν διεθνώς και αναλύουμε με ακρίβεια μέσα από έσωτερικά τους κείμενα και από όμολογίες των θυμάτων τους τίς πρακτικές και μεθοδεύσεις τους πού στοχεύουν στην “πλύση τής ψυχής” των ανθρώπων τούς όποιους χρησιμοποιούν ή θά χρησιμοποιήσουν στην προσπάθειά τους νά άλώσουν κοινωνίες και έθνη.

Μετά όμως τήν τρομερή θύελλα πού ξέσπασε με όρατό πλέον τό σχέδιο άπαξίωσης τού ρόλου τής Έκκλησίας στην έλληνική κοινωνία και τής περιθωριοποίησής της, ώστε άνεμπόδιστα νά προβούν τά διάφορα κέντρα και άπόκεντρα σε λύσεις έθνικά όλεθριες, άναθεωρούμε τή στάση μας αυτή γιατί μάς είναι αδύνατον σε συγκεκριμένα όνόματα και σε γνωστούς χώρους νά άποδώσουμε όλο τό “θόρυβο” με τόν κατακλυσμό “άποδεικτικών στοιχείων”, πού δίδονται κατά δόσεις μέσω συγκεκριμένων δημοσιογράφων και Μ.Μ.Ε, ώστε νά χτυπηθεί καιρία από τό άόρατο χέρι, πού κινεί τά νήματα αυτού τού σχεδίου, ή ούσιαστικότερη πατριωτική φωνή τού Προκαθημένου τής Έλλαδικής Έκκλησίας.

Σέ όλη τή διάρκεια τής “κρίσης” προβάλλονταν νοερά στίς καρδιές των Έλλήνων τό έρώτημα “γιατί τώρα”; Πώς όλες οι “άποκαλύψεις” εμφανίζονται “τώρα” άθροιστικά ή μία κατόπιν τής άλλης; Άπροσδιόριστα

και χωρίς νά γνωρίζει κανείς τό χώρο προέλευσης έκπεμπονταν σαν μινωταυρικός βρυχηθμός ό λεκτικός άφορισμός “ή τώρα ή ποτέ”. Μόνο πού τό ποτέ άναφερόταν χωρίς νά έχει τερματικό προσδιορισμό. Διότι τά άόρατα κέντρα δέν θεωρούν συγκυριακές καταστάσεις ως τέρμα τού παιχνιδιού τους. Δέν τό βάζουν ποτέ κάτω.

Υπάρχουν σίγουρα λοιπόν κάποιοι μηχανισμοί, κάποιες σκοτεινές δυνάμεις πού δέν γνωρίζουμε τό πρόσωπό τους και πού δέν μπορούμε νά τίς όνομάσουμε, πού άπεργάζονται κάποια σχέδια εις βάρος μας, εις βάρος τού λαού μας και τού έθνους μας. Κάτι έίπε ό κ. Στέλιος Παπαθεμελής, άνεξάρτητος βουλευτής, σε τηλεοπτική έκπομπή, όταν ρωτήθηκε για τά αίτια αυτού τού αίφνιδίου “ξεπετάγματος” τού θορύβου περί τής διαφθοράς στους κορυφαίους θεσμούς μας. Άνέφερε ό σπουδαίος αυτός αναλυτής τέτοιων γεγονότων, ότι όλα σχετίζονται με τίς προβλεπόμενες έξελίξεις στό Κυρδικό, τό Κυπριακό, τό Σκοπιανό, τίς έξελίξεις στό Κοσσυφοπέδιο και τή Σεργία και υπαινίχθηκε κάτι για άνταλλάγματα εις βάρος τής έθνικής μας άκεραιότητας. Και ό πολιτικός έπιστήμων κ. Κων/νος Χολέβας σε άρθρο του σε άθηναϊκή έφημερίδα με τίτλο “Έθνικοί κίνδυνοι και Έκκλησιαστική κρίση” γράφει μεταξύ άλλων: “... Στο Ίράκ ή προοπτική έκλογής Κούρδου προέδρου άνατριχιάζει τήν Τουρκία, ενώ έχει άνοιξει ό δρόμος για δημιουργία κυρδικού κράτους στίς πετρελαιοφόρες περιοχές Κιρκούκ και Μοσούλης. Άν γίνει κάτι τέτοιο ή Τουρκία θά διαμαρτυρηθεί προς τίς Η.Π.Α. ότι άπειλείται ή έδαφική της άκεραιότητα και πιθανότατα θά ζητήσει άνταλλάγματα εις βάρος των έλληνικών έθνικών συμφερόντων...”.

Όπως έχόντων των πραγμάτων, ή άποδυνάμωση των ήθικών άντιστάσεων τού λαού μας γίνεται αυτοσκοπός κι’ αυτό έπιτυγχάνεται με τή σπύλωση κορυφαίων θεσμών και ιδίως τής Έκκλησίας για νά σιγήσουν ή νά μήν άκούγονται φωνές, πού καλούν τό λαό μας σε έργήγορη και αντίσταση.

Υπάρχουν βάσιμες ύποψίες, ότι οι όποιοι τέτοιοι χωρίς όνομα μηχανισμοί, πού συγκέντρωναν βάση οργανωμένου προγράμματος, έπί πολλά έτη “άποδεικτικά στοιχεία” “διαφθοράς”, θεώρησαν τήν χρονική αυτή περίοδο ως τήν ένδεδειγμένη νά έξαπολύσουν τήν επίθεσή τους κατά των θεσμών τής χώρας μας και τήν άποσταθεροποίησή της, ως πρώτο στάδιο τής εφαρμογής των σχεδίων τους. Προς τό σκοπό αυτό, άρχισαν νά διαρρέουν τή συγκομιδή τους διά των “διόδων” τους προς κάποιους τηλεοπτικούς σταθμούς και νά συκοφαντούν, μέσω μεμονομένων, έλαχίστων ήθικών παρεκτροπών κληρικών, σύμπασαν τήν Έκκλησία και κυρίως τόν Προκαθημένον της.

Ἄν αὐτό συμβαίνει, ἡ ὑπόθεση καθίσταται ἄκρως ἐπικίνδυνη καὶ ὁ ρόλος κάποιων “νεροκουβαλητῶν” ὀλέθριος. Θὰ εἶναι δυστυχῶς ἀργά ὅταν ἀντιληφθοῦμε ὅτι ἡ “διαφθορά” καὶ οἱ “ἀτραποὶ” διαρροῆς τῆς στά Μ.Μ.Ε. ὑπῆρξαν τὰ “δεκανίκια” τῶν ἀόρατων κέντρων πού ἐνεργοῦν βάσει ὀργανωμένων σχεδίων ἀγνωστων μέχρι στιγμῆς.

Αὐτές οἱ θέσεις μας δέν εἶναι μόνο δικές μας. Πολλοὶ ἀξιόλογοι ἀναλυτές ἔχουν ἀνησυχήσει κι ἔχουν διατυπώσει σκέψεις καὶ ὑποψίες γιὰ ὑποπτες ἐπιδιώξεις. Εὐχόμαστε μέ ὅλη μας τὴν καρδιά καὶ ἐλπίζουμε ὅτι τὰ φαινόμενα ἠθικῶν παρεκτροπῶν μιᾶς μικρῆς μερίδας ἀνθρώπων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἦρθαν στήν ἐπικαιρότητα εἴτε τυχαῖα, εἴτε διότι ἔφτασε ἡ στιγμή νά γίνει ἕνα εἶδος κάθαρσης τῶν βασικῶν αὐτῶν θεσμῶν.

Στή συνέχεια σάν δεῦτερο μέρος αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου θ’ ἀσχοληθοῦμε μέ μερικὰ ἀπό τὰ πολλὰ “κατηγορῶν” τῶν “τηλε-εἰσαγγελέων” καὶ ὄλων τῶν αὐτόκλητων “ἐπικριτῶν”, πού ἀφοροῦν ὄχι συγκεκριμένα περιστατικά ἀλλά γενικευμένες καὶ ἀόριστες “ἐκτιμήσεις” ἀπό τοὺς κατηγοροῦσες συμπεριφορῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐλέχθη κατά κόρον ὅτι ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλοι ἱεράρχες “συναναστρέφονται” ἀνθρώπους τοῦ ὑποκόσμου ἀκόμη καὶ ἐγκληματίες καὶ γίνονται “συνήγοροι” αὐτῶν μέ ἐπιστολές τους σέ διάφορες Ἀρχές. Λησιμονοῦν ἢ δέν γνωρίζουν οἱ “τηλεκατήγοροι” καὶ ἄλλοι ἐπικριτές, ὅτι οἱ ποιμένες θεωροῦν ὄλους τοὺς ἀνθρώπους παιδιὰ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτωλοὺς καὶ δίκαιους καὶ ἀγαποῦν ὄλους τὸ ἴδιο καὶ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴ σωτηρία ὄλων τῶν ἀνθρώπων καὶ πονοῦν καὶ θλίβονται, ὅταν κάποιος ἀκολουθοῦν τὸ δρόμο τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀπώλειας.

Ὁ Κύριος εἶπε πρὸς τοὺς μαθητές του καὶ δι’ αὐτῶν πρὸς ὄλους τοὺς ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας νά εἶναι “υἱοὶ τοῦ ὑψίστου” πού “χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς”. Καὶ τοὺς παραγγέλλει: “Γίνεσθαι οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστὶ” (Λουκ. 6, 35-36). Ἐπίσης τοὺς εἶπε νά γίνουν “υἱοὶ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους”.

Ὁ ἀληθινὸς κληρικὸς εἶναι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἄνθρωπος τῆς ἀγάπης καὶ δέν ἀποστρέφεται τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἀλλὰ τοὺς θεωρεῖ παραστρατημένα παιδιὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατέρα, πού ὁ Χριστὸς ἔχυσε τὸ αἷμα του γι’ αὐτὰ. Οἱ καλοὶ ποιμένες ἀγαποῦν ὄλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἔχουν γνήσια καὶ ἀνυστερόβουλη ἀγάπη, ὅπως τὴν περιγράφει ὁ ἄββας Μαμμωνᾶς: “Ἡ ἀγάπη οὐδένα μισεῖ, οὐδένα λοιδορεῖ, οὐδένα κατακρίνει, οὐδένα βδελύσσει, οὔτε πιστόν, οὔτε ἄπιστον, οὔτε ξένον, οὔτε ἁμαρτωλόν, οὔτε πόρνον, οὔτε ἀκάθαρτον, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀσθενεῖς καὶ ἀμελεῖς ἀγαπᾷ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν πονεῖ καὶ πενθεῖ καὶ πλεόν τῶν καλῶν τοῖς κακοῖς καὶ ἁμαρτωλοῖς συμ-

πάσχει, μιμούμενη τὸν Χριστόν, ὅς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐκάλεσε ἐσθίων καὶ πίνων μετ’ αὐτῶν... Οὕτω καὶ ὁ ἐν ἀληθείᾳ ἀγάπην ἔχων πάντας ἀγαπᾷ, πάντας ἐλεεῖ, ὑπὲρ πάντων εὐχεται”. Μέ πῶς ἀπλά λόγια “ἡ πραγματικὴ ἀγάπη δέν ἔχει μῖσος γιὰ κανένα, δέν κακολογεῖ κανένα, δέν κατακρίνει κανένα, δέν θέλει νά στενοχωρηθεῖ, δέν ἀπεχθάνεται κανένα, εἴτε αὐτὸς εἶναι πιστὸς ἢ ἄπιστος, ξένος ἢ ἁμαρτωλός, πόρνος ἢ ἀκάθαρτος. Ἀντίθετα τοὺς ἁμαρτωλοὺς, τοὺς ἀμελεῖς καὶ ἀδιάφορους, τοὺς ψυχικά καὶ σωματικά ἄρρωστους τοὺς ἀγαπάει πῶς πῶς. Γι’ αὐτοὺς πονεῖ πῶς πῶς καὶ κλαίει καὶ πενθεῖ. Συμπάσχει πῶς πῶς μέ τοὺς κακοὺς καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς παρὰ μέ τοὺς καλοὺς. Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη μιμεῖται τὸ Χριστό ὁ Ὅποιος κάλεσε κοντὰ του γιὰ νά τοὺς ὀδηγήσει στή μετάνοια τοὺς ἁμαρτωλοὺς κι ἔτρωγε κι ἔπινε μαζί τους. Ὅποιος ἔχει ἀληθινὴ ἀγάπη ἀγαπᾷ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, συμπάσχει γιὰ ὄλους καὶ τοὺς φροντίζει, προσεύχεται γιὰ ὄλους”.

Οἱ αὐτοχρισθέντες “δημόσιοι κατήγοροι”, οἱ ὅποιοι μέ ὕφος καὶ βλέμμα ρωμαίου αὐτοκράτορα ἐξαπολύουν μύδρους ἀπὸ τηλεοράσεως κατὰ ἀρχιερέων, ἀσφαλῶς δέν θὰ “ἐνέκριναν” ποιμένες πού ἔρχονται σ’ ἐπαφὴ μόνο μέ νομιζόμενους “καθαροὺς” καὶ δικαίους. Τότε, θὰ τοὺς κατηγοροῦσαν ὅτι κάνουν διακρίσεις, ἐνδιαφέρονται μόνο γιὰ τοὺς “δικούς” τους καὶ ἀπομακρύνουν μέ τὴ στάση τους καὶ τὴ συμπεριφορὰ τους τὸν “ἄλλο” κόσμο.

Τώρα, γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν δικῶν τους σχεδίων “καταδικάζουν” ποιμένες **μέ τὴν “κατηγορία”** ὅτι συναναστρέφονται ἀνθρώπους τοῦ “ὑποκόσμου” (Δικὴ τους ὀνομασία αὐτὴ κι ὄχι τῆς Ἐκκλησίας ἢ ὅποια οὐδέποτε ὀμιλεῖ μέ αὐτὴν τὴν ἀπαξίωση, ἀλλὰ θεωρεῖ τοὺς ἀδελφούς οἱ ὅποιοι προέβησαν σέ διάφορες ἄδικες πράξεις ὡς ἀνθρώπους πού παρεκτράπησαν, πού ἁμάρτησαν καὶ τοὺς καλεῖ σέ μετάνοια κι ἐπιστροφή). Ἀλοῖμονοι τοὺς ποιμένες πού δέν ἐνδιαφέρονται, δέν ἐπικοινωνοῦν, δέν προσπαθοῦν νά σώσουν ἁμαρτωλοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς ἀπώλειας καὶ τῆς καταστροφῆς. Δέν ἔχουν δικαίωμα σέ κανένα νά σετερῆσουν τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Τὸ παράδοξο, τὸ παράλογο στήν ὅλη ἱστορία εἶναι ὅτι αὐτοὺς πού θεωροῦν ἀνθρώπους τοῦ “ὑποκόσμου” οἱ ἐν λόγῳ κατήγοροι τοὺς ἐμπιστεύονται, συνομιλοῦν μαζί τους καὶ τοὺς θεωροῦν ἀξιόπιστους μάρτυρες πέραν κάθε ἀμφιβολίας. Τοὺς παρουσιάζουν μέ τὰ πρόσωπα καλυμμένα, μέ τὴν πλάτη πρὸς τὸ φακό καὶ ὅ,τι λένε εἶναι “πέρα γιὰ πέρα ἀληθῆ”, ἐνῶ “ψευδῆ”, ὅσα, ἀλλὰ πρόσωπα, ἱεράρχες ἢ πολῖτες “κατηγοροῦμενοι”, ἀναφέρουν. Ἀκόμη κι αὐτὸν πού ἀποκαλοῦν “φαντομά” καὶ πού ὅπως διατείνονται ἐξαπάτησε καὶ χρησιμοποίησε ἀστυνομίες, μυστικὲς ὑπηρεσίες, ἐπιχειρηματίες, πολιτικούς κ.λ.π., τὸν πιστεύουν σέ ὅσα λέει καὶ ἀποκλείουν νά ἐξαπάτησε διὰ τῆς συμπεριφορᾶς του, τῆς ὑποκριτικῆς **δήλωσης μετανόιας** καὶ τῆς ὅλης του περιστασιατικῆς “ἄμεμπτης” βιωτῆς, ἱεράρχες ἀγαθοὺς, καλοπροαίρετους, ἀνυποψίαστους, ἀνυστερόβουλους. Αἰδῶς, Ἀργεῖοι...!

Ἐρχόμαστε τώρα σέ μιὰ **δεύτερη “κατηγορία”**, αὐτὴ πού ἀναφέρεται στὴν “πολυτελὴ ἀμφίεση” τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὅταν οἱ “κατηγοροὶ” ἀναφέρονται σ’ αὐτὸ τὸ θέμα ἐννοοῦν ἀσφαλῶς ὡς “πολυτελεῖ” ἄμφια καὶ “προκλητική” ἀμφίεση, τίς ἀρχιερατικές στολές πού φοροῦν οἱ ἐπίσκοποι τὴν ὥρα τῆς Θείας Λειτουργίας μέσα εἰς τοὺς ναοὺς. Λησμονοῦν ὅμως ἢ μᾶλλον τὸ παρασιωποῦν ὅτι τὰ ἄμφια αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἡ Βυζαντινὴ παράδοση ἔχει καθιερώσει ὡς σημεῖον λαμπροῦ ἐορτασμοῦ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, τὰ φοροῦν οἱ ἐπίσκοποι μόνον τίς ὀλίγες ὥρες τῆς Θείας Λειτουργίας. Εἰσέρχονται στοὺς ναοὺς μὲ τὸ μαῦρο ράσο πού τὸ φοροῦν σ’ ὅλη τους τὴ ζωὴ καὶ ἐξέρχονται πάλι μὲ τὸ ἴδιο ράσο. Ἐχουμε, ἀλήθεια, συνειδητοποιήσει τί σημαίνει νὰ φορᾶς σ’ ὅλη σου τὴ ζωὴ ἓνα μαῦρο ροῦχο πού νὰ καλύπτει ὀλόκληρο τὸ σῶμα σου χεμιῶνα - καλοκαίρι; Ἐμεῖς φοροῦμε πολὺχρωμα κουστοῦμια, ἀνοιχτά ἢ σκοῦρα, βερμυῦδες, σόρτζ, πολὺχρωμες γραβάτες καὶ πουκάμισα κ.λ.π., κ.λ.π. Καὶ οἱ **ποιμένες μας, ἓνα μαῦρο ράσο, γιορτὴ, καθημερινή...** Μοῦ ἔλεγε σεβάσμιος γέροντας ἱερομόναχος: “Τὸ ράσο, ἀγαπητέ μου, εἶναι τὸ σάβανό μας. Μᾶς θυμίζει συνέχεια τὴν ὥρα τοῦ θανάτου μας. Ἡ “μνήμη θανάτου” εἶναι βασικὸ ἀγώνισμα τῆς ἀσκητικῆς μας ζωῆς. Πρέπει νὰ θυμόμαστε κάθε στιγμή τὸ τέλος μας γιὰ νὰ εἴμαστε ἔτοιμοι στὴ συνάντησή μας μὲ τὸν Κύριο. Κι αὐτὸ, μᾶς τὸ θυμίζει πάντοτε τὸ σάβανό μας, τὸ μαῦρο ράσο μας”.

Μιὰ γνωστὴ μου κυρία ἀντέδρασε ἔντονα, ὅταν ὁ γιός της, τῆς ἀνακοίνωσε ὅτι θέλει νὰ γίνῃ ἱερέας. Μὲ ὑστερίες καὶ ἀπειλές κατὰφερε νὰ τὸν ἐμποδίσει ν’ ἀκολουθήσει τὴν κλίση του ἢ ἔστω τὴν προτίμησή του πρὸς τὸ ἱερατικὸ λειτούργημα. “Θὰ προτιμοῦσα”, ἔλεγε, “νὰ τὸν ἰδῶ πεθαμένο, παρά νὰ τὸν βλέπω ζωντανό - νεκρὸ νὰ περιφέρεται στὸ σπῖτι σάν μαῦρο φάντασμα μὲ τὸ μαῦρο ράσο”.

“Εἶναι, ἀδελφέ μου, μεγάλος σταυρὸς τὸ ράσο”, μοῦ ἔλεγε μὲ εὐλογο παράπονο, φίλος ἱερέας. “Μᾶς φτύνουν στὸ δρόμο, μᾶς μουντζώνουν, κρύβονται γιὰ νὰ μὴν τοὺς φέρομε γρουσουζιά”. Καὶ πρόσθεσε μὲ ἀποστολικὴ καρτερία: “Δέν πειράζει. Ἄς εἶναι τὸ μαρτύριο αὐτὸ προσφορά στὴν ἀγάπη μας γιὰ τὸν Κύριο γιὰ νὰ μᾶς ἔλεει καὶ νὰ συγχωρεῖ τίς ἁμαρτίες μας”. Καὶ μένοι μας παπάδες!...

Μιὰ τρίτη “κατηγορία” τῶν “ἐθνικῶν εἰσαγγελέων” ἐπικεντρώνεται στὰ μοναστήρια μας. Προσπαθοῦν μὲ διάφορα “καταγγελλόμενα” νὰ τὰ δυσφημίσουν καὶ νὰ πληγώσουν τὴν ἀγάπη τοῦ πιστοῦ λαοῦ μας πρὸς τοὺς ἀγγελικούς αὐτοὺς χώρους τῆς προσευχῆς καὶ τῆς λατρείας. Ὅταν παρακολουθοῦσα τὰ ὅσα λέγανε στὰ ρεπορτάζ γιὰ τὴ ζωὴ στὰ μοναστήρια καὶ γιὰ τὸ “ἐμπόριο” στὸ ὁποῖο ἐπιδίδονται δηθὲν οἱ μοναχοὶ ὡς κύριο ἔργο τους, αἰσθάνθηκα πολὺ ἄσχημα, ἰδίως ὅταν ἀκουγόταν ὁ διάλογος μιᾶς μοναχῆς μ’ ἓναν ρεπόρτερ. Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἦταν ἡ ἄδολη, ἡ γλυκιὰ, ἡ ἀπονήρευτη, ἡ ἀγαπητικὴ φωνὴ τῆς γερόντισσας καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ βα-

ριά, ὑστερόβουλη, βραχνὴ φωνὴ τοῦ δημοσιογράφου, ὁ ὁποῖος προσπαθοῦσε νὰ “ἐκμαιεῦσει” αὐτὰ πού ἤθελε, πού τὸν συνέφεραν νὰ παρουσιάσει στὸ ρεπορτάζ του. Καὶ μόνο ἀπὸ τὴ φωνὴ καὶ ἀπὸ τὸν τρόπο τῶν ἐρωτήσεων καταλάβαινε κανεὶς τὴ διαφορὰ τῶν δύο κόσμων. Τὸν κόσμο τῆς διακονίας καὶ τὸν κόσμο τῆς παραπληροφορίας καὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ.

Μιλοῦσε ὁ ρεπόρτερ κι’ ἀνέλυε μὲ τηλεοπτικὲς εἰκό-νες γιὰ τὸ “ἐμπόριο” τῶν μοναστηριῶν καὶ προσπαθοῦσε μ’ αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ “περάσει” στὸν κόσμο τὴν ἐντύπωση ὅτι τὰ μοναστήρια εἶναι “κέντρα” πλουτισμοῦ κι’ ὅτι οἱ πωλήσεις διαφόρων ἀντικειμένων ἀπὸ τίς μοναχῆς εἶναι τὸ κύριο μέλημά τους, ἢ μόνη ἀποστολή τους. Δέν θὰ μποροῦσε νὰ ὑπάρχει μεγαλύτερη διαστρέβλωση ἑνὸς ἔργου τῶν μοναστηριῶν μας ἀπὸ αὐτὴ τὴν τοποθέτηση ἔναντι αὐτοῦ, μερίδος δημοσιογράφων καὶ ἄλλων πολιτῶν.

Στὰ μοναστήρια ὄντως ὑπάρχει ἓνας χώρος μὲ ἔκθεση ἱερῶν ἀντικειμένων πού τὰ περισσότερα ἀποτελοῦν τὸ ἐργόχειρο τῶν μοναχῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ἐκεῖνα τὰ κομποσχοῖνια πού ὁ δημοσιογράφος εἶπε καὶ τὴν τιμὴ τους πλέχτηκαν κόμπο - κόμπο σέ ὥρες προσευχῆς κι’ εἶναι ποτισμένα μὲ τὰ δάκρυά τους πού χύνουν ἄφθονα γιὰ τὴ σωτηρία ὅλων μας. “Ὁ Κύριος (λέγει ὁ Ἅγιος Σιλουανὸς ὁ Ἀθωνίτης) ἐκλέγει ἱκέτες γιὰ ὅλο τὸν κόσμο. Ὁ ὅσιος ἀσκητὴς Παρθένιος τοῦ Κιέβου ἐπιθυμοῦσε νὰ διεισδύσει στὸ μυστήριό τοῦ μοναχικοῦ σχήματος κι’ ἡ Θεοτόκος τοῦ εἶπε: “Μοναχὸς εἶναι αὐτὸς πού ἱκετεύει γιὰ ὅλο τὸν κόσμο”.

Ἄλλωστε τὰ χρήματα πού “μαζεῦουν” οἱ μοναχοὶ δέν εἶναι γιὰ τὸν ἑαυτό τους. Τὰ προσφέρουν σέ ὅσους ἔχουν ἀνάγκη καὶ κάποια ἀπ’ αὐτὰ τὰ χρησιμοποιοῦν γιὰ τίς ἀνάγκες τῶν μοναστηριῶν. Σέ μᾶς πάλι πού τὰ δίνουμε ἐπιστρέφουν. Πόσοι λαϊκοὶ διανυκτερεύουν στὰ μοναστήρια κι’ οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ μοναχῆς τοὺς περιποιοῦνται νὰ φᾶνε καὶ νὰ κοιμηθοῦνε σέ καθαρά σεντόνια καὶ ὀλοκάθαρα κελιά. Δέν σέ ρωτᾶνε ἂν ἤλθες ὡς προσκυνητῆς ἢ ὡς τουρίστας, ἂν εἶσαι πιστὸς ἢ ἄπιστος, δίκαιος ἢ ἁμαρτωλὸς, πλούσιος ἢ φτωχός. Ὅλους μᾶς καλοδέχονται καὶ “τσακίζονται” νὰ μᾶς περιποιηθοῦν, νὰ μὴ μᾶς λείψει τίποτε. Ἄς μᾶς πεῖ κάποιος, σέ ποῖο μέρος τοῦ κόσμου μποροῦν οἱ ἄνθρωποι νὰ μείνουν χωρὶς νὰ πληρώσουν δεκάρα, 3 ἢ 4 μέρες, ὅπως γίνεται στὸ Ἅγιον Ὄρος, ὅπου ὅλο τὸ χρὸνο πληθὸς προσκυνητῶν, ἀλλὰ καὶ τουριστῶν τρῶνε, κοιμοῦνται, ξεκουράζονται χωρὶς νὰ τοὺς ρωτή-σει κανεὶς ποιοὶ εἶναι καὶ γιατί ἤλθαν στὸν ἱερό αὐτὸ τόπο; Ἐλεγε κάποτε ἓνας γέροντας Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους: “Ἀδελφέ, εἶναι παραῖξον αὐτὸ πού συμβαίνει. Στὴν ἀγρυπνία εἶναι τὸ πολὺ 80 ἄτομα καὶ στὴν τράπεζα τὸ μεσημέρι 600! Τί κόπος γιὰ τοὺς μοναχούς νὰ φιλοξενοῦν κάθε μέρα τόσους ἀνθρώπους, νὰ τοὺς ἐτοιμάζουν φαγητό, νὰ τοὺς ἔχουν καθαρά σεντόνια, καθαρά κελιά, καθαρές τουαλέτες κ.λ.π., κ.λ.π. Κι ἐμεῖς, ἀχάριστοι, σκεπτόμαστε τὰ λίγα εὐρῶ πού θὰ δώσουμε γιὰ ν’ ἀγοράσουμε ἓνα κομποσχοῖνι, ἓνα πλεκτό

Π. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΣ ΕΝΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ Η ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

*του κ. Κων/νου Παπαχριστοδούλου
Προέδρου του Δ.Σ. της Π.Ε.Γ.*

Α' μέρος

Ο π. Αντώνιος Αλεβιζόπουλος αποτελεί μία συναρπαστική και μοναδική εκκλησιαστική προσωπικότητα. Τό πλούσιο ποιμαντικό του έργο και η αγωνία του για τόν άνθρωπο συνείχαν τόν μακαριστό πατέρα από τά νεανικά του χρόνια μέχρι και τίς τελευταίες στιγμές τής επίγειας ζωής του. Πολλοί θά μπορούσαν νά μιλήσουν για τήν προσωπικότητα και τό έργο του π. Αντωνίου. Θεολόγοι, για τό πλούσιο θεολογικό του έργο και τήν συγγραφική του δραστηριότητα πάνω σ' αυτόν τόν τομέα. Κληρικοί, για τήν ποιμαντική του στρατηγική-όπως ό ίδιος τήν ονόμαζε- έναντι τών αίρέσεων και τής παραθρησκείας. Νομικοί για τόν τρόπο μέ τόν όποιο αντιμετώπιζε τίς νομικές παγίδες τών ομάδων αυτών*.

Μέ τήν συμπλήρωση έννέα έτων από τήν κοιμήσή του, θά θέλαμε νά παρουσιάσουμε, μέσα από τήν 10ετή εμπειρία και μαθητεία μας κοντά στόν μακαριστό πατέρα, μέ συστηματικό κατά τό δυνατόν τρόπο, τή σκέψη, τή μεθοδολογία, τή στρατηγική, τήν ποιμαντική και τό συγγραφικό του έργο.

* Κοινωνικοί Λειτουργοί, για τόν τρόπο μέ τόν όποιο πλησίαζε και θεράπευε τά θύματα τών ολοκληρωτικής φύσεως καταστροφικών οργανώσεων.

Είναι πολύ γνωστή ή Όμηρική ρήση από τήν Ίλιάδα: «Τυδεύς τοι μικρός μέν εην δέμας, αλλά μαχητής». Είναι ή φράση πού ανταποκρίνεται κυριολεκτικά στήν προσωπικότητα του μακαριστού π. Αντωνίου. Όσοι τόν γνώρισαν έχουν νά πουν για ένα μικρόσωμο, αδύνατο -άλλά όχι αδύναμο- και ασθενικό κατά τό σώμα άνθρωπο, μέ ιδιαίτερο πρόβλημα στήν όραση. Όσοι όμως τόν έγνωρισαν καλά, ήξεραν ότι ή ευφυΐα του, ή όξύνειά του, ή συγγραφική του δεινότητα και οί σωματικές του άντοχές υπερέβαιναν κατά πολύ αυτές ενός φυσιολογικού ανθρώπου σέ σημείο πού νά προκαλεί τό θαυμασμό και τήν περιέργεια. Από τήν αποτίμηση όλοκληρου του έργου του έξάγεται μόνο ένα συμπέρασμα. Ότι αυτή ή δύναμη είχε τήν προέλευση τής στή θεία χάρη. Θά τολμούσαμε νά πούμε, χωρίς εκπώσεις, ότι ό πατήρ Αντώνιος Αλεβιζόπουλος ήταν ένας χαριτωμένος γέροντας, ένας «έγγαμος άσκητης», ένας σύγχρονος απολογητής τής Όρθοδόξου πίστεως.

Η Ποιμαντική

Κατά τόν π. Αντώνιο, σκοπός τής ποιμαντικής είναι: «Η βίωση του μυστηρίου τής Έκκλησίας». Αποτελούσε

σταυρό, ένα εικονισματάκι για εύλογία κι ένθύμιο. Τί ντροπή, αλήθεια...!

Οί μοναχοί και οί μοναχές προσεύχονται για όλο τόν κόσμο. Αυτή είναι ή κύρια αποστολή τους. «Μιά σταγόνα μπορεί ν' αγιάσει όλόκληρο ώκεανό. Και ένας πού προσεύχεται για τή χώρα μπορεί νά σώσει όλες τίς πόλεις και τά χωριά, έλεγε ό Στάρετς Σεραφεμί τής Βύριτσα. Η αγάπη τών μοναχών για όλους τούς άνθρωπους, τούς κάνει νά προσεύχονται μέρα, νύχτα με άφθονα δάκρυα γιατί έλπίζουν ότι μερικοί, «έστω και μία ψυχή» θά μετανοήσει και θά σωθεί. «Τό νά προσεύχεσαι για τούς ανθρώπους σημαίνει νά χύνεις αίμα... Πρέπει νά προσευχόμαστε, πρέπει νά εκτελούμε τό χρέος μας μέχρι τέλους τής ζωής μας», έλεγε ό Άγιος Σιλουανός ό Άθωνίτης. Κι άλλου θά πει ότι «οί μοναχοί κι οί μοναχές έχουν τόσο μεγάλη αγάπη, ώστε οί ψυχές τους καίγονται από τήν έπιθυμία νά σωθούν όλοι οί

άνθρωποι και νά δουν τή δόξα του Κυρίου». Κι έπαναλάμβανε τακτικά: «Καλότυχη ή ψυχή πού αγαπά τόν αδελφό της, γιατί ό αδελφός μας είναι ή ζωή μας».

Αυτά είναι ψιλά γραμματα για όσους δέν πάνε ποτέ στήν Έκκλησία, ούτε τό Πάσχα, για όσους δέν έχουν εκκλησιαστικό φρόνημα, για όσους δέν έχουν κοινωνήσει ποτέ του Σώματος και του Αΐματος του Χριστου, για όσους δέν έχουν προσευχηθή για έναν αδελφό πού υποφέρει και θλιβεται. Η «άσχολία» τους μέ τά Έκκλησιαστικά ζητήματα έχει άλλα κίνητρα και έξυπηρετούν ήθελήμενα ή άθέλητα τούς σκοπούς κάποιων κύκλων πού θέλουν νά «τελειώνουν μέ τήν Έκκλησία τής Ελλάδος τώρα». Ο υπερβάλλων ζήλος πού οδηγεί σέ τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό διασυρμό θά επιφέρει πολλά κακά στή χώρα μας. Μήπως θά πρέπει νά σβήσουμε τό έρωτηματικό πού βάλαμε στήν επικεφαλίδα;

βασική του διδασκαλία και επιδίωξη τό: «ἐν ὧσιν» τῆς ἀρχιερατικῆς προσευχῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἐνότη-
τα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ σώματος μέ κεφαλή τόν Υἱόν
καί Λόγον τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό τό λόγο ὁ π. Ἀντώνιος
εἶχε ὡς βασική του μέριμνα καί ἀγωνία τήν «συναγωγή
τῶν ἐσκορπισμένων», καί τή θεραπεία καί ἀναζήτηση
τοῦ «ἀπολωλότες» προβάτου. Μάλιστα πολύ συχνά
χρησιμοποιοῦσε τήν ἐν λόγῳ παραβολή τοῦ Κυρίου
γιά νά τονίσει τήν εὐθύνη τῶν ποιμένων ἀπέναντι
στούς πλανημένους ἀδελφούς. Περιέγραφε μάλιστα μέ
πολύ γλαφυρό τρόπο ὅτι ὁ ὑπεύθυνος ποιμένας ὅταν
ἀνακαλύψει τό ἀπολωλός πρόβατο δέν τό χτυπά, δέν
τό μαλώνει ἀλλά τό παρηγορεῖ καί ἄν χρειαστεῖ ρίχνει
λάδι στίς πληγές του ὥστε νά ἐπιτύχει τήν γρήγορη
ἀποκατάσταση καί ἔνταξή του στό ποῖμνιο. Αὐτή τήν
παραβολή χρησιμοποιοῦσε ἐπίσης καί ὅταν ἤθελε νά
ἐρμηνεύσει τό χωρίο: «*Αἰρετικόν ἄνθρωπον μετά πρώ-
την καί δεύτερην νουθεσίαν παραιτοῦ*» (Τίτ. 3,10).
Ἐπισημαίνοντας τήν ἄστοχη καί πολλές φορές ἀπαρά-
δεκτη στάση κάποιων ποιμένων ἀπέναντι στούς πλανη-
μένους ἀδελφούς προέτρεπε γιά ἐνημέρωση, μελέτη τοῦ
σκηنيκοῦ, ὑπομονή καί ποιμαντική εὐθύνη ἀπέναντι
στό πρόβλημα τῶν αἰρέσεων καί τῆς παραθρησκείας.
Ἀλλά καί οὐσιαστική ἀπασχόληση μέ κάθε περίπτωση,
μέσω διαπροσωπικῆς ἐπαφῆς καί ὄχι παραπομπῆς τῆς
«ἀρμοδίως». Ἡ παραίτηση ἀπό τήν ἐνασχόληση μέ τόν
αἰρετικό, σύμφωνα μέ τό χωρίο, πρέπει νά γίνεται με-
τά τήν πρώτη καί τή δεύτερη νουθεσία. Ὁ π. Ἀντώνιος
ρωτοῦσε χαρακτηριστικά: «*Προχωρήσαμε στήν πρώτη
νουθεσία οὐσιαστικά καί μέ σωστή μέθοδο ὥστε νά
ἀπορρίψουμε τόν ἀδελφό; Νά τόν λοιδορήσουμε, νά
τόν μειώσουμε καί ἐνίοτε νά τόν ὑβρίσουμε;*» Τό κα-
ταστάλαγμα τῆς ποιμαντικῆς τοῦ π. Ἀντωνίου, ἀλλά
καί ἡ ἀγωνία του γιά τόν ἄνθρωπο, δίδεται μέ πολύ
γλαφυρό τρόπο στό τελευταῖο κείμενό του, ὅπως τό
ὑπαγόρευσε ἀπό τό κρεβάτι τοῦ νοσοκομείου, δύο
ἡμέρες πρῶν κοιμηθεῖ: «*Τό νά θελήσει ἕνας ποιμένας νά
ἀφαιρέσει ἀπό ὅποιονδήποτε τό στοιχείο τῆς ἐλπίδας
καί νά τόν διαγράψει ἀπό τό βιβλίο τῆς ζωῆς εἶναι τό
μεγαλύτερο ἐγκλημα πού θά μπορούσε νά διαπράξει
ἐναντίον ἑνός ἀδελφοῦ. Γι' αὐτό καί ὁ ποιμένας ἔχει
καθήκον νά συμπαρασταθεῖ σέ ὅποιονδήποτε τοῦ τό
ζητήσει καί ἔχει ἀνάγκη τῆς πνευματικῆς του προσφο-
ράς*». Αὐτή ἡ ἀγωνία τοῦ μακαριστοῦ πατρός φαίνεται
κυρίως στή μέθοδο πού χρησιμοποιοῦσε προκειμένου
νά ἐπανεντάξει τόν πλανημένο ἀδελφό στήν ὑγιή κοι-
νωνία καί κατ' ἐπέκτασιν στή ζωή τῆς ἐκκλησίας.

Τό πρώτο στάδιο εἶναι ἡ ἀναίρεση τῆς πλάνης. Ἀπα-
ραίτητη προϋπόθεση ὅμως, ἡ προσέγγιση τοῦ ἄλλου μέ
ἀγάπη, κατανόηση, ὑπομονή, ἀνεκτικότητα καί προ-
σευχή. Ἡ ἀναίρεση τῆς πλάνης, κατά τόν π. Ἀντώνιο
ἀπαιτεῖ βαθιά καί πλατιά ἐνημέρωση πάνω στίς πλάνες
τῆς ομάδας πού ἀνήκει ὁ ἀδελφός. Ὁ τρόπος δέ μέ τόν
ὁποῖο γίνεται ἡ συζήτηση καί ἡ πρώτη ἐπαφή χρειάζε-
ται ιδιαίτερη προσοχή. Δέν προσπαθοῦμε νά ἐξουθενώ-
σουμε τόν ἄλλο, ἀλλά νά τόν κάνουμε νά σκεφτεῖ. Νά

λειτουργήσει ἡ κρίση καί τό μυαλό του. Νά σπάσουμε
τόν προγραμματισμό του ἀπό τήν ὀργάνωση καί νά
τόν κάνουμε νά δεῖ μέ κριτικό πνεῦμα τίς, ἐν πολλοῖς,
παράλογες καί καταστροφικές διδασκαλίες. Κατά τόν
π. Ἀντώνιο, δέν θά πρέπει νά θεωροῦμε δεδομένο ὅτι
κάθε τι πού ἐμεῖς πιστεύουμε ὡς λογικό ἀποτελεῖ логи-
κή παραδοχή γιά τόν ἄλλο. Πολλές φορές ἡ συστημα-
τική πλύση ἐγκεφάλου σκοτίζει τό νοῦ καί ὀδηγεῖ σέ
παράλογες καταστάσεις. Αὐτό πρέπει νά εἶναι γνωστό
σέ μᾶς προκειμένου νά ἀκολουθήσουμε τήν ἀνάλογη
στρατηγική.

Τό δεύτερο στάδιο, κατά τόν π. Ἀντώνιο εἶναι ἡ οἰ-
κοδομή στήν ὀρθοδοξία. Ἡ διαφορά μας, ὅπως ἔλεγε,
ἀπό ἀντίστοιχες προσπάθειες τοῦ ἐξωτερικοῦ, εἶναι
ὅτι ἐμεῖς προσφέρουμε τή λύση τῆς ὀρθοδόξου πίστεως
καί ζωῆς. Καί αὐτό χρειάζεται ἀφ' ἑνός γιατί πρέπει νά
καλυφθεῖ τό κενό τό ὁποῖο δημιουργεῖται στόν ἀδελφό
μετά τήν κατάρρευση τῆς «αὐθεντίας» τῆς ὀργάνωσης
καί ἀφ' ἑτέρου νά ἀποτελέσει ἡ ὀρθόδοξη πίστη σταθε-
ρό κανόνα ζωῆς καί πορείας. Ἡ βασική προϋπόθεση
γιά τήν ἐπιτυχία αὐτοῦ τοῦ σταδίου εἶναι ἡ πολύ καλή
γνώση τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Δηλαδή, τῆς Ἁγίας Γρα-
φῆς, τῶν δογμάτων καί τῆς ἐμπειρίας τῶν Ἁγίων τῆς
Ἐκκλησίας.

Ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο ἤθελε ὁ π. Ἀντώνιος νά εἰ-
σέχεται ὁ νεοφώτιστος ἀδελφός στήν κοινωνία τῆς
Ἐκκλησίας ἦταν πανηγυρικός. Ἄν ἦταν ἀβάπτιστος,
μέ τό μυστήριο τοῦ βαπτίσματος. Ἄν ἦταν πλανημένος
ὀρθόδοξος χριστιανός, μέ τό μυστήριο τοῦ Χρίσματος.
Στήν τελετή συμμετέχει ὅλη ἡ ἐκκλησιαστική κοινότη-
τα. Ἐάν εἶναι δυνατόν συμπάλλον κατά τή διάρκεια
τῆς Θ. Λειτουργίας ἐνῶ, τέλος, κάθονται ὅλοι σέ κοι-
νή ἑορταστική τράπεζα. Ἡ ἐνεργή δέ, συμμετοχή τοῦ
ἀδελφοῦ στή ζωή τῆς ἐνορίας καί ἡ ἀγαπητική σχέση
ὅλων τῶν μελῶν μεταξύ τους ἦταν τό ἰδανικό τοῦ μακα-
ριστοῦ πατρός. Εἶναι γεγονός ὅτι μετά ἀπό μιά τέτοια
ἀντιμετώπιση πολλοί πλανημένοι ἀδελφοί ἀπετέλεσαν
καί ἀποτελοῦν ἐκλεκτούς συνεργάτες στό ἔργο τῆς
ποιμαντικῆς τῶν αἰρέσεων καί τῆς παραθρησκείας, μέ
ἐνθεο ζήλο καί κατά Χριστόν ζωή.

Ὅπως νομίζουμε, ἔγινε ἀντιληπτό, ὁ π. Ἀντώνιος
ἦταν πρῶτα ἀπ' ὅλα ποιμένας μέ πλήρη συναίσθηση
τῆς ἀποστολῆς του. Ἡ ποιμαντική του δράση πού ξεκι-
νᾷ πλούσια μέ τή διακονία του στή Μητρόπολη Γερμα-
νίας, καί τά πρῶτα ἱερατικά του βήματα, ἐξελίσσει
καί καρποφορεῖ στήν Ἑλλάδα μέ τήν ποιμαντική ἀνα-
διοργάνωση τῶν Ἐνοριῶν, κατ' ἀρχάς, καί μέ τήν μονα-
δική, ἴσως καί σέ ὀλόκληρο τόν ὀρθόδοξο κόσμο, ἐργα-
σία του πάνω σέ θέματα αἰρέσεων καί παραθρησκείας.
Στή συνέχεια τῆς ἐργασίας μας θά προσπαθήσουμε νά
παρουσιάσουμε ἐκτενῶς τό πλούσιο συγγραφικό ἔργο
τοῦ μακαριστοῦ πατρός τό ὁποῖο ἀποτελεῖ ὄχι μόνο τό
ἀποτέλεσμα πολυετοῦς ἐρευνας πάνω στίς κοσμοθεωρί-
ες τῶν παραθρησκευτικῶν ομάδων, ἀλλά καί ἔγγραφο
ἀποτύπωση τῆς ποιμαντικῆς του ἀγωνίας.

(*Στό ἐπόμενο, τό τέλος*).

ΚΡΙΣΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΡΕΪΜΟΝΤ ΦΡΑΝΤΖ (-607- π.Χ.)

*της κ. Άννας Μπουρδάκου
μέλους του Δ.Σ. της Π.Ε.Γ.*

«Ο αγώνας του ανθρώπου ανάμεσα στην οσιότητα ενώπιον του Θεού και στην εκδήλωση νομιμοφροσύνης προς την θρησκεία του».

«Μια διεισδυτική ματιά στο ανώτατο συμβούλιο μιας θρησκείας και δραματική εξουσία που ασκεί πά-νω στη ζωή των ανθρώπων».

Έτσι αρχίζει τό βιβλίο του Ρέϊμοντ Φράντζ, πρώην μέλους του κυβερνώντος σώματος των «μαρτύρων του Ιεχωβά», άνιψιού από άδελφό του Φράντζ, 4^{ος} Προέδρου της «Σκοπιάς». Ο Ρ. Φράντζ όπως έξηγγεί στό βιβλίο του παραιτήθηκε από τήν οργάνωση λόγω συνειδήσεως όπως είναι και ό τίτλος του βιβλίου του. Οί δαπιστώσεις καταστάσεων τίς όποιες άντιλήφθηκε όταν εντάχθηκε στό “κυβερνών σώμα”, ήταν καθοριστικές για τήν περαιτέρω πορεία του. Γιατί όμως έγραψε τό βιβλίο αυτό; Άπαντά ό ίδιος στήν **σελ. 2**: «Ένας λόγος είναι το παρελθόν μου και η προοπτική που αυτό παρέχει. Από την παιδική μου ηλικία μέχρι τα δεκάξι μου χρόνια πέρασα την ζωή μου συνταφτισμένος με τους μάρτυρες του Ιεχωβά. Ένας σπουδαιότερος λόγος είναι πως οι περιστάσεις έφεραν σε γνώση μου πληροφορίες προς τις οποίες η μεγάλη πλειονότητα των μαρτύρων του Ιεχωβά δεν έχουν ολότελα καμιά πρόσβαση. Το βιβλίο τούτο γράφτηκε με αίσθημα ευθύνης απέναντι σε ανθρώπους τους οποίους αγαλώ ειλικρινά. Με κάθε αγαθή συνείδηση, μπορώ να πω ότι στοχεύει να τους βοηθήσει, όχι να τους βλάψει. Αν μερικά απ’ όσα γράφονται εδώ προκαλούν οδύνη, όταν τα διαβάξει κανείς ήταν εξίσου οδυνηρό να γραφτούν. Τουλάχιστον ο συγγραφέας θα έχει παρουσιάσει την πληροφορία ανταποκρινόμενος έτσι στη δική του ηθική ευθύνη».

Σελ. 13: «Το 1939 βαφτίστηκα. Τον Ιούνιο του 1940 αφού αποφοίτησα από το Λύκειο μπήκα αμέσως στή ολοχρόνια υπηρεσία έργου μαρτυρίας. Νυμφεύτηκα το 1959 σε ηλικία 36 ετών, με την σύζυγό μου δεν αποκτήσαμε παιδιά επειδή μέχρι πρόσφατα εφαρμόζαμε μεθόδους ελέγχου γεννήσεων».

Κατόπιν περιγράφει με λεπτομέρειες τίς διάφορες άποστολές στίς όποιες τόν μετέθετε ή «Σκοπιά» και στίς όποιες ύπηρετήσε με συνέπεια και αυταπάρηση, αλλά και τίς τρομακτικές κακουχίες και άνθυγιεινές συνθήκες τίς όποιες άντιμετώπισε και οι όποιες είχαν σοβαρές επιπτώσεις τόσο στή δική του υγεία όσο και τής συζύγου του. Έως ότου καλείται νά ύπηρετήσει στά κεντρικά γραφεία στό Μπροϋκλιν, όπου ό πρόεδρος Νάθαν Ο. Νόρρ τόν τοποθετεί στό συγγραφικό τμήμα.

Σελ. 23: «Λίγους μήνες μετά την άφιξή μου στα κεντρικά γραφεία και αφότου είχα επιτελέσει κάποιο συγγραφικό έργο... ο πρόεδρος Νορρ μου ζήτησε να αναλάβω τη διαμόρφωση ενός Λεξικού για την Βίβλο. Στην αρχή διορίστηκε μαζί μου και ένας διευθυντής της Εταιρίας Σκοπιά, ο Λάμιαν Σουίνγκλ, ο γραμματέας της σχολής Γαλαάδ, ο Έντουαρντ Ντάνλαπ και τέλος ο Ράινχαρντ Λέντγκατ και ο Τζων Γουίτσον», συμπληρώθηκε μετά από πέντε χρόνια το σύγγραμμα που ονομάστηκε “Βοήθημα” προς κατανόηση της Βίβλου έκτασης 1696 σελίδων».

Σελ. 29-30: «Όταν μου ανατέθηκε θέμα “χρονολογία” κι αυτό επίσης οδήγησε σε σοβαρά ερωτηματικά. Μειζων διδασκαλία των μαρτύρων του Ιεχωβά είναι ότι η βιβλική προφητεία υπέδειχνε ότι το έτος 1914 σήμαινε το τέλος των “καιρών των εθνών”(Λουκά ΚΔ’ 24) και ότι το έτος εκείνο ο Χριστός Ιησούς ανέλαβε ενεργά την Βασιλική εξουσία του και άρχισε να κυβερνά άόρατος στα ανθρώπινα μάτια. Οι υπολογισμοί που οδηγούν στο έτος αυτό (1914 δηλαδή) θεμελιώνονται στο Δ’ κεφάλαιο του βιβλίου του Δανιήλ, όπου γίνεται μνεία για περίοδο “επτά καιρών”. Με τη χρήση άλλων χωριών αυτοί οι “επτά καιροί” μετατρέπονται σε περίοδο 2520 ετών που αρχίζει το 607 π.Χ. και λήγει το 1914 μ.Χ. Η Εταιρία Σκοπιά υποστηρίζει ότι η εναρκτήρια χρονολογία -το έτος 607 π.Χ.- είναι το έτος όποτε κατεστράφηκε η Ιερουσαλήμ από τον Βαβυλώνιο κατακτητή Ναβουχοδονόσορα. Γνώριζα ότι η χρονολογία 607 π.Χ. φαινόταν να υπάρχει μόνο στις εκδόσεις μας κατ’ ιδιάζοντα τρόπο, αλλά δε γνώριζα την πραγματική αιτία» (ή ύπογράμμιση δική μας).

Φυσικά έτσι έχουν τά πράγματα. Η «Σκοπιά» στίς εκδόσεις της κηρύττει σάν βασικό δόγμα τήν Βασιλεία του 1914 μ.Χ. με άφετηρία τό 607 π.Χ. Βεβαίως τό εύ-αγγέλιο του Ρώσσελ ήταν διαφορετικό, σάν άφετηρία είχε τό 606 π.Χ. Αυτό όμως δεν έμπόδισε τήν εταιρία νά τό αλλάξει σε 607 π.Χ. χωρίς άναστολές ούτε καν ίχνος ευθύνης για τίς ανθρώπινες ύπάρξεις που τήν έχουν έμπιστευθεί σάν τόν έκφραστή του θείου θελήματος. Βεβαίως αυτές οι άλλαγές δογμάτων είναι κάτι συνηθισμένο για τούς «άγίους» του Μπροϋκλιν. Η «Σκοπιά» εξακολουθεί και τώρα άκόμη νά κηρύττει για τό 607 π.Χ. παρ’ όλες τίς άποδείξεις ιστορικών για τό λάθος αυτό, αλλά ούτε και τό σημαντικό αυτό βιβλίο του Ρ. Φράντζ του ανθρώπου που από παιδί μεγάλωσε και άνδρώθηκε στους κόλπους τής οργάνωσης, που κάποτε άνακαλύπτει και βλέπει τά άπίστευτα έκφράζεται με φωνή άπογνώσεως, με πόνο ψυχής για τίς χαμένες

η δική μας χρονολογία -607 π.Χ.- δεν είναι σωστή. Τελικά έγινε φανερό ότι για να είναι πραγματικά η δική μας η χρονολογία σωστή θάπρεπε όλοι οι αρχαίοι γραφείς να έχουν ουσιαστικά συνωμοτήσει -χωρίς ωστόσο κανένα αντιληπτό κίνητρο προς τούτο- να παραποιήσουν τα γεγονότα. (Όλοι εκείνοι λοιπόν έκαναν λάθος κι είχαμε δίκιο εμείς;).

Σαν τον συνήγορο που βρίσκεται αντιμέτωπος με αποδείξεις που δεν μπορεί ναντιπαρέλθει, κατέβαλα προσπάθεια να υποτιμήσω, ή να εξασθενίσω την αξιοπιστία των μαρτύρων των αρχαίων χρόνων που παρουσίαζαν αυτές τις αποδείξεις των ιστορικών κειμένων που σχετίζονται με τη Νεο-Βαβυλωνιακή Αυτοκρατορία. Βέβαια τα επιχειρήματα που παρουσίασα είναι έντιμα: όμως, γνωρίζω ότι η πρόθεσή μου ήταν να χρησιμοποιήσουν για να στηρίξουν μια χρονολογία για την οποία δεν υπάρχει καμία ιστορική απόδειξη. Έτσι παρά την εκτίμησή μας για ορισμένες αρχές το “Βοήθημα” αναμφίβολα περιλάμβανε πολλά παραδείγματα των προσπαθειών μας να είμαστε νομιμόφρονες στις διδασκαλίες της Εταιρίας» (οι υπογραμμίσεις δικές μας).

Είναι όδυνηρή ή θέση του συγγραφέως όμως μέσα από την τραγικότητα των αποκαλυπτικών στοιχείων που μάς παρουσιάζει και τά όποια ενώ τά βλέπει, αλλά δεν μπορεί νά τά δεχθεί, ψάχνει, όπως ο ίδιος περιγράφει, κάποιο στήριγμα γεμάτος απόγνωση εμπρός στό φοβερό δίλημμα. Τήν αλήθεια της Αγίας Γραφής ή τήν νομιμοφροσύνη στόν «δούλο»; Αντιλαμβάνεται κανείς τό μέγεθος τής πλύσεως έγκεφάλου που έχει ύποστει και συνεχίζει:

Σελ. 31: «Τη χρονιά που δόθηκε στην κυκλοφορία το ολοκληρωμένο βιβλίο “Βοήθημα” με κάλεσαν να γίνω μέλος του Κυβερνήτων Σώματος των μαρτύρων του Ιεχωβά».

Κανένα σχόλιο.

Σελ. 32: «Γεγονός είναι ότι και μεταξύ των μαρτύρων του Ιεχωβά πολύ λίγοι έχουν κάποια σαφή ιδέα σχετικά το πώς λειτουργεί το κεντρικό τμήμα της Οργάνωσης. Δεν γνωρίζουν πώς παίρνονται αποφάσεις που αφορούν δογματικές αλήθειες, ούτε πώς διεξάγει τις συζητήσεις του το Κυβερνήτων Σώμα που διευθύνει όλο το έργο τους παγκόσμια, κι ούτε αν οι αποφάσεις παίρνονται σταθερά ομόφωνα ή τι γίνεται όταν υπάρχει διαφωνία. Όλα αυτά περιβάλλονται από μυστικότητα καθ’ όσον το Κυβερνήτων Σώμα, συσκέπτεται σε κλειστές συνεδριάσεις».

Σελ. 270: «Κάποια συζήτηση σχετικά με την αβεβαιότητα των χρονικών προφητειών ο τότε πρόεδρος Νάθαν Νορρ έλαβε το λόγο και είπε: Υπάρχουν μερικά πράγματα που τα γνωρίζω: γνωρίζω ότι ο Ιεχωβά είναι ο Θεός, ότι ο Χριστός Ιησούς είναι ο Γιος Του ότι έδωσε την ζωή του ως αντίλυτρο για μας και ότι υπάρχει ανάσταση. Για άλλα πράγματα δεν είμαι και τόσο βέβαιος. Για -το 1914- δε γνωρίζω. Τόσο καιρό μιλάμε για το 1914. Ίσως έχουμε δίκιο και το ελπίζω» (οι υπογραμμίσεις δικές μας).

Λόγια από τά χείλη του προέδρου των «αγίων» τής «Σκοπιάς». Από τόν άρχηγό του καναλιού του Ίεχωβά, από τόν εξέχοντα τής προφητικής τάξεως. Δηλώνει, ότι δεν είναι και τόσο βέβαιος για διάφορες διδασχές οι οποίες αποτελούν τήν «τροφή» των προβάτων τήν όποία εάν δεν λάβουν θά γευθούν τόν αιώνιο θάνατο. Για τό 1914 μ.Χ. όμολογεί ότι δεν γνωρίζει. Όμως τό 1914 είναι τό «εὐαγγέλιο» τής Βασιλείας, βασικό δόγμα που ο ίδιος κηρύττει, διδασκαλία τήν όποία οι «μάρτυρες του Ίεχωβά» είναι ύποχρεωμένοι νά τήν κάμουν γνωστή σε όλη τήν οικουμένη, έκτελώντας τήν άγνή λατρεία στόν Ίεχωβά, μέσον μέ τό όποιον θά έπιζήσουν κατά τήν φοβερή ήμέρα τής σφαγής του Άρμαγεδδώνος. Είναι οι πιστοί των έντολών του «δούλου». Έτσι εξασφαλίζουν τό σημάδι τής επιβιώσεως από τόν «άνθρωπο μέ τά λινά και τό καλαμάρι του γραμματέως», δηλαδή πάλι τόν «δούλο» του όποιου κύριος έκφραστής είναι ο πρόεδρος, ο έξουσιαστής έκτομμυρίων όπαδών στόν κόσμο. Δηλώνει άγνοια ο πρόεδρος Νόρρ και άμφιβολία για βασικές διδασκαλίες τής «Σκοπιάς». Φυσικά αυτά δεν τά γνωρίζουν οι όπαδοί οι όποιοι έχουν μάθει νά ύπακούουν... ο πρόεδρος όμως φροντίζει για τίς δραστηριότητες των έταιριών.

Σελ. 33: «Τα εννιά χρόνια που βρισκόμουν στο Κυβερνήτων Σώμα επέδρασαν έντονα πάνω μου, ιδιαίτερα δε πάνω στη συνείδησή μου. Βρέθηκα ν’ αντιμετώπιζω μείζονα κρίση στη ζωή μου -μια κατάσταση που απαίτησε να προβώ σε αποφάσεις σαν προς σε σταυροδρομί- που ποτέ δεν ανέμενα ότι θ’ αντιμετώπιζα. Η απόφαση που έλαβα ήταν αποκλειστικά δική μου, το δε συνεπαγόμενο αντίτιμο είναι σημαντικό. Ωστόσο δεν μετανιώνω γι’ αυτό».

Σελ. 34: «Μετά την παραίτησή μου από Μέλος του Κυβερνήτων Σώματος το Μάιο του 1980 έλαβα πολυάριθμες κλήσεις από εφημερίδες και περιοδικά που ζητούσαν πληροφορίες για την κατάσταση μέσα στην οργάνωση, τους κατεύθυνα στα Γραφεία του Μπρούκλιν. Εκείνοι με τη σειρά τους διαρκώς μου απαντούσαν ότι είχαν μεν προσπαθήσει να πάρουν πληροφορίες από ‘κει, χωρίς όμως επιτυχία. “Ουδέν σχόλιο”! Η απάντησή μου ήταν απλά ότι εγώ δε θα μπορούσα να λειτουργήσω σαν πηγή πληροφοριών για εκείνους. Σχεδόν δύο χρόνια τήρησα αυτή τη στάση. Όσα συνέβηκαν στα δύο χρόνια που τήρησα την στάση αυτή, όχι απλά σχετικά με μένα αλλά σχετικά με άλλους με έκαναν να επανεκτιμήσω τη στάση μου της σιωπής».

Σελ. 7: «Πώς λοιπόν συμβαίνει ώστε, σήμερα αν οποιοσδήποτε Μάρτυρας εκφράσει προσωπική διαφορά άποψης έναντι των διδασκαλιών της Οργάνωσης, να είναι σχεδόν βέβαιο ότι θ’ αντιμετώπισει δικαστικές διαδικασίες και θα ύποστει αποκοπή από την επικοινωνία, παρεκτός βέβαια αν είναι πρόθυμος ν’ ανακαλέσει;».

Σελ. 8: «Όμως ποιά είναι το αποτέλεσμα όταν η πνευματική “καθοδήγηση” γίνεται διανοητική κυριαρχία και πνευματική τυραννία; Τι συμβαίνει όταν οι επιθυμητές ιδιότητες της ενότητας και της τάξης υπο-

Η ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

του εκπαιδευτικού κ. Κων/νου Γανωτή*

(β' μέρος)

Αλλά και στον Εὐριπίδη, βλέπουμε τόν προβληματισμό του ποιητή σχετικά με τόν θάνατο. “Τί νά ποῦμε στά ποιήματά μας; Ἄφοῦ ὑπάρχει ὁ θάνατος, πρέπει νά ὑπάρχει ἀνάσταση. Νά ἀνεχθοῦμε τό θάνατο;” Καί στό ἔργο “Ἀλκίσις”, ἡ Ἀλκίσις πεθαίνει, μάρτυρας τῆς ἀγάπης γιά τόν ἄνδρα τῆς καί ὁ Ἡρακλῆς, πού εἶναι ἡμίθεος, μισός θεός καί μισός ἄνθρωπος, τήν ἀνασταίνει καί τήν ξαναδίνει στόν ἄνδρα τῆς, γιατί, ὅπως λέει, ἦταν “πολύ καλή”. Κι ἔκανε ὁ λαός ἕναν ὑπέροχο ὕμνο πρὸς χάριν τῆς. Κι ὁ Ἡρακλῆς, ὁ θεάνθρωπος -ὄπου ἐμφανίζεται ὁ Ἡρακλῆς στήν ἀρχαία μυθολογία, ὡφελεῖ γιατί παλεύει μέ τίς δυνάμεις τίς ὑπερφυσικές πού βάζουν τόν ἄνθρωπο κάτω-, τήν ἀνασταίνει.

Μ’ αὐτό τό ἔργο ξεκινᾷ ὁ Εὐριπίδης. Αὐτό εἶναι τό “ντεμποῦτο” του, θά λέγαμε, στή θεατρική του παραγωγή. Κι ὕστερα, ἔρχεται νά μᾶς κάνει τήν ἄλλη διαμαρτυρία ὁ Εὐριπίδης. Ἐμφανίζει ἕναν ὑπέροχο, ἀγνό νέο, τόν Ἰππόλυτο, στό ἔργο του “Ἰππόλυτος”, πού ἦταν γιός τῆς Ἀμαζόνας. Καί πού ἤθελε νά εἶναι ἀγνός. Δέν ἤθελε τούς ἔρωτες. Δέν τιμοῦσε τήν Ἀφροδίτη. Ὅταν τοῦ λέγει ὁ παιδαγωγός του -εἶχαν δυό ἀγάματα ἔξω ἀπ’ τό ἀνάκτορο, τῆς Ἀφροδίτης καί τῆς Ἄρτεμις: “Πές καί στή Ἀφροδίτη καμιά κουβέντα λατρευτική...”. Ἐκεῖνος λέει: “Πόρρωθεν αὐτήν, ἀγνός ὢν, ἀσπάζομαι”. Ἀπό μακριά, λέει, τή χαιρετῶ, κρατῶντας τήν ἀγνότητά μου.

Στήν Ἄρτεμι προσέφερε τά λουλούδια... “Σέ σε-να, λέει, κυρά μου, προσφέρω αὐτό τό στεφάνι μέ τά ὠραία λουλούδια, πού τά ‘κοψα ἀπό ἕνα ἀνέγγιχτο λιβάδι, ὅπου δέν ἔχει ἔλθει ξυλοκόπος μέχρι τώρα, οὔτε βοσκός νά βόσκει τά πρόβατά του... Ἡ Ἀφροδίτη ὅμως

θίγεται βαθύτατα. Ὑπάρχει ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος δέν τήν τιμᾷ; Καί βγαίνει στή σκηνή καί λέει: “Αὐτό τόν ἄνθρωπο, σήμερα, θά τόν στοτώσω”. Ἀλλά πῶς θά τόν σκοτώσει; Πρέπει νά παρουσιάσει ὅτι κατά τήν ἀπουσία τοῦ πατέρα του, ἔκανε προτάσεις ἀθέμιτες στή μητριά του. Σκέφτεται, βέβαια, ἡ Ἀφροδίτη καί λέει: “Ἡ Φαίδρα, ἡ μητριά του, εἶναι ἀξιοπρεπής, εἶναι ἠθική, ἀλλά, ἐγώ δέν θά προτιμήσω τήν δική τῆς ἠθική καί θά χάσω τήν εὐχαρίστηση καί τό δικαίωμα νά ἐκδικηθῶ, ἄς τήν πάρει, λοιπόν, κι αὐτήν τό κακό. Καί τήν ξετρελλώνει γιά τόν πρόγονό τῆς κάνει αὐτή προτάσεις στόν πρόγονό τῆς ὁ Ἰππόλυτος ἀρνεῖται, μέ σιχαμό μεγάλο κι αὐτή αὐτοκτονεῖ. Καί τότε ὁ Ἰππόλυτος ξεστομίζει ἕνα φοβερό κατηγορητήριο κατά τῶν γυναικῶν... “Τί τίς θέλανε τίς γυναῖκες οἱ θεοί καί τίς κάνανε; Γιά νά κάνουμε παιδιά; Δέ θά μπορούσαν νά μᾶς τά ἀφήνουν στούς ναούς καί νά πηγαίνουμε νά τά παίρνομε;”. Δηλαδή, φάνηκε ὁ δυῖσμός του πλέον, φάνηκε ὅτι ὑπάρχουν δυό δυνάμεις ἀκαταγώνιστες σ’ αὐτό τόν κόσμο: Ἡ δύναμη τῆς ἀγνότητος -τοῦ καλοῦ- καί ἡ ἄλλη, ἡ βρωμιά. Δέν μπορεῖ νά ὑποταχθεῖ τό ἕνα στό ἄλλο; Δέ μπορεῖ νά ὑπάρχει μιᾷ ἐνότητα στή ζωή, πού νά ὑποτάσσει τά πάντα σέ μιᾷ εἰρήνῃ καί νά μὴν εἶναι βρωμιά τό ἕνα καί νά μὴν εἶναι τό ἄλλο τόσο ἐγωιστικό καί ὑπερήφανο; Γιατί τό ἔργο καταλήγει στό θάνατο τοῦ Ἰππολύτου κι ἐνῶ εἶναι ἀδικία αὐτό, συγχρόνως, φαίνεται ὅτι εἶναι καί γκρέμισμα τῆς μεγάλης ἀλαζονείας τῆς ἀρετῆς. Τήν ἴδια στιγμή, λέει, ἡ ἀλαζονική ἀρετή θά ‘χομε ἢ προστυχιά ἀσυγχώρητη, ἀπ’ τήν ἄλλη μεριά. Ἐγκαινιάζει τό δυῖσμός ὁ Εὐριπίδης κι ἀφήνει τό ἔργο ἔτσι νά τελειώνει. Μᾶς ἀφήνει διχασμένους, μέ σκισμένη τήν ψυχὴ μας στά δύο.

Κι ἄς δοῦμε δυό ἀκόμα ἔργα τοῦ Εὐριπίδη. Κι ἐδῶ ἐκφράζεται τό πιό ὑψηλό ἐπίπεδο τῆς θρησκευτικότητας μέσα στήν Κλασσική Ἐποχή.

* Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία του στό Σεμινάριο Ὁρθόδοξου Πίστews, πού γίνεται κάθε Κυριακή στό Ἐνοριακό Κέντρο τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς, τοῦ ὁμωνύμου προαστείου, ἀπό 11.30’ π.μ. ἕως 1 μ.μ.

καθίστανται ἀπό ἀπαίτηση θεομοθετημένης συμμόρφωσης καί νομικίστικης “στοράτευσης”; Ποιά εἶναι τ’ ἀποτελέσματα, ὅταν ὁ κατάλληλος σεβασμός πρὸς τὴν ἐξουσία μετατρέπεται σε δουλοπρέπεια, ἀναντίρρηση ὑποταγή κι ἐγκατάλειψη κάθε προσωπικῆς ευθύνης ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἀναφορικά με τὴ λήψη ἀποφάσεων βασιμιένων στήν συνείδηση τοῦ ἀτόμου;» (οἱ ὑπογραμμίσεις δικῆς μας).

Ὁ Ρεύμοντ Φράντζ μέσα ἀπὸ τὴν συνειδησιακὴ κρίση του ὅταν κάποια ἡμέρα βεβαιώθηκε πλέον καί εἶδε

νά σωριάζονται σέ ἐρείπια οἱ ἀξίες καί οἱ διδασχῆς μέ τίς ὁποῖες τρεφόταν αὐτός καί ἑκατομμύρια ὁπαδοί, ὅταν κατανόησε ὅτι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δέν συμφωνεῖ μέ τίς διδασκαλίες τοῦ «δούλου», ὅτι τό «εὐαγγέλιο» τοῦ 1914 δέν εἶναι τίποτα, καθὼς καί πολλὰ ἄλλα δογματικά εἶναι αὐθαιρεσίες τῆς ὀργανώσεως, **τότε ἔνοιωσε ὅτι βρίσκεται σ’ ἕνα ἀπολυταρχικό καθεστῶς, ἔφυγε μέ ὅλες τίς συνέπειες, ὅμως αἰσθάνθηκε ἐλεύθερος ἄνθρωπος, παιδί τοῦ Θεοῦ καί ὄχι δούλος τοῦ «δούλου».**

Στή “Μήδεια”, όπου η τροφός της Μήδειας, πού βλέπει τή Μήδεια καί τόν Ίάσονα νά μισούνται θανάσιμα καί νά βρίζονται χυδαία, λέει τά ἐξῆς πολύ συγκινητικά λόγια. Λέει: “Οἱ ἄνθρωποι, οἱ παλιοί, πού βγάλανε τά τραγούδια, εἶναι κακοί καί ἀχρεοί ἄνθρωποι. “Σκαιούς” θά μπορούσε νά τοὺς πεί κανεῖς. Γιατί, βγάλανε τραγούδια γιά τά γλέντια καί γιά τά τραπέζια. Τί νά τά κάνουμε αὐτά; Ἐφ’ ὅσον ἔχουμε ὥραϊα φαγιά, τί νά τά κάνουμε τά τραγούδια γιά τά ὥραϊα φαγιά καί τά ὥραϊα ποτά. Τραγούδια πού νά παρηγοροῦν τίς ψυχές καί νά γλυκαίνουν τά πάθη τῶν ἀνθρώπων καί νά μερῶνουν τίς καρδιές τους, ἀπ’ τίς ὁποῖες προέρχονται καί θάνατοι καί τόσα βάσανα, δέ βγάλανε οἱ ἀνόητοι!”

Ἄς προσέξουμε ἐδῶ τόν καημό τοῦ Εὐριπίδη πού, τελικά, τόν πραγματοποίησε ἡ Ἐκκλησία μας. Ἐβγαλε τραγούδια πού νά μερῶνουν τίς καρδιές, νά τίς παρηγοροῦν καί νά προλαβαίνουν τίς μεγάλες ἀψιθυμίες πού φέρουνε βάσανα στοὺς ἀνθρώπους, ἀκόμα καί θανάτους.

Καί παρακάτω, ὅταν ἡ Μήδεια σκέφτηκε νά σκοτώσει, νά σφάξει τά παιδιά της γιά νά ἐκδικηθεῖ τόν ἄνδρα της -ἔκανε, δηλαδή, τό μεγαλύτερο ἔγκλημα πού θά μπορούσε νά κάνει μιά μάνα-, ἦλθε ὁ πάππος της, ὁ Ἥλιος καί τῆς ἔστειλε ἕνα ἄρμα, πού τό ἔσερναν δράκοντες μυθικοί -ἔχει σημασία, ὅτι δέν τό ἔσερναν ἄλογα-. Καί τό δείχνει αὐτό τό ἄρμα στό βάθος τῆς σκηνῆς, τό ἔργο, στό τέλος γιά νά τήν παραλάβει καί νά τήν σώσει στήν Ἀθήνα. Βέβαια, τό χωρικό ἔχει πεί παραπάνω: “Τί δουλειά ἔχεις ἐσύ σ’ αὐτή τή χώρα τῶν μακάρων καί τῶν ἁγίων, τῶν ἱερῶν ἀνθρώπων, ἐσύ, μιά φόνισσα; Παρ’ ὅλα αὐτά, θά πήγαινε ἐκεῖ, μέ τήν ὑποστήριξη τοῦ θεοῦ κι ἐκεῖ, πάνω στό ἄρμα ἦταν τά δυό σφαγμένα -νά στάζουν αἵματα- πτώματα τῶν παιδιῶν της. Κι ἐκεῖνη, περίφανη στό ἄρμα, ἔτοιμη νά ξεκινήσει...”

Καί τήν προλαβαίνει, καθώς ἀνοίγει ἡ σκηνή, ὁ Ίάσοντας καί τήν παρακαλεῖ νά τόν ἀφήσει ν’ ἀγγίξει τά παιδάκια του, νά τά θρηνηήσει. Κι αὐτή λέει: Ὅχι, ἀποκλείεται.

Ἀλλά, γιατί νά δοξάζεται ἡ φόνισσα; Γιατί θά πρέπει νά τήν τιμήσουν οἱ θεοί μέ τέτοιο ἄρμα, μυθικό, μεγαλειώδες; Γιατί χάνεται μέσα στά βάρη τοῦ θρύλου, χωρίς ἕνα δάκρυ, χωρίς μιά ντροπή, χωρίς μιά μετάνοια, χωρίς τίποτε;... Γιατί, ὅπως ἔχει τή δόξα του τό καλό καί τό κακό ἔχει τή δόξα του. Εἶναι ἡ δόξα τοῦ Σατανᾶ, ἡ δόξα τοῦ δαμονισμοῦ. Γιατί ὅταν οἱ Κορίνθιες γυναῖκες κατάλαβαν ὅτι ἡ Μήδεια θά ἔκανε αὐτό τό κακό, τῆς λένε: “Σταμάτα, κυρά μου. Ὁ Δίας θά σε βοηθήσει”. “Ποιός Δίας”, λέει ἐκεῖνη, “ἐγώ θά πάρω τό δίκιο μου μόνη μου”. Καί εἶναι ἡ δόξα, ἡ κολασμένη, τοῦ κακοῦ πού φαντάζει στό τέλος σάν τό φινάλε τῆς ἁμαρτίας. Κι ἐδῶ, μᾶς διδάσκει ὁ Εὐριπίδης ὅτι ἡ ἁμαρτία δέν γίνεται γιά νά εὐχαριστηθεῖ κάποιος μέ κάτι ἢ γιά νά κερδίσει κάτι. Στό τέλος ζητᾶ ἕνα δοξασμό, ὅπως ζητᾶ ἕνα δοξασμό, μέσα στή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἕνας ἅγιος. Ζητᾶ κι αὐτός μιά δόξα μέσα

στήν κόλαση, μέσα στήν ἀνταύγεια τῆς κόλασης, τήν ὁποία κόλαση ὁ Αἰσχύλος τήν περιγράφει: “Ἀνήλιον λάμπειν”. Λάμπη, εἶναι ἡ γυαλάδα, σάν ἕνας ὑπόνομος πού γυαλίζει στήν ἐπιφάνειά του. Ἀλλά, σάν τό φῶς αὐτό νά μὴν εἶναι τοῦ ἡλίου. Νά ‘ναί ἕνα φῶς σατανικό. Ἐνα φῶς φανταστικό, οὐτοπίας. Αὐτή εἶναι ἡ κόλαση κι αὐτή τή λάμπη, τήν ἀνήλιον, τήν ἔχει σάν ζητούμενο ὁ ἄνθρωπος· τό τέρας τῆς κάθε ἁμαρτίας. Καί στή Μήδεια, παρασταίνεται πιά, τό ὅτι ὑπάρχει μιά δόξα κολασμένη, δόξα σατανική τῆς ἁμαρτίας. Κι εἶναι τό πύρινο, τό ἄρμα αὐτό μέ τοὺς δράκοντες αὐτή ἡ δόξα.

Ὁ Εὐριπίδης πάλεψε πολύ μέ τό θέμα τῆς θρησκείας. Καί πολύ πόνεσε γιά τό ὅτι οἱ θεοί δέν εἶναι καλύτεροι ἀπό τοὺς ἀνθρώπους.

Ὅταν στό δράμα “Ἐλένη” -γιά τήν ὥραϊα Ἐλένη πρόκειται- παρουσιάζεται ὁ χορός καί λέει: “Τά ‘χω χαμένα· δέν ξέρω τί νά πῶ. Ἐσύ, Ἐλένη εἶσαι κόρη τοῦ Δία. Ἄρα εἶσαι θεά κι ἐσύ. Κι ὅμως, ἐνῶ εἶσαι θεά, βούηξε ὁ κόσμος, γιατί εἶσαι ἄπιστη, ἄθνη, ἀδικη· ὅλα τά κακά! Ἐ, δέν ξέρω τί νά πῶ γιά τοὺς θεοὺς... Τό μόνο πού μπορῶ νά πῶ, εἶναι πῶς ὑπάρχουν. Κατά τά ἄλλα, ὅλα εἶναι θολά. Πῶς εἶναι θεοί κι εἶναι χειρότεροι ἀπό τοὺς ἀνθρώπους;” Αὐτός εἶναι ὁ προβληματισμός τοῦ Εὐριπίδη.

Ξέρουμε ὅτι τό τελευταῖο ἔργο τοῦ Εὐριπίδη εἶναι οἱ “Βάκχες”, τό ὁποῖο πιθανότατα παραστάθηκε χωρὶς νά ζεῖ ὁ ἴδιος. Στό τέλος τοῦ δράματος αὐτοῦ μᾶς ἀφησε τόν τελευταῖο του λόγο, πού πρέπει νά εἶναι ὁ πόνος πού τόν κράτησε ὅλη τή ζωή του στριφνόν.

ἦλθε ὁ Διόνυσος, πού εἶναι ὁ ἥρωας ὁ κεντρικός ὅλου τοῦ δράματος καί τοὺς ἔφερε τό “μέθυ”. Ἡ Δήμητρα τοὺς ἔφερε τό ψωμί κι ὁ Διόνυσος τό κρασί. Καί τί καλό τοὺς κάνει τό κρασί; Ξεχνοῦν τίς λύπες τους· ὄχι ὅτι δέν ἔχουν λύπες, ὄχι ὅτι δέν ἔχουν συμφορές, ἀλλά τίς ξεχνοῦν. Στά παλιά χρόνια ὅταν δέν εἶχε καταργηθεῖ ἀκόμα ἡ ποινή τοῦ θανάτου, στοὺς μελοθανάτους ἔδιναν τίς τρεῖς τελευταῖες μέρες πρὶν ἀπὸ τήν ἐκτέλεσή τους μιά νταμιτζάνα κρασί νά πίνουν, νά εἶναι μεθυσμένοι διαρκῶς. Δοιπόν, αὐτό τό πράγμα εἶναι καί ὁ Διόνυσος. Αὐτή εἶναι ἡ προσφορά τοῦ Διονύσου.

Κατά τά ἄλλα, ἦταν πολύ ἐκδικητικός καί στοὺς συγγενεῖς τῆς μάνας του! Στήν Ἀγάβη, δηλαδή, τή θεία του, ἀδελφή τῆς μάνας του τῆς Σεμέλης, ἔδειξε ὅλη του τήν σκληρότητα καί τήν κακία καί στόν πάππο του, τόν Κάδμο, γιατί δέν τόν πιστεύανε γιά θεό. Τή θεία του τῆ Ἀγαβῆ τήν ἔκανε νά ξετρελαθεῖ καί ἔπιασε τόν Πενθέα τό γιό της, πού νόμιζε ὅτι εἶναι λιοντάρι καί τόν ἔσκιζε μέ τά χέρια του καί τὰ κομάτια του τά ‘φερε στή σκηνή· τό κεφάλι του μπηγμένο σ’ ἕνα καλάμι. Κι αὐτὸς ἦταν ὁ θρίαμβος τοῦ θεοῦ· κι ἔτσι ἀποδείκνυε τή δύναμή του. Ἡ δύναμή του ἀποδεικνύεται μέ τό νά τρελάνει τοὺς ἀνθρώπους καί νά τοὺς κάνει νά κάνουν τίς μεγαλύτερες κακίες καί νά περάσουν τίς πιό μεγάλες θλίψεις. Καί δέν ἔφτανε αὐτό, ἀλλά μετά, ὅταν τοῦ εἶπαν: “Ναί, παραδεχόμαστε ὅτι εἶσαι θεός”, στέλνει ἔξορία τόν πάππο του καί τή θεία του. Κι ἐκεῖνη τήν

ἐποχή, γιά βασιλιάδες... τῆς Θήβας, νά τούς στείλουν ἐξορία ἦταν χειρότερα ἀπό θάνατο. Καί τοῦ λέει ὁ Κάδμος: “Παραδεχόμεθα ὅτι σέ ἀδικήσαμε”... “Τώρα”, λέει ἐκεῖνος, “εἶναι ἀργά. Ὅταν ἔπρεπε δέν μέ παραδεχόσασταν”. “Μά”, λένε ἐκεῖνοι, “δέν ξέραμε, τώρα σέ παραδεχόμαστε. Συγχώρεσέ μας”. “Ὅχι, θά πάτε ἐξορία”. Καί ἡ τελευταία λέξη τοῦ δράματος, ὁ τελευταῖος στοῖχος, τά τελευταῖα λόγια πού ἄφησε γραμμένα ὁ Εὐρυπίδης εἶναι: “Στούς θυμούς τους, οἱ θεοί ἔπρεπε νά μὴν εἶναι ὅμοιοι μέ τούς θνητούς”. Τί θεοί εἶναι αὐτοί, ἂν δέν εἶναι καλύτεροι ἀπό μας; Αὐτοί εἶναι οἱ τελευταῖοι, σχεδόν, στίχοι ἀπό τό δράμα “Βάκχες”.

Θά μπορούσαμε νά μιλάμε ὦρες πολλές... Κι ἀκόμα, δέ μιλήσαμε γιά Πλάτωνα, δέ μιλήσαμε γιά ἄλλους συγγραφείς, οὔτε γιά Σοφοκλή οὔτε γιά τόν Οἰδίποδα Τύραννο... Εἶναι ἄπειρα τά παραδείγματα μέσα στήν ἀρχαία ἐλληνική λογοτεχνία, ὅπου φαίνεται ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δέν ἦταν καθόλου εὐχαριστημένοι μέ τούς θεούς τους. Ἦταν βαθιά πληγωμένοι ἀπ’ τή θεολογία τους κι ἔδειχναν αὐτή τή βαρυσθυμότατη διάθεση γιά τή ζωή ἢ εἰκόνα πού μᾶς ἔχουν δώσει οἱ διάφοροι μελετητές τῆς ἀρχαιότητος ἰδιαίτερα οἱ Γερμανοί καθηγητές, πού ἦταν καθηγητές τῶν καθηγητῶν μας, εἶναι τελείως παραπλανητική. Θά χρειαστεῖ νά τά ξαναδιαβάσουμε ἀπό τή ἀρχή καί νά τά ἐπανεκτιμήσουμε. Ὅχι, πώς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δέν ξέρανε τό ὥραῖο καί δέν ξέρανε τί λαχταρούσαν· φαίνεται ἀπό τά διαλείμματα, ἀπό τά κομματάκια τά μικρά, στά ὁποῖα προσπαθοῦσαν νά στήσουν ἕναν κόσμο ὥραῖο τόν ὁποῖο ὅμως, δέν μπορούσαν νά τόν στήσουν ποτέ.

Ἔτσι, θά θέλαμε νά μᾶς πῶνε, ὅσοι ἀπό τούς νεώτερους συνανθρώπους μας, συμπολίτες μας, ὄνειρευόταν τόν ἀρχαῖο ἐλληνικό κόσμο, τίς ἀρχαῖες θρησκείες, τό δωδεκάθεο κ.τ.λ., σάν ποιόν ἀπό τούς θεούς θά θέλανε νά ‘χουν θεό; Ποιόν ἀπ’ ὅλους; Ἄς μᾶς ἀπαντήσουν οἱ ἴδιοι. Καί πῶς φαντάζονταν τούς ἀρχαίους Ἕλληνες νά ζοῦνε τή θρησκευτική τους ζωή; Οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας ἦταν γεμάτοι τρόμο καί φόβο. Συνέχεια θέλαν τόν “ἐξίλασμόν” σάν νά ἦταν ἐγκληματίες, γεμάτοι ἐνοχή καί θέλαν ἀπλῶς νά ἐξευμενίσουν, ὅπως ἕνας κατάδικος πού θέλει μιά ποινή ὅσον γίνεται πιό ἐπιεική. Τίποτε περισσότερο. Καί πρέπει ἐμεῖς, οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, νά παρακαλοῦμε τό Θεό νά βοηθᾷ τοὺς ἀνθρώπους, ὄχι τόσο στό νά μὴ γίνονται αἰρετικοί, ἀλλά στό νά στέκονται Ὀρθόδοξοι, γιατί ἡ Ὀρθοδοξία δέν εἶναι ἄρνηση ὅλων τῶν αἰρέσεων· ὅλες οἱ αἰρέσεις εἶναι ἄρνηση τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι ὁ ὑπαρκτός τόπος, πού μπορεί

κανεῖς νά πατήσει. Γύρω, γύρω εἶναι τό χάος πού οἱ ἄνθρωποι πέφτουν καί γκρεμοτσακίζονται. Κι αὐτό, γιατί ἀγνοοῦν, δέν διαβάζουν τά κείμενα, ἔχουν μιά φανταστική εἰκόνα τῶν κεμένων, ὅπως τήν δώσανε οἱ Γερμανοί. Οἱ Γερμανοί διδάξαν τήν Ὀδύσεια καί δέν τό εἶπαν στόν κόσμο, δέν τό εἶπαν στοὺς καθηγητές τῶν Πανεπιστημίων κι οἱ καθηγητές τῶν Πανεπιστημίων δέν τό ‘παν στοὺς καθηγητές, ἐμᾶς... κι ἐμεῖς δέν τό ‘παμε στά παιδιά, ὅτι ἡ κύρια ἀρετή πού ὑμνεῖται μέσα στήν Ὀδύσεια εἶναι ἡ νηστεία. Τ’ἀκοῦν οἱ καθηγητές καί τά παιδιά αὐτό καί μένουν μ’ ἀνοικτό τό στόμα. Κι ὅμως, τό λέει ὁ Ὀμηρος. Ἀπ’ ὅλους τοὺς συντρόφους του, ὁ Ὀδυσσεύς, καί μόνος αὐτός, γύρισε, γιατί; Γιατί αὐτός δέν ἔφαγε ἀπό τά βόδια τοῦ Ἥλιου. Τήρησε τή νηστεία πού τοῦ ὄρισε ὁ θεός. Θεός εἰδωλολατρικός... Ἐνῶ οἱ ἄλλοι, ὅλοι καταστραφῆκαν. Καί λέει, “νήπιοι, οἱ κατά βούς Ὑπερίωνος Ἡελίοιο ἡσθιον”, οἱ ἀνόητοι..., αὐτό ἦταν τό ἐγκλημά τους. Δέ συγκρατήθηκαν στή νηστεία τους. Τό λέει ἐκτενῶς στό Ν’ τῆς Ὀδύσειας, πῶς τρεῖς φορές προσπάθησε ὁ Ὀδυσσεύς νά τούς πείσει νά μὴ φάνε τά ἀπαγορευμένα κι ἀπέτυχε. Δέν τόν ἀκοῦσαν καί γι’ αὐτό, χάσαν τήν ἡμέρα τοῦ γυρισμοῦ· χάσαν τή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, θά λέγαμε ἐμεῖς σήμερα. Χάσαν τήν Ἰθάκη. Καί κάτι ἄλλο μᾶς λέει ὁ Ὀμηρος, ὁ σοφώτατος Ὀμηρος. Ὅταν αὐτοί ψῆγαν τά βόδια καί τά πρόβατα τοῦ Ἥλιου κι ἦλθε ὁ Ὀδυσσεύς πού εἶχε πάει νά προσευχηθεῖ στό βάθος, βλέπει κι ἔβαλε τά κλάματα ὁ Ὀδυσσεύς, ἀπ’ τή δυστυχία τους. Γιατί εἶδε τέρατα! Τί ἦταν τά τέρατα; Κάποια πρόβατα πού ψῆγονταν στή φωτιά, βελάζανε... Τά σφαχτά βελάζανε! Καί κάποια τομάρια πού τά ‘χαν γδάρει καί τά ‘χαν πετάξει, εἶχαν σηκωθεῖ καί περπατοῦσαν· μόνα τους τά τομάρια. Δηλαδή, φρίκη! Κι ἔτσι, ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ἁμαρτία δημιουργεῖ τερατογενέσεις. Ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι καταστροφή, διαστροφή τῆς φύσης. Αὐτά τά πράγματα δέ μᾶς τά δίδαξαν ποτέ... Δέ μᾶς τά δίδαξαν καί δέν τά διδάξαμε στά παιδιά. Εἶναι καιρός νά μάθουμε σωστά ἀρχαία ἐλληνικά· ἡ νεολαία μας κι οἱ διδάσκαλοί τους καί νά προσέχουμε, νά μὴν παρασυρόμαστε ἀπό ψευτιές καί ἀπό ἐπιπολαιότητες. Γιατί, πολλοί ἀπό αὐτούς τοὺς “ἀρχαιολάτρες” δέν εἶναι ψεύτες, ἀπλῶς εἶναι ἐπιπόλαιοι κι ἀναμασοῦν αὐτά τά δυό, τρία λαθεμένα πού μᾶς εἶπαν οἱ Γερμανοί φιλόλογοι. Αὐτό τό ἴδιο, τό βλέπουμε καί στή θεολογία τῆς Ὀρθόδοξης. Ὅσοι πάνε ἔξω νά σπουδάσουνε θεολογία, τό τί ἀκοῦνε, δέ λέγεται. Ἔρχονται καί δέ θέλουν νά πιστέψουν σέ τίποτα.

ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΑΜΦΙΣΒΗΤΟΥΝ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

του κ. Κωνσταντίνου Χολέβα,
πολιτικού επιστήμονα.

(α' μέρος)

Θά πρέπει κατ' αρχάς, ν' απαντήσουμε στο ερώτημα: "Γιατί μιλούμε για έλληνορθόδοξη παράδοση;" Διότι, εύλογα, θά ισχυριστεί κανείς ότι η Όρθόδοξη Παράδοση, ή Όρθοδοξία, δέν είναι μόνο για τούς Έλληνες. Πολλοί λαοί είναι Όρθόδοξοι κι έχουν παράδοση έθνική, διαφορετική από τήν έλληνική παράδοση.

Γιατί μιλούμε, λοιπόν, για Έλληνορθόδοξη Παράδοση, ενώ ξέρουμε ότι ο Χριστός δέν ήλθε μόνο για τούς Έλληνες, αλλά για όλα τά έθνη;

Τό ότι ο Χριστός ήλθε για όλο τόν κόσμο είναι διδασκαλία τής Έκκλησίας. Αυτό είναι ξεκάθαρο. Η παράδοση τής Έκκλησίας μας είναι διδασκαλία οικουμενική. Θά ήταν μεγάλη άμαρτία, θά ήταν αντίθετο μέ τήν διδασκαλία τών Εὐαγγελίων, τών Άποστόλων, τών Αγίων Πατέρων, νά πούμε ότι μόνο οί Έλληνες είναι σέ θέση νά γνωρίζουν τήν αλήθεια. Αυτό ούτε τό λέμε ούτε στέκεται από Όρθόδοξη πλευρά. Όμως είναι γεγονός ότι στο ιστορικό πλαίσιο στο όποιο ζούμε -διότι κάθε άνθρωπος και κάθε λαός ζει σέ κάποιο ιστορικό πλαίσιο, δέν είμαστε άμοιροι του χώρου και του χρόνου- ως Έλληνες, χωρίς νά τό θέλουμε, πολλές φορές, μέ τίς δυνάμεις πού έχει ο έλληνισμός, έχουμε συμβάλει κι έμεις μέ τήν γλώσσα τών προγόνων μας -τήν γλώσσα τών Εὐαγγελίων, τών Αγίων Πατέρων, τήν έλληνική γλώσσα-, μέ τήν προσφορά ανθρώπων, κηρύκων, ιεραποστόλων, μέ τήν προσφορά τών κεμένων, μέ τήν βοήθεια ακόμα και τής σοφίας τής έλληνικής, πού σέ ένα βαθμό άξιοποιήθηκε από τούς Πατέρες τής Έκκλησίας, αλλά και ως λαός, έχουμε βοηθήσει και έχουμε βοηθηθεί, έχουμε δεθεί μέ τήν Όρθοδοξία σέ σημείο πού και Άγιοι τής Έκκλησίας μας, νά όμολογούν αυτό τό δέσιμο.

Ξεκαθαρίζουμε, λοιπόν, ότι όταν μιλούμε για έλληνορθόδοξη παράδοση, δέν έχουμε τήν παραμικρή φυλετική διάθεση. Η Έκκλησία μας πάντοτε απορρίπτει κάθε ρατσισμό, κάθε έθνική άλαζονεία, κάθε μισαλλοδοξία. Αλλά μέ τόν όρο Έλληνορθόδοξη Παράδοση έννοούμε, άφ' ενός μέν, τήν άξιοποίηση πνευματικών στοιχείων του έλληνισμού, όπως ή γλώσσα, οί τρόποι σκέψης, οί επιστημονικές μέθοδοι, πού χρησιμοποιήθηκαν και άξιοποιήθηκαν και από τούς Πατέρες τής

Έκκλησίας μας, άφ' έτέρου για ένα δέσιμο, για μία ζύμωση πού γίνεται, του έλληνικού λαού, στή συνέχειά του αυτή τών 2.000 έτών, από τήν έμβάπτιση τών Έλλήνων στήν χριστιανική διδασκαλία. Ένα, λοιπόν, ζύμωμα πού γίνεται και πού πλέον καθιστά τίς έννοιες: Έλληνας και Όρθόδοξος, πολύ δεμένες μεταξύ τους.

Βεβαίως δέν αποκλείουμε άλλους Όρθόδοξους, άφου ή Όρθοδοξία λαμβάνει πανανθρώπινη διάσταση. 300.000.000 μόνο είναι οί Όρθόδοξοι τής Ανατολικής Ευρώπης πού είναι Ρώσοι, Ρουμάνοι, Σλάβοι, Σέρβοι, Βούλγαροι, άλλοι είναι Αφρικανοί, και όλοι είμαστε άδελφοί έν Χριστώ.

Έτσι, λοιπόν, μιλούμε για οικουμενικότητα τής Όρθοδοξίας και ή έλληνορθόδοξη παράδοσή μας είναι και οικουμενική, αλλά και τοπική. Η Έκκλησία ποτέ δέν άρνήθηκε τά δύο αυτά στοιχεία, δηλαδή και τήν οικουμενικότητα και τήν τοπικότητα.

Είναι σαφές ότι πάνω άπ' όλα έχουμε τήν Οικουμενική διάσταση, τήν πανανθρώπινη διάσταση, γι' αυτό κάνουμε ιεραποστολή, γι' αυτό βοηθούμε τά Πατριαρχεία. Τόν Πατριάρχη Άλεξανδρείας τόν βοηθούμε. Έχει Έλληνες, έχει και Αφρικανούς αλλά έχει και Άραβόφωνους, έχει ανθρώπους διαφόρων φυλών. Τόν βοηθούμε νά διαδοθεί τό Εὐαγγέλιο του Χριστού. Αλλά παράλληλα έχουμε στήν Έκκλησία μας και τό στοιχείο τής τοπικότητας. Έχουμε τήν ύγιη άγάπη προς τόν τόπο μας, χωρίς φανατισμούς, χωρίς άρρωστημένους έθνικισμούς.

Θά θυμίσω λοιπόν δύο, τρία παραδείγματα, για νά δούμε ότι πραγματικά, μιλώντας για Έλληνορθόδοξη παράδοση, συνδυάζουμε τήν οικουμενικότητα, αλλά και τήν τοπικότητα. Συνδυάζουμε και τήν ύγιη άγάπη προς τήν Πατρίδα, προς τήν Ιστορία μας, προς τή γλώσσα μας, χωρίς αυτό νά σημαίνει αντιπάθεια ή άπόρριψη άλλων λαών ή άλλων πολιτισμών. Ο Μέγας Βασίλειος σέ κάποια κείμενά του αναφέρει ότι έχει βρει τίς ρίζες τής οικογένειάς του από τήν πλευρά τής μητέρας του και είναι περήφανος πού ή μητέρα του κατάγεται όχι μόνο από τούς αρχαίους Έλληνες, αλλά από τό γένος τών Ηρακλειδών. Θεωρεί ότι βρήκε κάποια στοιχεία - δέν ξέρουμε λεπτομέρειες-, ότι ή μητέρα του καταγόταν από τόν Ηρακλή, από τούς επιγόνους του Ηρακλέους, δηλαδή τονίζει ότι έχει Έλληνική καταγωγή. Ο ίδιος ο Μέγας Βασίλειος βέβαια όταν άγωνίσθηκε στο κοινωνικό του έργο μ' όλη αυτή τή φιλανθρωπική δράση πού εί-

* Άπομαγνητοφωνημένη όμιλία του στο Σεμινάριο Όρθόδοξο Πίστewς, πού γίνεται κάθε Κυριακή στο Ένοριακό Κέντρο του Ι. Ναού Αγίας Παρασκευής, του όμωνύμου προαστείου, άπό 11.30' π.μ. έως 1 μ.μ.

χε, δέν ἔψαχνε ποτέ νά βρεῖ ἄν ὁ φτωχός ἢ ὁ ἄρρωστος εἶχε τήν Α΄ ἢ τήν Β΄ καταγωγή. Ὅλους τούς βοηθοῦσε καί σέ ὄλους παρερεῖχε τήν φιλανθρωπία του, στήν περιφημη Βασιλειάδα. Δέν ἀποκλείει, λοιπόν, τήν Ὁρθόδοξη κοινωνική δράση, τό νά ἔχεις καί μιά συνείδηση ιστορικότητος ἢ καταγωγῆς.

Ἐνα δεύτερο γεγονός πού θυμόμαστε: Ψάλλουμε γιά τόν Ἅγιο Δημήτριο: «Μέγαν εὐρατο ἐν τοῖς κινδύνοις σέ ὑπέρμαχον ἢ Οἰκουμένην». Ἡ Οἰκουμένη τόν τιμᾶ. Τόν τιμᾶ ὅλη ἡ Ὁρθοδοξία. Ἄν πᾶτε σέ Ἀραβόφωνους τιμοῦν τόν Ἅγιο Δημήτριο. Ἄν πᾶτε στούς Ρώσους τιμοῦν τόν Dimitri Salounsky, τό Δημήτριο ἀπό τή Θεσσαλονίκη. Οἱ Σέρβοι ἔχουν τό ὄνομα Dimitri, καί γενικά ὄλοι οἱ Ὁρθόδοξοι. Τό ὅτι εἶναι ὅμως Οἰκουμενικός Ἅγιος αὐτό δέν μᾶς ἐμποδίζει νά τόν τιμοῦμε ὡς σωσίπατρι, φιλόπολι, σωσίπολι. Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Φιλόθεος Κόκκινος, ὁ Ἅγιος Φιλόθεος Κόκκινος, ἔχει γράψει ἕμνους στόν Ἅγιο Δημήτριο πού τόν τιμᾶ, διότι ἔσωσε τήν πατρίδα του τή Θεσσαλονίκη. Ἐχουμε λοιπόν στό πρόσωπο τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τόν συνδυασμό τῆς Οἰκουμενικότητος -τόν τιμοῦν ὄλοι οἱ Ὁρθόδοξοι καί ὄχι μόνον οἱ Ἕλληνες-, ἀλλά καί τῆς τοπικότητος, διότι παράλληλα ἡ Ἐκκλησία μας τόν τιμᾶ καί γιά τή δράση του, γιά τά θαύματά του, πού ἔσωσε ἐπανειλημμένως τήν Πόλη. Στίς 26 Ὀκτωβρίου 1912, ἡμέρα τῆς γιορτῆς του, μπήκε καί ὁ Ἑλληνικός Στρατός στή Θεσσαλονίκη στόν Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο. Δέν μπορεῖ αὐτά νά εἶναι τυχαία.

Ἔτσι ἔχουμε, λοιπόν, ἓνα συνδυασμό πού δείχνει ὅτι μπορεῖ κάλλιστα ἡ λατρεία μας νά εἶναι οἰκουμενική, ἀλλά νά ἔχουμε καί τό στοιχεῖο τοῦ ὑγιοῦς πατριωτισμοῦ. Ὁ Ἅγιος Δημήτριος σώζει τήν πόλη καί μάλιστα ἐπειδή εἶναι τώρα πάλι ἐπίκαιρο τό Μακεδονικό, ὑπάρχει ἓνα θαῦμα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τό ὁποῖο γιά ἡμεῖς, ἄν τό διαβάσει κανεῖς προσεκτικά, προφητεύει καί προβλέπει τό Μακεδονικό ζήτημα. Εἶναι στό δεύτερο βιβλίο τῶν θαυμάτων, ἀγνώστου συγγραφέα. Σύμφωνα μέ αὐτό: «Ὁ Ἅγιος σώζει τήν πόλη ἀπό τόν Μαῦρο καί ἀπό τόν Κοῦβερ». Ἦταν δύο συνωμότες ὁ Μαῦρος, ἐλληνικῆς καταγωγῆς, καί ὁ Κοῦβερ, βουλγαρικῆς καταγωγῆς, οἱ ὁποῖοι συνωμότησαν, δημιούργησαν ἀπό Ἕλληνες αἰχμαλώτους νέον Ἔθνος, ἴδιον Ἔθνος, συνδυασμός λέει Ἑλλήνων αἰχμαλώτων καί Σλάβων Δραγουβητῶν στήν περιοχὴ τῶν σημερινῶν Σκοπίων. Περιγράφει ἀκριβῶς ὅτι δημιούργησαν ἴδιον ἔθνος, καινούργιο, τεχνητό ἔθνος, ὅπως καί σήμερα, μέ σκοπό νά βλάψουν τήν Θεσσαλονίκη. Ἀλλά ὁ Ἅγιος Δημήτριος ἐπεμβαίνει καί σώζει τήν Μακεδονία.

Ἄν προσενοχόμεθα καί ἂν ἔχουμε καί ιστορική ἐπίγνωση ἢ Ἑλληνορθόδοξη Παράδοξη μας πολλά μπορεῖ νά μᾶς διδάξει. Ἀξίζει νά διαβάσει κανεῖς αὐτό τό θαῦμα. Δίνει μιά προφητικὴ περιγραφή τοῦ Μακεδονικοῦ Ζητήματος. Καί κλεινόντας ἔτσι τό εἰσαγωγικό ἐρώτημα, πῶς μπορεῖ νά συνδυασθεῖ ἡ οἰκουμενικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας μέ τήν ὑγιή, ἐπαναλαμβάνω, ὄχι τήν ἄρρωστημένη, ἀγάπη γιά τήν πατρίδα μας, γιά τόν

τόπο μας, θά ἀναφέρω καί τό ἔξης: Τό καλοκαίρι δημοσιεύτηκε στήν ἐφημερίδα «τὸ Βῆμα», κάποιος ἄγνωστο ποίημα τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, Πατρός ἐκ τῶν νεοτέρων τῆς Ἐκκλησίας μας. Δέχεται ἀπό πολλές πλευρές τὰ «βέλη», ἐπειδὴ ἀγωνίστηκε γιά τήν Ὁρθόδοξη Παράδοσή μας σέ δύσκολες περιόδους, ὅπου εἶχαμε καί ἀπό τή Δύση προπαγάνδες, ἀλλά εἶχαμε καί τήν Τουρκοκρατία. Ὁ Ἅγιος Νικοδήμος, λοιπόν, ἔχει γράψει ἓνα ποίημα ἄγνωστο σέ πολλούς, πού ἀπευθύνεται στούς Ἅγίους Ἀρχαγγέλους. Νά σώσουν τόν τόπο ἀπό τὰ βάσανα πού μᾶς ἔχουν ὑποβάλει οἱ Ἀγαρηνοί, δηλαδή οἱ Μουσουλμάνοι, οἱ Τοῦρκοι. Ὁ Ἅγιος Νικοδήμος, μέγας πατήρ τῆς Ἐκκλησίας μας, προσεύχεται καί γιά ἓνα θέμα πατριωτικό, ὅπως ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός πού μέ τίς προφητείες του τόνωνε πρῶτα ἀπ' ὅλα τήν πνευματικὴ πανοπλία (νᾶναι Ὁρθόδοξοι, νά μὴ ἐξισλαμίζονται, νά μὴ δέρονται τίς γυναῖκες τους, νά κοινωνοῦν, νά ἐξομολογοῦνται), ἀλλά τόνωνε καί τήν ἐθνικὴ πανοπλία.

Ξεκαθαρίσαμε λοιπόν ὅτι ὅταν μιλοῦμε γιά Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση δέν ἀναιροῦμε τήν οἰκουμενικότητα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἀλλά ἀποδεχόμεθα ὅτι ὡς διδασκαλία, ἢ χριστιανικὴ διδασκαλία ἔχει ἀξιοποιήσει στοιχεῖα τοῦ Ἑλληνος λόγου ἐπιλεκτικά καί δεύτερον ὅτι ὡς λαός ἔχουμε σάρκα, ἔχουμε σῶμα, ἔχουμε προγόνους, θάχουμε ἀπογόνους, ἐλπίζω νᾶχουμε καί μέλλον.

Ἄρα, λοιπόν, ὅσοι ζοῦμε ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας ἔχουμε στόχος μας νά ὑπερβοῦμε, ἀλλά ὄχι νά ἀρνηθοῦμε τήν ιστορικότητα τοῦ Γένους. Τήν ιστορικότητα τοῦ γένους τῶν Ἑλλήνων μποροῦμε κάλλιστα νά τή συνδέσουμε μέ ἄλλους λαούς, μέ τήν εἰρηνικὴ συμβίωση, ἀλλά μέ τή σφύρα ἐμμόνη σέ ἀξίες καί παραδόσεις τοῦ λαοῦ μας, τοῦ τόπου μας, τῆς γραμματείας μας καί τῆς Παιδείας μας.

Προχωροῦμε τώρα στίς αἰτιήσεις ἐναντίον τῆς ἐλληνορθόδοξου παραδόσεως ἀπὸ ὁμάδες ἀνθρώπων τούς ὁποίους ἐμεῖς ἀγαποῦμε καλοπροαίρετα. Τούς βλέπουμε, τούς θεωροῦμε ἀδελφούς, διότι ἀπορρίπτουμε τήν αἵρεση, δέν ἀπορρίπτουμε τόν ἄνθρωπο, τό πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου πού ἔχει ἐπάνω τήν αἵρεση ἢ τήν ἁμαρτία ἢ τή διαφωνία ἢ ὀτιδήποτε ἄλλο. Εἴμαστε πάντα ὑπὲρ τοῦ διαλόγου καί πρέπει νά προσαρμολογήσουμε στίς ἐποχές, πρέπει νά ξέρομε ὅτι δέν λύνονται τὰ προβλήματα μέ ἀφορισμούς καί γενικότητες ἢ μέ τόν χρονοφύλακα, ὅπως λέγαμε παλιά.

Σήμερα, ἡ ἐποχή, τό Εὐρωπαϊκό πλαίσιο, τὰ ρεύματα πού κυκλοφοροῦν, τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα ἐπιβάλλουν τόν διάλογο. Δέν μποροῦμε νά ὀχυρωθῶμε καί νά λέμε «Ἄ, αὐτοὶ εἶναι ἀντίθετοι μέ τήν Ἐκκλησία μας; Διώξτε τους ἢ μαλώστε τους». Ἡ πρώτη λοιπόν ὁμάδα ἀνθρώπων πού ἀρνεῖται τήν ἔννοια τῆς Ἑλληνορθόδοξου Παραδόσεως εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θέλουν μόνο Ἑλληνισμό χωρὶς Ὁρθοδοξία. Δέν θέλουν τό Χριστό. Κατηγοροῦν ἐμᾶς τούς Χριστιανούς ὅτι βλάψαμε τόν Ἑλληνισμό καί θεωροῦν ὅτι ὅπως ὑπῆρξε ἓνα

παρελθόν μὴ Χριστιανικό στόν Ἑλληνισμό, ἔτσι καί τό μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ γιά νά εἶναι ἔνδοξο, θά πρέπει νά ἀνακαλύψει καί πάλι 12 θεούς, ἢ τά ἀπίθανα ἐκεῖνα, ὅσο καί εὐτράπελα πού πίστευε ὁ ἀπλός λαός.

Ξέρουμε πολύ καλά καί νομίζω ὅτι καί στό περιοδικό «Διάλογος» πού ἐκδίδει ἡ Π.Ε.Γ. ἔχει γραφεῖ ἀπ' τόν κ. Σκόντζο πολύ τεκμηριωμένα ὅτι ἡ λεγόμενη θρησκεία τῶν 12 θεῶν δέν ἦταν τῶν μορφωμένων ἀρχαίων Ἑλλήνων. Ἦταν τῶν ἀγροτῶν, ἦταν τῶν ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων. Ἦδη οἱ πνευματικοί ἀνθρωποι, οἱ σοφοί ἀνθρωποι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἱ μεγάλοι διανοητές ἐγνώριζαν ὅτι ὅλα αὐτά εἶναι ἀστεία καί εὐτράπελα. Γι' αὐτό τό λόγο φτάνουμε στό σημεῖο ὁ Πλάτων νά λέει τό ἐξῆς, ὅταν μιλά γιά τήν ἐκπαίδευση τῶν νέων: «Μή διδάσκετε στά παιδιά τόν Ὅμηρο, διότι λέει ἀκατανόητα περί τῶν ἀρχαίων θεῶν, περί τῶν 12 θεῶν». Ὁ Πλάτων ἔλεγε νά μή διδάσκουν Ὅμηρο, διότι φοβόταν τά ὑποστηριζόμενα περί τῶν ξοάνων καί ὅτι: «Τώρα ἔρχεται ἡ Ἀθῆνα ὑπέρ τοῦ ἑνός, οἱ Τρῶες ἔχουν τόν ἕναν θεό, οἱ Ἀχαιοί τόν ἄλλο». Αὐτά θά λέμε στούς νέους μας; Καί αὐτό τοῦ Πλάτωνος εἶναι βασικό, εἶναι ὠραῖο καί πρέπει νά τό ἐπικαλούμεθα ὅταν βροῦμε καλοποαίρετους -ἐλπίζω πάντα νά ὑπάρχουν καλοποαίρετοι- γιά νά κάνουμε διάλογο μέ αὐτούς τοὺς λεγόμενους Νεοπαγανιστές ἢ Νεοειδωλωλάτρες ἢ ὅπως ἀλλιῶς θέλουν νά λέγονται ἢ ὅπως μποροῦμε νά τοὺς ποῦμε.

Ἐνῶ ὁ Πλάτων, σοφός τῆς Ἀρχαιότητος, λέει νά μή διδάσκουν στούς νέους τόν Ὅμηρο, ἔρχεται ὁ Βασίλειος, καί στό κείμενό του πρὸς τοὺς νέους, πῶς νά διδάσκονται ἀπό τά ἀρχαῖα κείμενα, ἀλλά καί γενικότερα, σέ ἄλλες διδασκαλίες του λέει: «Καί ἀπό τῆ μελέτη τοῦ Ὁμήρου ἀκόμη μποροῦμε νά ὀδηγηθοῦμε στήν ἀρετή», καί ἐρωτᾷ: Ποιός ἔδωξε τόν Ὅμηρο; Ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί; Ὁχι. Ὁ Μ. Βασίλειος λέει νά διαβάσετε Ὅμηρο. Ἦ τό Βυζάντιο ἔδωξε τόν Ὅμηρο; Καί ἀπό 'κεῖ, λέει, μποροῦν νά βγοῦν ἐνάρετα διδάγματα. Ἐρχεται ἡ Βυζαντινὴ περίοδος, πού τήν κατηγοροῦν οἱ ἀρχαιολάτρες, ὅτι ἦταν δήθεν Θεοκρατία καί ὅλα τά σχετικά, καί στό Βυζάντιο γιά νά εἶσαι ἐγγράμματος, στό Γυμνάσιο ἢ Λύκειο, ἄς ποῦμε, τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μάθαιναν τόν Ὅμηρο ἀπ' ἔξω.

Βγῆκε, ἐπὶ 1.000 χρόνια Βυζαντινῆς Ρωμανίας, ρωμιοσύνης, ποτέ ἡ Ἐκκλησία, πού εἶχε τότε πραγματικά μιὰ ἐπιρροή, βγῆκε νά πει: μή διδάσκετε τόν Ὅμηρο; Ὁχι, ἀντιθέτως τὰ στελέχη της τὰ ἔβγαζε ἀπό τοὺς μορφωμένους τῆς ἐποχῆς της, πού εἶχαν διδαχθεῖ καί Ὅμηρο καί ἄλλους ἀρχαίους. Δέν ὑπῆρχε βυζαντινός πού νά μὴ ξερεῖ τόν Ὅμηρο καλά. Ἡ Ἄννα ἡ Κομνηνή, στήν Ἀλεξιάδα, πού γράφει πρὸς τιμὴν τοῦ πατέρα της τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ, ἔχει 66 χωρία ἀπὸ τόν Ὅμηρο. Πού σημαίνει ὅτι καί μορφωμένες γυναῖκες πού δέν ἦσαν καί τόσο πολλές, ἀλλὰ ὑπῆρχαν καί μορφωμένες γυναῖκες τῆς Βυζαντινῆς περιόδου, τῆς Ὁρθόδοξου, δηλ. Ἑλληνορθόδοξου αὐτοκρατορίας τῆς Νέας Ρώμης, Κωνσταντινουπόλεως ἤξεραν τόν Ὅμηρο. Ἄρα λοιπὸν γιὰ μᾶς κατηγοροῦν ὅτι ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί δέν δεχό-

μαστε τὰ ἀρχαῖα κείμενα; Σέ ἐποχές Χριστιανικές ὅταν ἡ Ἐκκλησία εἶχε δύναμη καί θά μπορούσε νά παρέμβει, ὅταν εἶχε δύναμη στόν Αὐτοκράτορα ἐπὶ Βυζαντίου θά μπορούσε νά πει: «Μή διδάσκετε αὐτά τὰ κείμενα». Ἀλλὰ δέν τό ἔκανε. Καί οἱ Πατέρες μελετοῦσαν τοὺς Ἀρχαίους, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καί ὁ Μέγας Βασίλειος ἔχουν γράψει προτροπές νά μελετῶνται τὰ ἀρχαῖα κείμενα, ἀλλὰ ἐπιλεκτικά. Στόν Ἅγιο Γρηγόριο, μάλιστα, τόν Θεολόγο ἄρесе νά γράφει ποιήματα μιμούμενος τόν Ὅμηρο καί τοὺς Ἀρχαίους ποιητές. Τόνιζε τήν ἀνάγκη γιά Ἑλληνικὴ Παιδεία καί τό ἀκόμη σημαντικότερο ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος διεμαρτυρήθη ὅταν κάποτε ὁ Ἰουλιανός ὁ Παραβάτης ἔβγαλε ἕνα διάταγμα πού ἔλεγε ὅτι οἱ Χριστιανοί δέν πρέπει οὔτε νά διδάσκουν ὡς δάσκαλοι οὔτε νά διδάσκονται τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικά κείμενα. Καί τοῦ γράφει δύο ὁμιλίες «Πρὸς Ἰουλιανόν Βασιλέα στηλιτευτικοί», δύο κείμενα, δύο ἐπιστολές καί τοῦ λέει: «Ἀπορρίπτουμε ὅλα τὰ εὐτράπελα τῆς ἀρχαίας μυθολογίας πού πραγματικά δέν εἶναι γιά νά τὰ διδάσκεις στοὺς νέους ὅμως, τὰ ἀρχαῖα κείμενα γιὰ μᾶς τὰ στερεῖς; Τὰ ἀρχαῖα κείμενα εἶναι τῆς θρησκείας σου ἢ εἶναι τοῦ λαοῦ; Εἶναι τοῦ ἔθνους». Καί ἀπαντᾷ, κἀνωντας ἔτσι ἕνα ρητορικό σχῆμα: «Δέν εἶναι τῆς θρησκείας σου τὰ ἀρχαῖα κείμενα, εἶναι τοῦ ἔθνους στό ὁποῖο καί ἐμεῖς ἀνήκουμε». Εἶναι ξεκάθαρη ἡ διάκριση πού κάνει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὅτι ἐμεῖς ἀπορρίπτουμε τὰ εὐτράπελα, ἀλλὰ τὰ κείμενα τὰ θέλουμε. Δέν μπορεῖ κανεὶς νά πει ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία καί ἡ Ὁρθόδοξη Παράδοση, ὅπως μᾶς κατηγοροῦν οἱ νεοειδωλωλάτρες, πολέμησε τὴ διδασκαλία τῶν κειμένων ἢ τῆς γλώσσας.

Οἱ νεοειδωλωλάτρες θεωροῦν ὅτι ἡ Ἑλληνορθόδοξη παράδοση, ἡ σύνδεση Ἑλληνισμοῦ καί Ὁρθοδοξίας ὑπῆρξε ἐμπόδιο. Μᾶς λένε ὅτι αὐτός ὁ λαός εἶχε μιὰ θρησκεία, μιὰ παιδεία, εἶχε μιὰ ἱστορία καί ἦρθαν οἱ Χριστιανοί καί γκρέμισαν ναοὺς καί γενικά σταμάτησαν τήν πορεία τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς κάτι καλύτερο. Θά θυμίσουμε ὅτι οὐδεὶς ἔβασε, οὐδεὶς ἀνάγκασε τοὺς Ἕλληνες τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων νά γίνουν Χριστιανοί. Δέν ἦλθε κανεὶς νά μαστιγώσει τοὺς Ἕλληνες ἢ νά τοὺς φυλακίσει γιά νά γίνουν Χριστιανοί. Οἱ ειδωλωλάτρες ὑπέβαλαν τοὺς Χριστιανούς σέ μαρτύρια, ἐκτελέσεις καί βασανιστήρια. Ὁ Χριστιανισμὸς ἔγινε ἀποδεκτὸς ἀπὸ τὴν ἀγνή καρδιά τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλοῦ πιὸ γρήγορα, σ' ἄλλα μέρη πιὸ δύσκολα (ἀναφέρεται ὅτι στή Μάνη ἀκόμα καί τόν 10^ο αἰῶνα μ. Χ. ὑπῆρχαν ἀνθρωποι πού δέν εἶχαν δεχθεῖ τόν Χριστιανισμό), ἀλλὰ ὅλα αὐτά ἔγιναν ἀβίαστα. Αὐτὴ ἡ ἀποδοχὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς τὴν Χριστιανικὴ διδασκαλία ἔγινε ἀβίαστα μέ τὴν βοήθεια τῶν ἀγίων μαρτύρων, διδασκάλων, δέν ἔχουμε καμμία ἐνέργεια βίας ἢ ἐνέργεια ἀγριότητος στόν Ἑλληνικὸ πληθυσμὸ νά δεχθεῖ τὴν πίστη. Οἱ ἴδιοι ἀνθρωποι, ὁ ἴδιος λαός πού ἐδέχετο πρὸ αἰῶνων αὐτά πού τοῦ διδάξαν εἴτε οἱ Φιλόσοφοι εἴτε οἱ ἀφιλόσοφοι, ὁ ἴδιος λαός ἀπεδέχθη τὴν Ὁρθόδοξο Πίστη, ἀγωνίστηκε γι' αὐτήν, τὴν διέδωσε μέσω τοῦ Βυ-

ξαντίου, τήν μετέδωσε μέ ιεραποστολούς στίς γύρω περιοχές, στούς γύρω λαούς, Σλάβους, αραβόφωνους, κ. ἄ. Καί μάλιστα ἐρωτῶ τούς ἀγαπητούς ἀδελφούς πού ἀνήκουν στίς ομάδες αὐτές, εἴτε τίς ἀμιγῶς 12θεϊστικές, ἐν μέρει νεοπαγανιστικές, εἴτε αὐτούς πού κρύβονται, εἴτε αὐτούς πού λένε «ναί, ἐντάξει δεχόμεθα τήν Ὁρθοδοξία, ἀλλά ὄχι τήν Παλαιά Διαθήκη, κ.τ.λ.» (σά νά μπορεῖ νά ὑπάρξει χριστιανική διδασκαλία ἄμοιρη ἢ ἄσχετη μέ τήν Παλαιά Διαθήκη). Τούς ἐρωτῶ! Μᾶς λένε ὅτι θέλουν τόν Ἑλληνισμό καί πέραν αὐτοῦ ἀγωνίζονται γιατί ἔχουν ἕναν πατριωτισμό, ὑποτίθεται, πιά ἔντονο ἀπό ἐμᾶς. Ἔτσι λένε. Μά θά ὑπῆρχε Ἑλληνισμός σέ δύσκολες περιόδους χωρίς τή συμβολή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας; Ἐπειδή τόν τελευταῖο καιρό τίθενται καί διάφορα θέματα ὅπως οἱ Τσάμηδες κ.λπ. θά πάρω μιά ἀφορμή νά ρωτήσω τό ἐξῆς. Οἱ Τσάμηδες τί ἦταν; Ἦταν χριστιανοί τῆς Θεσπρωτίας κυρίως, τῆς Ἡπείρου, οἱ ὁποῖοι ἐξισλαμίσθηκαν τόν 17^ο αἰώνα. Ἄλλοι ἀπό αὐτούς ἐξισλαμίσθηκαν δικαίως -μετά τήν ἐξέγερση τοῦ Διονυσίου Φιλοσόφου ἢ Σκυλοσόφου- καί γιά νά σωθοῦν ἀπό τό μαχαῖρι ἐξισλαμίσθηκαν, προσεχώρησαν στό Ἰσλάμ. Χριστιανοί ἦσαν ὡς τότε, Χριστιανοί Ἑλληνες. Ἄλλοι μόνον τους ἐξισλαμίσθηκαν γιά νά πάρουν ἀξιώματα, νά ἔχουν ἐκτάσεις γῆς στήν Ἡπειρο. Μέσα σέ μιά γενιά ἄνθρωποι Χριστιανοί Ὁρθόδοξοι, πού κράτησαν τήν Ἑλληνική Γλώσσα, ἀλλά ἄλλαξαν τήν πίστη τους, ἔγιναν μουσουλμάνοι, ἀφοῦ μετετρέπησαν στούς φανατικότερους διώκτες τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐνῶ κράτησαν τήν Ἑλληνική γλώσσα, ἡ γλώσσα δέν τούς ἔσωσε. Ἡ ἀλλαγὴ τῆς θρησκείας τούς ἔκανε διώκτες. Εἶναι οἱ περίφημοι Τουρκαλβανοί. Αὐτοί ἔσφαζαν ἐπί Τουρκοκρατίας, αὐτοί ἔσφαζαν στήν Πελοπόννησο καί ἄλλοῦ καί μέχρι τό '41-'44 τούς χρησιμοποίησαν οἱ Γερμανοί, Ἰταλοί γιά νά σφάζουν τόν πληθυσμό τόν ἑλληνικό τῆς Θεσπρωτίας. Καί γι' αὐτό ἐδιώχθησαν ὡς ἐγκληματίες πολέμου μέ ἀποφάσεις δικαστηρίων δοσιλόγων. Ἡ γλώσσα ἢ Ἑλληνική, πού τήν κράτησαν, δέν τούς κράτησε στόν Ἑλληνισμό. Αὐτό ἄς τό βλέπουν οἱ νεοπαγανιστές πού νομίζουν ὅτι μόνο ἡ γλώσσα καί οἱ ἀρχαῖοι θεοί διατηροῦν τόν Ἑλληνισμό. Ποιοί ἀρχαῖοι

θεοί; Εἶδατε μόλις χάσανε τήν Ὁρθοδοξία τους, χάσανε καί τόν Ἑλληνισμό.

Πάμε στό ἀντίστροφο. Τό 'χω ξαναπεῖ καί τό ξαναλέω. Ἐπειδή ἔχουμε καί παραδείγματα ἐκκλησιαστικῶν μορφῶν ἀπό τήν περιοχὴ ἐκεῖνη. Στήν Καππαδοκία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπί Τουρκοκρατίας, δέν ἐπιβιώνουν σχολεῖα, οὔτε κρυφά οὔτε φανερά, γιατί εἶναι κυρίως τουρκοκατοικημένη περιοχὴ καί οἱ πληθυσμοί εἶναι κυρίως μουσουλμανικοί. 18 χωριά γύρω ἀπό τὰ Φάρασα τῆς Καππαδοκίας, τὰ γνωστά ἀπό τόν Ἅγιο Ἀρσένιο τόν Καππαδόκη, ἀποφασίζουν νά ἀλλάξουν τή γλώσσα νά τουρκοφωνήσουν -δέν εἶχαν σχολεῖα, δέν εἶχαν δασκάλους- ἀλλά νά κρατήσουν τήν Ὁρθόδοξη Πίστη καί Παράδοση. Ἐπί αἰῶνες μιλοῦν τουρκικά. Ὁ παπᾶς κάνει κήρυγμα στά τουρκικά, ἀλλά καταφέρνουνε καί κρατάνε ὀρισμένα κείμενα, ὀρισμένα Εὐαγγέλια, ὀρισμένα λειτουργικά βιβλία στήν ἑλληνική γλώσσα τους. Τουρκόφωνος ὁ Ἅγιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης. Βέβαια οἱ πιά μορφωμένοι μάθαιναν καί μέσω τῆς Ἐκκλησίας λίγα ἑλληνικά. Ὁ Παῖσιος ὁ Ἀγιορείτης ἀπό οἰκογένεια τουρκόφωνων ἦταν. Ἦταν Τούρκος; Ὁχι, βέβαια. Ζέρουμε τήν ἀγάπη του γιά τόν Ἑλληνισμό καί τίς προφητεῖες του, τίς προβλέψεις του. Ὁ Θεός θά κρίνει.

Μιλοῦμε γιά Μακεδονικό ἀγῶνα. Γιортάσαμε τὰ 100 χρόνια ἀπό τόν Παῦλο Μελά. Ὁ ἐθνομάρτης Μητροπολίτης Γρεβενῶν Αἰμιλιανός Λαζαρίδης πού ἐφορευθεῖ τό 1911 στό πλαίσιο τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος, ἦταν υἱός τουρκόφωνων γονέων ἀπό τό Ἰκόνιο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Καί ἐρωτῶ: Οἱ Τουρκόφωνοι γονεῖς τοῦ π. Παῖσιου ἢ τοῦ Αἰμιλιανοῦ Λαζαρίδη εἶχαν ἀλλάξει συνείδηση; Ὁχι! Ποιός τούς κράτησε; Ἡ Ὁρθοδοξία! Ὅταν κρατάει, λοιπόν, κανεῖς τήν Ὁρθοδοξία, λέει ἡ Ἱστορία μας, ἔστω καί ἂν χάσει τή γλώσσα του, διατηρεῖ καί τήν Ἑλληνικότητά του. σλαβόφωνοι, τουρκόφωνοι, ἀρβανιτόφωνοι καί ἄλλοι. Ἀντιθέτως οἱ Τσάμηδες ὅταν χάσανε τήν πίστη τους, ἔστω κι ἂν κράτησαν τήν Ἑλληνική γλώσσα, δέν μπόρεσαν νά διατηρηθοῦν. Ἔγιναν οἱ φανατικότεροι ἐχθροί τῆς Ὁρθοδοξίας καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

(Συνέχεια στό ἐπόμενο).

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΒΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΑΣ

της καθηγήτριας κ. Ελένης Ανδρουλάκη

1. Τά δεδομένα

Είναι γεγονός άναμφισβήτητο ότι η κοινωνία μας έχει μεταμορφωθεί σε κοινωνία βίας. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Όργανισμό Υγείας 1 άνθρωπος αυτοκτονεί κάθε 40 δευτερόλεπτα, 1 άνθρωπος δολοφονείται κάθε 60 δευτερόλεπτα και 1 άνθρωπος πεθαίνει σε ένοπλη συμπλοκή κάθε 100 δευτερόλεπτα.¹

Στά άρχεία τών έγκληματολόγων βρίσκει κανείς αυξανόμενο αριθμό παιδιών κάτω τών 15 έτων να διαπράττουν φόνους και να διασκεδάζουν ή να υπεργρανεύονται για αυτό.² Τό άδιανόητο έγινε πραγματικότητα: τά παιδιά θύτες, τά παιδιά δολοφόνοι. Τί διαδικασίες πέρασε ένα παιδί για να καταλήξει εκεί; Τί ψυχικό βιασμό υπέστη ένα παιδί 6, 10, 11 έτων ώστε να οδηγηθεί στην τέλεση φόνου; Και ποιός ευθύνεται γι' αυτό; Όποσδήποτε όχι τό παιδί.

Πέρα από τίς θλιβερές περιπτώσεις μίμησης πραγματικής βίας στην οικογένεια ή τίς σπάνιες περιπτώσεις νευρολογικών διαταραχών, ή συντριπτική πλειονότητα τών παιδιών είναι ύγιη παιδιά μή βίαιων οικογενειών, τά όποια διδάσκονται τή βία μέσα από τήν καθημερινή ψυχαγωγία τους. Η προβολή τής βίας και ή πρόκληση τρόμου είναι ό επιδιωκόμενος σκοπός, τό κεντρικό μήνυμα πολλών παιδικών θεαμάτων, άναγνωσμάτων και παιχνιδιών, ώστε να μιλούμε για μία άγωγή βίας πού γίνεται πρόδηλα στά παιδιά μας. Δημοφιλή περιοδικά για έφήβους, ιστοσελίδες, καρτοπαιχνίδια και βιντεοπαιχνίδια με όλοζώντανες εικόνες γεμάτες άπίστευτη βία, νεκροκεφαλές, γυμνά, δολοφονημένα σώματα, προσομοίωση έγκλημάτων, μαχαιρώματα, άκρωτηριασμούς, άποκεφαλισμούς, τέρατα με φριχτή ή δαμονική όψη, βαμπυρισμό³ κ.ά. Νά σημειωθεί ότι μέχρι τό τέλος του Δημοτικού σχολείου τό μέσο παιδί έχει παρακολουθήσει στην τηλεόραση περίπου 8.000 φόνους και πάνω από 100.000 άλλες έγκληματικές πράξεις⁴, ενώ μέχρι τήν ήλικία τών 18 έτων ό μέσος Άμερικανός έχει δει περίπου 200.000 σκηνές βίας στην τηλεόραση μόνον.⁵

1. <http://www.charlotte.com/mld/charlotte/news/4203114.htm?1c>

2. <http://www.crimelibrary.com/criminology/kidkill>

3. Ό βαμπυρισμός άποτελεί μορφή σατανισμού. Οί πρακτικές πόσεως αίματος συναντώνται σε σατανιστικά τελετουργικά. Για περισσότερα στοιχεία βλ. σχετική μελέτη στό τεύχος 32 (Απρίλιος-Ιούνιος 2003) του «Διαλόγου» και + π. Άλεβιζόπουλου Άντ. *Νεοσατανισμός. Όρθόδοξη θέώρηση και αντιμετώπιση*, Διάλογος, 1996.

4. <http://www.uta.fi/FAST/US6/PAPS/kmjv-tvv.html>

5. <http://www.aap.org/advocacy/childhealthmonth/media.htm>

Κατά τήν επίσημη Ένωση Άμερικανών Ψυχολόγων (APA), ή όποία άποτελεί τήν μεγαλύτερη έπιστημονική ένωση ψυχολόγων στόν κόσμο, και τήν Άμερικανική Παιδιατρική Έταιρεία⁶ ή βία στά ΜΜΕ και στά βιντεοπαιχνίδια:

α) αυξάνει τό φόβο τών παιδιών ότι θά γίνουν θύματα, καθώς και τό φόβο τους για τό κόσμο γύρω τους,⁷

β)τά άπευαισθητοποιεί στή βία, αλλά και στά θύματα τής βίας. Τά παιδιά πού εκτίθενται στή βία γίνονται λιγότερο ευαίσθητα στόν πόνο τών άλλων, άφοψ μαθαίνουν να άποδέχονται τή βία και να μή τή θεωρούν κακή,

γ)τά διδάσκει να λύνουν τίς διαφωνίες τους με έπιθετικό τρόπο,

δ)αυξάνει τήν έπιθετικότητα και τήν άντικοινωνική συμπεριφορά, όπως έχουν άποδείξει περισσότερες από 1.000 έρευνες. Σύμφωνα με τά πορίσματα έρευνας από τό Pennsylvania State University: «Τά παιδιά πού παρακολουθούν βίαια θεάματα, ακόμα και 'άπλως άστεία' κινούμενα σχέδια είναι περισσότερο πιθανόν να χτυπούν τά άλλα παιδιά στό παιχνίδι, να τσακώνονται και να μήν ύπακούουν στους κανόνες τής τάξης»

. Τά κινούμενα σχέδια έχουν κατά μέσο όρο 25 βίαιες σκηνές τήν ώρα, έναντι 5 σκηνών πού έχει τό μέσο βραδινό τηλεοπτικό πρόγραμμα.⁸ Αυτό χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, καθότι «κάποιες μελέτες καταδεικνύουν ότι ή μεγάλη πλειοψηφία τών γονιών δέν αντιμετώπιζει τά καρτούν σαν έκπομπές πού πρέπει να έλέγχουν».⁹

Σύμφωνα με τήν Άμερικανική Παιδοψυχιατρική Έταιρεία (The American Academy of Child and Adolescent Psychiatry) «ή επίδραση τής βίας μπορεί να φανεί άμέσως στή συμπεριφορά του παιδιού ή μπορεί να άναδυθεί χρόνια άργότερα, και οί νέοι άνθρωποι μπορεί να έπηρεαστούν ακόμα και όταν ή οικογενειακή άτμόσφαιρα δέν δείχνει καμία τάση προς τή βία».¹⁰ Αυτό έχει άποδειχθεί από πλήθος διαχρονικών έρευνών. Ό Dr Leonard Eron και οί συνεργάτες του από τό Πανεπιστήμιο του Illinois βρήκαν ότι τά παιδιά πού παρακολουθούσαν πολλές ώρες τηλεοπτικής βίας στό

6. ένθ. άνωτ. 5

7. τό γνωστό ως «σύνδρομο του μοθηροψύ κόσμου» του Gerbner

8. σύμφωνα με τήν έρευνήτρια Madeline Levine στό <http://www.uta.fi/FAST/US6/PAPS/kmjv-tvv.html>

9. Παπαθανασόπουλου Στέλιου, *Η βία στην έλληνική τηλεόραση*, έκδ. Καστανιώτη 1999, σελ.61

10. www.aacap.org/publications/factsfam/violence.htm

Δημοτικό παρουσίαζαν ύψηλότερα επίπεδα επιθετικής συμπεριφοράς αργότερα, όταν γίνονταν έφηβοι. Ο Dr Eron παρακολούθησε αυτούς τους έφηβους έως την ηλικία των 30 ετών, όποτε και βρήκε ότι «εκείνοι που είχαν παρακολουθήσει πολλή τηλεόραση όταν ήταν 8 ετών, ήταν περισσότερο πιθανόν να συλληφθούν και να διωχθούν για έγκληματικές πράξεις ως ένήλικες».¹¹ Επίσης, τά αποτελέσματα 15ετούς έρευνας από έπιστήμονες του Πανεπιστημίου του Michigan ήταν ότι άντρες και γυναίκες που είχαν παρακολουθήσει πολλά βίαια τηλεοπτικά προγράμματα ως παιδιά, έδειχναν, ως ένήλικες, βίαιες τάσεις και είχαν καταδικαστεί για έγκληματικές πράξεις σέ ποσοστό 3 ή 4 φορές μεγαλύτερο από τον υπόλοιπο πληθυσμό.¹² Καί ψυχολόγοι από τό Πανεπιστήμιο του Missouri έπισημαίνουν ότι ή έκθεση σέ βίαια βιντεοπαιχνίδια αύξάνει την επιθετική συμπεριφορά, τόσο βραχυπρόθεσμα, όσο και μακροπρόθεσμα: δηλαδή οδηγεί σέ εκμάθηση και εξάσκηση επιθετικών λύσεων σέ συγκρουσιακές καταστάσεις στην πραγματική ζωή, αύξηση του επιθετικού συναισθήματος, παραβατικότητα, αλλοίωση της δομής της προσωπικότητας.¹³

Οί έπιστήμονες προειδοποιούν ότι ή βία αύξάνει τή διάθεση για περισσότερη βία, τόσο στή διασκέδαση, όσο και στήν πραγματική ζωή¹⁴ και τονίζουν ότι ή επιθετικότητα που προκαλείται από την έκθεση στην τηλεοπτική ή κινηματογραφική βία γίνεται άκόμα μεγαλύτερη όταν:¹⁵

- 1) Δέν παρουσιάζονται ή μειώνονται οί συνέπειες της βίας (πράγμα που συμβαίνει τίς περισσότερες φορές),
- 2) ή άπεικόνιση της βίας δικαιολογείται ή εξυμνείται,
- 3) ή επιθετική συμπεριφορά ανταμείβεται ή δέν τιμωρείται,
- 4) ή βία προβάλλεται ως εύκολος τρόπος επίλυσης των διαφορών,
- 5) ένθαρρύνεται ή ταύτιση μέ τόν επιτιθέμενο,
- 6) ή βία είναι ύπερβολική σέ σχέση μέ τά γεγονότα που οδήγησαν σ' αυτήν,
- 7) ή άπεικονιζόμενη βία έχει στόχο νά προξενήσει βλάβη,
- 8) ή βία ξεσπά άνάμεσα σέ φίλους ή συμμάχους,
- 9) ή βία άπεικονίζεται μέ τρόπο ρεαλιστικό,
- 10) ή βία άπεικονίζεται μέ σαδισμό, δηλ. συνδέεται μέ εύχαρίστηση κατά την εκδήλωσή της ή άποσκοπεί άποκλειστικά στή διασκέδαση του θεατή.

Σέ σχετική έρευνα βρέθηκε ότι 1 στά 4 παιδιά που είχαν διαπράξει κάποιο έγκλημα, είχε μιμηθεί ένα έγ-

κλημα που είδε στην τηλεόραση.¹⁶ Έχουμε στή διάθεσή μας πρόσφατες νευροβιολογικές έρευνες που καταδεικνύουν ότι ή βία που παρακολουθούν τά παιδιά μαθαίνεται, άπομνημονεύεται και άνακαλείται για νά λειτουργήσει ως μοντέλο για τή μελλοντική συμπεριφορά τους. Χρησιμοποιώντας μεθόδους νευροαπεικόνισης οί έπιστήμονες άπέδειξαν ότι οί περιοχές του έγκεφάλου που ενεργοποιούνται στά παιδιά όταν βλέπουν βίαια θεάματα είναι οί ίδιες περιοχές όπου έναποθηκεύονται τραυματικά γεγονότα, τό αίσθημα της άπειλής και τά κινητικά προγράμματα του έγκεφάλου που κινητοποιούν τόν οργανισμό για νά αντιδράσει σέ μία έπερχόμενη άπειλή. Έτσι, ή εικόνα της τηλεοπτικής βίας καταγράφεται στόν έγκέφαλο ως ένα τραυματικό γεγονός, ως μία πραγματική άπειλή στην όποια κινητοποιείται ό οργανισμός για νά άπαντήσει. Καί αυτή ή καταγραφή άποθηκεύεται στή μακροπρόθεσμη μνήμη, στην περιοχή του έγκεφάλου άπ' όπου γίνεται αυτόματη άνάκληση γεγονότων αργότερα. Μέ αυτόν τόν τρόπο τά παιδιά άποθηκεύουν εικόνες βίας που μπορούν νά χρησιμοποιηθούν ως «όδηγός» μελλοντικής συμπεριφοράς.¹⁷

Τό παιδί έθίζεται στην βία και αυτό δέ γίνεται άπλά, αλλά μέ τή χρήση ειδικών μεθόδων. Οί μέθοδοι έθισμού των παιδιών στην βία είναι οί ίδιες που χρησιμοποιούνται στό στρατό, ώστε νά εκπαιδεύονται οί στρατιώτες για νά μπορούν νά σκοτώνουν, σύμφωνα μέ τόν ψυχολόγο του στρατού Dave Grossman,¹⁸ δηλαδή:

α) Καλλιέργεια κτηνώδους συμπεριφοράς (brutalization): έφαρμογή ενός προγράμματος λεκτικών ύβρων ώστε νά καταρρεύσει τό ένυπάρχον σύστημα άξιών και νά αντικατασταθεί από ένα νέο στό όποιο κυριαρχεί ή βία. Καί τά παιδιά από μικρή ηλικία μαθαίνουν ότι ή βία είναι φυσικό μέρος της ζωής, άφου άκόμα και οί καλοί ήρωες των κινουμένων σχεδίων χτυπούν άγρια ό ένας τόν άλλον.

β) Κλασική έξαρτημένη μάθηση: ή σύνδεση ενός έρεθίσματος μέ μία αντίδραση χρησιμοποιώντας κάποιο ένισχυτικό έρεθισμα, δηλ. ή βία συνδέεται μέ τήν εύχαρίστηση. Τήν ώρα της ξεκούρασης, τήν ώρα που τρώνε τό αγαπημένο τους φαγητό ή πίνουν τό άναψυκτικό τους τά παιδιά βλέπουν ταινίες βίας κι έτσι ή βία γίνεται μέρος μιας εύχάριστης ρουτίνας.

γ) Συντελεστική έξαρτημένη μάθηση: ή πιθανότητα επανάληψης μιας αντίδρασης καθορίζεται από τίς έπακόλουθες συνέπειες, που είναι ή επιβράβευση ή ή τιμωρία. Σχεδόν όλα τά videogames έχουν τά χαρακτηριστικά της συντελεστικής έξαρτημένης μάθησης, άφου ανταμείβουν πράξεις βίας μέ ύψηλούς βαθμούς. Μάλιστα, σέ κάποια videogames και computer games δέν μπορεί ό παίκτης νά συνεχίσει τό παιχνίδι, άν δέν κλέψει ή άν δέν σκοτώσει.

11. ένθ. άνωτ. 9

12. http://www.apa.org/releases/media_violence.html

13. <http://www.apa.org/journals/psp/psp7847721.html>

14. ένθ. άνωτ. 5

15. <http://interact.uoregon.edu/MediaLit?mlr/readings/articles/kalin.html> και Παπαθανασόπουλου Στέλιου, *Η βία στην ελληνική τηλεόραση*, έκδ. Καστανιώτη 1999.

16. www.medlook.net/article.asp?item_id=1573

17. <http://www.psychiatrictimes.com/p011070.html> και <http://www.newss.ksu.edu/WEB/News/NewsReleases/murray61803.html>

18. <http://www.crimelibrary.com/criminology/kidkill/5.htm>

δ) Ταύτιση με πρότυπα: αυτή η μέθοδος αποβλέπει στην ταύτιση των παικτών/θεατών με άγριους ήρωες, τέρατα, μάγους, ή για παράδειγμα με «καλά» Pokemon, τά όποια συνεχώς επιτίθενται, πολεμούν λυσσαλέα, καταστρέφουν, βασανίζουν κ.τ.λ.

Επιπλέον, ανεξάρτητα από την καλλιέργεια έθιμοῦ στή βία και πέρα από την ποιότητα των θεαμάτων, άξιζει νά αναφερθεί έδω ότι η παρακολούθηση τής τηλεόρασης από μικρά παιδιά συμβάλλει στή γένεση τοῦ συνδρόμου ὑπερκινητικότητας και έλλειμματικής προσοχής.¹⁹ Η Αμερικανική Παιδιατρική Έταιρεία συνιστά τά παιδιά κάτω των 2 έτων νά μή παρακολουθούν καθόλου τηλεόραση διότι η παρακολούθηση τηλεόρασης σέ αυτήν τήν ηλικία «μπορεί νά έπηρεάσει άρνητικά τήν ανάπτυξη τοῦ έγκεφάλου, όπως επίσης και τήν ανάπτυξη των κοινωνικών, συναισθηματικών και γνωστικών ικανοτήτων τοῦ παιδιοῦ».²⁰ Καί οι γιατροί τοῦ Πανεπιστημίου τής Washington προειδοποιούν ότι δέν είναι ασφαλής η παρακολούθηση τηλεόρασης από παιδιά μέχρι 3 έτων. Τονίζουν μάλιστα ότι για αυτή τήν ηλικία «όποιοσδήποτε χρόνος παρακολούθησης περιέχει κινδύνους και ότι κάθε ώρα αύξάνει τούς κινδύνους για τίς πνευματικές δεξιότητες των παιδιοῦν.»²¹ Επίσης, έρευνες τοῦ 1998 και 1999 σέ παιδιά δημοτικού και γυμνασίου έδειξαν ότι όσο αύξάνονταν οι ώρες τηλεθέασης, τόσο αύξάνονταν οι διαταραχές ύπνου, τά συμπτώματα άγχους, κατάθλιψης και μετατραυματικοῦ στρες.²²

Καί ενώ οι παλαιότερες έρευνες είχαν τεκμηριώσει τίς άρνητικές επιδράσεις τής βίας στά παιδιά (έπιθετικότητα, εφιάλτες, άνησυχία στόν ύπνο, φόβος, άντικοινωνική συμπεριφορά, έγκληματική συμπεριφορά, έθισμός κτλ), οι νεότερες έρευνες άποδεικνύουν ότι οι συνέπειες τής βίας και τοῦ τρόμου εκτείνονται ακόμα και στούς ενήλικες. Ένδεικτικά νά αναφέρουμε τά πορίσματα έρευνας σέ φοιτητές τοῦ Πανεπιστημίου Wisconsin : οι νέοι πού είχαν παρακολουθήσει τρομακτικό τηλεοπτικό ή κινηματογραφικό θέαμα παρουσίασαν αντίδρασεις φόβου, διαταραχές ύπνου, εφιάλτες, άποστροφή και ιδεοληψίες (έμμονες ιδέες) πού συνεχίζονταν ακόμα και 6 χρόνια μετά τήν παρακολούθηση τοῦ τρομακτικοῦ θεάματος.²³

2. Η λύση τοῦ προβλήματος

Ός κοινωνία πρέπει νά προλαβαίνουμε και όχι νά θεραπεύουμε. Αν δέν προλάβουμε, τώρα πρέπει νά θεραπεύσουμε και όχι νά άδιαφορήσουμε και όχι νά τιμωρήσουμε.

Νά σταθοῦμε κοντά στά παιδιά και νά συνειδητοποιήσουμε τίς εϋθύνες μας. Οι εϋθύνες τής ψυχικής κακοποίησης των παιδιοῦν βαρύνουν έμάς και όχι τά ίδια.

Χρειάζεται ευαισθητοποίηση τής πολιτείας,²⁴ των τηλεοπτικών σταθμών, των συντελεστών των ΜΜΕ, τής βιομηχανίας παιχνιδιοῦν.

Ο ρόλος των φορέων τής άγωγής, γονέων, δασκάλων κτλ. είναι έξαιρετικά σημαντικός. Θα πρέπει νά δοθεί προτεραιότητα στή σωστή διαπαιδαγώγηση των παιδιοῦν. Οι γονείς πρέπει νά ενημερώνονται και νά δείχνουν τήν άπαιτούμενη προσοχή. Συχνά οι γονείς άνησυχούν για τό σεξουαλικό περιεχόμενο, αλλά τό βίαιο περιεχόμενο δέν τούς προκαλεί άνάλογη άνησυχία.²⁵ Οι περισσότεροι έπιστήμονες, όμως, έπισημαίνουν ότι οι γονείς έχουν τρομερή δύναμη νά μετριάσουν τήν επίδραση τής βίας άν.²⁶

1. περιορίσουν τήν ώρα τής τηλεθέασης και των βιντεοπαιχνιδιοῦν,

2. επιλέγουν προσεκτικά τά θεάματα, αναγνώσματα και παιχνίδια των παιδιοῦν,

3. παρακολουθούν τουλάχιστον ένα έπεισόδιο των παιδιοῦν εκπομπών οι ίδιοι,

4. άποδοκιμάζουν τή βία μπροστά στά παιδιά,

5. διδάσκουν στά παιδιά τίς συνέπειες τής βίας καθώς και έναλλακτικές λύσεις,

6. άπαγορεύουν κατευθείαν τά βίαια θεάματα και ό,τι οι ίδιοι βρίσκουν άκατάλληλο.

Η Έκκλησία μπορεί νά προσφέρει μεγάλη βοήθεια καθοδηγώντας τόν άνθρωπο νά βρει τό όντολογικό νόημα τής ζωής και νά μάθει νά αντίστέκεται σέ ότιδήποτε τοῦ επιβάλλεται για νά τόν καταστρέψει.

Τά παιδιά πρέπει νά επανευαισθητοποιηθούν και η επανευαισθητοποίησή τους «άπαιτεί τήν μή έκθεση σέ βίαιο περιεχόμενο»²⁷ και τήν καλλιέργεια των χαρισμάτων τους. Άλλιώς δημιουργούμε παιδιά-δολοφόνους ή αύριανούς πολίτες γεμάτους φόβο, έτοιμους νά παραδοθούν έρμαιοι στή βία τής Νέας Έποχής.

19. http://www.medlook.net/article.asp?item_id=1287

20. ένθ. άνωτ.

21. ένθ. άνωτ.

22. Dr Cantor Joanne, "What We Can Do About Media Violence", in "Wisconsin School News", September 2000.

23. <http://parenthood.library.wisc.edu/Cantor/Cantor.html>

24. Στήν Όνδούρα ψηφίστηκε όμόφωνα νόμος πού άπαγορεύει όλα τά βίαια παιχνίδια και βιντεοπαιχνίδια.

25. <http://www.uta.fi/FAST/US6/PAPS/kmjv-tvv.html>

26. ένθ. άνωτ. 5, 9, 12

27. http://www.aegean.gr/culturaltec/pbantima/youth_media/desensitization.htm

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Ο “ΥΠΟΚΟΣΜΟΣ”

Με πολλή θλίψη και μέ έκπληξη άκούσαμε από εκπομπή τηλεοράσεως, διαρκούσης τής πολεμικής τών καναλιών και άλλων Μ.Μ.Ε. κατά τής Έκκλησίας, ν’ άποκαλεί καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Άθηνών τό περιβάλλον του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Άθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου συλλήβδην “υπόκοσμο”. Ακόμη, και ό συντονιστής του δελτίου ειδήσεων πού είχε ως άποκλειστικό θέμα επί έβδομάδες τήν “Έκκλησιαστική Κρίση”, έξεπλάγη μέ τή δήλωση αυτή και του είπε: “Μήπως είναι πολύ βαρύ αυτό πού λέτε;”.

Αίσθανθήκαμε προσβεβλημένοι από τη “ρετινιά” αυτή πού μάς κόλλησε ό κ. καθηγητής, γιατί **θεωρούμε τόν έαντό μας ότι ανήκουμε στό “περιβάλλον του Μακαριωτάτου”**, άφου έκκλησιαζόμαστε τακτικά σέ έκκλησία πού λειτουργεί, άκοΰμε τά κηρύγματα του μέ προσοχή και ευλάβεια, παίρνουμε αντίδωρο φιλώντας τό χέρι του, προσεύχεται πάντοτε γιά μάς και μάς εύλογεί. Άλλωστε τό “περιβάλλον” του ποιμενάρχου τής Έκκλησίας μας ποτέ δέν περιορίζεται σέ ένα μικρό άριθμό συνεργατών του, αλλά άγκαλιάζει ό ποιμήν ό καλός όλο του τό ποιμνιο, δικαίους και άμαρτωλούς (νά μήν τό ξεχνάμε αυτό τό τελευταίο).

Άν θεωρεί ό κ. καθηγητής, έκστομίζοντας τή βαριά κουβέντα του, ως “υπόκοσμο” τούς στενούς συνεργάτες του Μακαριωτάτου, ή τοποθέτησή του αυτή άποτελεί τουλάχιστον φραστικό όλίσθημα γιά νά μήν ποΰμε κάτι άλλο. Και τουτο γιά δύο κυρίως λόγους: Πρώτον, στήν Έκκλησιαστική γλώσσα δέν χρησιμοποιούνται ποτέ οι άπαξιωτικές λέξεις: “υπόκοσμος”, “περιθωριακοί”, “κατακάθια”, “άπόβλητα τής κοινωνίας” κ.λ.π. πού χρησιμοποιούν άλλοι χΰροι και άνθρωποι μιās άλλης νοοτροπίας. Η Έκκλησία θεωρεί όλους τούς ανθρώπους τέκνα της, τέκνα του Θεού και όσους έπεσαν σέ άμαρτήματα τούς όνομάζει άμαρτωλούς (σ’ αυτή τήν κατηγορία ανήκομε όλοι, γιατί “ό δοκΰν έστάναι βλεπέτω μή πέσει”, όπως λέγει ό θεός Παΰλος στήν Α’ προς Κορινθίους Έπιστολή του). Ο φαρισαϊσμός: “Οΰκ ειμί ΰσπερ οι λοιποί τών ανθρωπων, άρπαγες, άδικοι, μοιχοί ή ως οΰτος ό τελώνης” καταδικάστηκε από τόν Κύριο και από τήν Έκκλησία μας πού ψάλλει τήν Κυριακή του Τελώνου και Φαρισαίου: “Φαρισαίου φύγωμεν ΰψηγοριάν και τελώνου μάθωμεν τό ταπεινόν, έν στεναγμοίς προς τόν Σωτήρα κραυγάζοντες: Ίλαθι, μόνε ήμίν ευδιάλακτε”. Ύπάρχουν, λοιπόν, άμαρτωλοί, παρεκτραπέντες, πεσόντες, ό χαρακτηρισμός τους όμως ό βαρύς ως “υπόκοσμος”, “περιθωριακοί” κ.λ.π. είναι άντιεκκλησιαστικός και άντιανθρώπινος.

Και δεύτερον: Σ’ ένα “περιβάλλον” στενών συνεργατών όποιουδήποτε ανθρώπου έχοντας έξουσίαν μπορεί νά ΰπάρξουν και κάποιιοι μέ άδυναμίες ή ΰποκριτικές συμπεριφορές. Αυτό όμως δέν σημαίνει ότι του άμφισβητούνται οι διοικητικές του ικανότητες λόγω λαθών ή παραλείψεων ή άμαρτιών κάποιων ΰπαλλήλων του. Στήν ιστορία τής ανθρωπότητας πολλοί μεγάλοι άνδρες έχουν κατηγορηθεί γιάτί είχαν στήν αΰλή τους ή στό “περιβάλλον” τους κάποιους πού τούς θεωρούσαν ΰποπτους, άνίκανους, ΰστεροβουλους, άνήθικους κ.λ.π. Και τόν Χριστό μας οι έχθοί Του, Τόν κατηγορησαν γιά τό “περιβάλλον” Του. “Και ιδότες οι Φαρισαίοι είπον τοίς μαθηταίς αυτού· διατί μετά τών τελωνών και άμαρτωλών έσθίει ό διδάσκαλος ΰμών; Ο δέ Ίησους άκούσας είπεν αυτοίς· ου χρείαν έχουσιν οι ισχύοντες ιατροΰ, άλλ’ οι κακΰς έχοντες. Πορευθέντες δέ μάθετε τί έστίν έλεον θέλω και ου θυσίαν. Οΰ γάρ ήλθον καλέσαι δικαίους, άλλ’ άμαρτωλούς εις μετάνοιαν”. (Ματθ. 9, 11-13). Και άλλου λέγει: “Ηλθεν ό υίός του ανθρώπου και λέγουσιν· ιδού άνθρωπος φάγος και οινόποτης, τελωνών φίλος και άμαρτωλών”. (Ματθ. 11, 19). Διότι, κατά τόν Κύριον: “Οΰ χρείαν έχουσι οι ισχύοντες ιατροΰ, άλλ’ οι κακΰς έχοντες”. (Ματθ. 2, 17).

Αυτά, μέ πολλή πίκρα και πολύ πόνο.

Η ΕΜΜΟΝΗ ΙΔΕΑ

Είνα περίεργη και ένεξήγητη έως ΰποπτη αυτή ή έμμονή κάποιων δημοσιογράφων στό νά άσχολούνται συνεχΰς και κατ’ άποκλειστικότητα μέ τό “γκρέμισμα” ιεραρχΰν αλλά και μέ τό “γκρέμισμα” τής εικόνας τής Έκκλησίας στό μάτια και στίς ψυχές του λαοΰ μας.

Αυτή ή έμμονή, αυτό τό μένος, αυτός ό κατακλυσμός τηλεοπτικού διασυρμού προσΰπων τής Έκκλησίας δέν μποροΰν νά δικαιολογηθούν μέ επιχειρήματα πού ν’ άντέχουν στή λογική τής δημοσιογραφικής δεοντολογίας και στήν αίσθηση του “κοινωνικού καθήκοντος”. Οι “τηλεοπτικοί είσαγγελείς” -δύο ή τρεις τόν άριθμό- άσχολοΰνται μήνες τώρα μόνο μέ τόν Προκαθήμενο τής Έκκλησίας τής Ελλάδος και μέ όρισμένους άλλους ιεράρχες και προσπαθοΰν μέ ΰπερβάλλοντα ζήλο νά μειΰσουν τό κύρος τους μέ καταγγελίες πού άντλοΰν από πρόσωπα πού ζοΰν στήν παρανομία και στό έγκλημα και πού τούς θεωροΰν άξιόπιστους μάρτυρες “πέραν πάσης άμφιβολίας”.

Ένας από τούς “τηλεοπτικούς κατήγορους” άναφέρει στίς εκπομπές του τό όνομα Χριστόδουλος δεκάδες φορές. Αυτό μάς δίνει τό δικαίωμα νά ΰποστηρί-

ξουμε ότι εκδηλώνει τά άπωθημένα του και τό έμπαθέξ έπικοινωνιακό του “δαμόνιο”.

Μερικοί πιστεύουν ότι οί κατήγοροι τής Έκκλησίας δέν κινούνται άπό ταπεινά έλατήρια, αλλά άπό “άγνή” πρόθεση νά προσφέρουν τίξ ύπηρεσίες τους στην “αυτοκάθαρση” του ποιμαντικού, Έκκλησιαστικού χώρου. Ουδέν άναληθέστερον τούτου. Όποιος είναι πιστός και θέλει τό καλό του θεσμού δέν χρησιμοποιεί συνεχώς τά Μ.Μ.Ε. και τό διασυρμό προσώπων για νά βοηθήσει δήθεν. Έπομένως, άλλα είναι τά έλατήρια και τά κίνητρα αυτής τής “δημοσιογραφικής” έμμονής, αυτού του μένους κατά προσώπων και θεσμών.

Ό διακεκριμένος δημοσιογράφος και οικονομολόγος κ. Χρυσάνθος Λαζαρίδης, σέ άρθρο του στην έφημερίδα “Τύπος τής Κυριακής” (3 Άπριλίου 2005), σχολιάζοντας τήν “πολυθρύλιτη”, όπως τήν άποκαλεί, συνέντευξη Βαβύλης, λέγει μεταξύ άλλων τά έξής:

«**Ό Βαβύλης** συνελήφθη για ύπόθεση διακίνησης ναρκωτικών, φυλακίστηκε, και καταδικάστηκε, αλλά... πήρε 15ετή άναστολή-πράγμα μοναδικό στα χρονικά. Υποδηλώνει ότι ή Αστυνομία τόν χρησιμοποιήσε ως πληροφοριοδότη, μετά τόν... κάρφωσε, τόν συνέλαβε, τόν φυλάκισε και τελικά τόν «καθάρισε»!

Σέ όλα αυτά δέν έμπλέκεται πουθενά ό ίδιος ό Άρχιεπίσκοπος. **Δέν ήταν ό Άρχιεπίσκοπος** πού τόν «έμπλεξε» μέ τά ναρκωτικά. Δέν ήταν ό Άρχιεπίσκοπος πού τόν «κάρφωσε». Δέν ήταν ό Άρχιεπίσκοπος πού τόν βοήθησε νά πάρει τήν άναστολή. Δέν ήταν ό Άρχιεπίσκοπος πού συνέχιζε τή δίωξη του στην Ιταλία ή πού δέν τή σταματούσε. Δέν ήταν ό Άρχιεπίσκοπος πού έκανε «μιρίζνες» μαζί του. Δέν ήταν ό Άρχιεπίσκοπος πού του έβγαλε ταντότητα μέ ψεύτικο όνομα. Κι όμως, ό δαμόνιος «έθνικός μας εισαγγελέας» τόν ρώταγε, σχεδόν άποκλειστικά, για τήν άνάμιξη του Άρχιεπισκόπου στην έκλογή Είρηναίου στα Ίεροσόλυμα...

Δέν έκανε καν τίξ καιρίες έρωτήσεις: Έκείνος πού περισσότερο ενδιαφερόταν, τό 2001, «νά μήν πέσει τό Πατριαρχείο Ίεροσολύμων στα χέρια των Ρώσων» ήταν ό Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Διαμάχη μέ τό Ρωσικό Πατριαρχείο έχει ή Κωνσταντινούπολη -όχι ή Έκκλησία τής Ελλάδος. Και στενή συνεργασία μέ τό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως είχε, τότε, τό έλληνικό ύπουργείο Έξωτερικών -όχι ή Άρχιεπισκοπή Άθηνών...

Άποκαλύφθηκε ήδη ότι τό μεγάλο σφάλμα του Πατριάρχη Ίεροσολύμων Είρηναίου είναι ότι προσέλαβε ως οικονομικό διαχειριστή τόν φυγόδικο σήμερα Παπαδήμα, ό όποιος του απέσπασε πληρεξούσια για πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων του Πατριαρχείου, πού έξόργισαν τούς Παλαιστίνιους. Άλλά τόν Παπαδήμα τόν συνέστησε στον Είρηναίο ύψηλόβαθμο στέλεχος τής έλληνικής πρεσβείας -όχι ό Χριστόδουλος! Αυτό, περιέργως, δέν τό διερεύνησε ό δαμόνιος «έθνικός μας εισαγγελέας».

Άν δεχθούμε τήν άξιοπιστία Βαβύλης, τότε ή μαρτυρία του άποκαλύπτει μία βαθιά μακροχρόνια σύγ-

κρουση μέσα στις έλληνικές διωκτικές Άρχές, σχετικά μέ βασικό, πληροφοριοδότη τής Αστυνομίας, πού ένα τμήμα της θέλει νά τόν «καταστρέψει» κι ένα άλλο προσπαθεί νά τόν «διασώσει». Αυτή ή έσωτερική σύγκρουση δέν έξηγείται εύκολα, χωρίς νά πάει τό μυαλό μας στό χειρότερο...

Άν ό Βαβύλης είναι άξιόπιστος, τότε ή μαρτυρία του είναι πολύ πιό έπιβαρυντική για τίξ άρχές εκείνης τής έποχής -άστυνομικές και πολιτικές- παρά για τόν Άρχιεπίσκοπο. Άν πάλι ό Βαβύλης δέν είναι άξιόπιστος γιατί χρησιμοποιείται μία άναξιόπιστη μαρτυρία για νά τρωθεί -και πάλι- τό κύρος του Άρχιεπισκόπου;

Ήδη καταγγέλλονται σέ όλη τήν Ελλάδα κρούσματα έκβιασμών, όπου κακοποιοί ζητούν χρήματα από ιερείς για νά μήν άποκαλύψουν «στά κανάλια» άνύπαρκτα «άμαρτήματά» τους. Άλλοι ιερείς καταφεύγουν στην Αστυνομία κι άλλοι άπλώς πληρώνουν τά «λύτρα»...

Τί ακριβώς συμβαίνει; Τό τεκμήριο άθωότητας έχει καταργηθεί στην Ελλάδα; Η Δικαιοσύνη έχει παραλύσει; Ποιός προστατεύει τούς πολίτες από τούς «έθνικούς εισαγγελείς» και τούς κοινούς εκβιαστές; Σήμερα δύο φυγόδικοι -ό Βαβύλης και ό Παπαδήμας- «γκρεμίζουν» ιεράρχες και κακοποιοί εκβιάζουν ιερείς σέ όλη τήν Ελλάδα. Αύριο μπορεί νά συμβεί τό ίδιο μέ ύπουργούς και μέ τόν ίδιο τόν πρωθυπουργό. Σέ τί χώρα ζούμε; Τό πολίτευμα δέν έχει πλέον τά μέσα νά προστατέψει τον έαυτό του; »

Έπίλογος*: Είναι όντως πολλά τά έρωτηματικά πού άφορούν τό άνεξήγητο μένος ένίων δημοσιογράφων κατά του Προκαθημένου τής Έκκλησίας μας. Πιστεύουμε, ότι ό διακεκριμένος δημοσιογράφος - οικονομολόγος κ. Χρυσάνθος Λαζαρίδης, έμμέσως πλύν σαφώς, τονίζει τό παράλογο μιας πολεμικής κατά τής Έκκλησίας άφου δέν ύπάρχουν άποδείξεις, ούτε ένδείξεις πού νά δικαιολογούν αυτό τό φαινόμενο.

ΜΟΝΟΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Στό έντυπο πού εκδίδει ή “Γερμανική Πρωτοβουλία Γονέων κατά των Νεοφανών αιρέσεων” (GSK - INFO) δημοσιεύεται, στό τελευταίο τεύχος του (3ο) του 2004, άρθρο πού έξιστορεί μερικές από τίξ περιπτώσεις του Γκέρι Άρμστρονγκ, πρώην όπαδού τής Σαηεντολογίας. Καλόν είναι νά διαβάζουμε αυτές τίξ ιστορίες για νά έχουμε άπό “πρώτο χέρι”, από τά θύματα, τά όσα συμβαίνουν σέ όμάδες σαν τή Σαηεντολογία και νά έχουμε τό νού μας άγρυπνο και τά μάτια μας άνοιχτά για νά μήν πλανηθούν τά παιδιά μας από τίξ “έπιθέσεις” πού οί όμάδες αυτές πραγματοποιούν μέ όλα τά μέσα τής σύγχρονης “πληροφόρησης”.

“Πώς ό Γκέρι Άρμστρονγκ, ένας άνθρωπος πού ξεφύγε από τή Σαηεντολογία και πού άμύνεται έναν-

* Οί ύπογραμμίσεις και ή έφαρμογή του πολυτονικού έγιγαν άπό τή σύνταξη του “Διαλόγου”.

τίον αὐτῆς τῆς σέκτας ζεῖ τὴν προσωπική, οικονομική του καταστροφή.

Αὐτό τό κείμενο, εἶναι δυνατόν νά στοιχίσει στόν Γκέρι Ἀρμστρογγ, ἄλλες 50.000 δολλάρια... Ἔχει πιά συνηθίσει νά τόν ἀπειλοῦν, ὅτι θά τόν μνηύσουν. Δέν τοῦ κάνει ἐντύπωση πλέον. Εἶναι ἀποφασισμένος νά μή σιωπήσει.

Ὁ Γκέρι Ἀρμστρογγ, εἶναι Καναδός. Λεπτός, φιλικός, νέος στήν ὄψη, παρά τά 57 του χρόνια. Συζητᾶ ἤρεμα -καί μετά ἀρκετές ὥρες συζήτησης- κι ἀντιμετωπίζει τό πρόβλημά του μέ ὠριμότητα. Γελάει λίγο δέν εἶναι ὑβριστικός... Δέν παραιτεῖται εὐκόλα, ἄν καί θά εἶχε κάθε λόγο νά τό κάνει, ἀφοῦ ἔζησε στό φόβο τῆ μισῆ του ζωῆ.

Ὁ Γκέρι Ἀρμστρογγ, ἔχει ἐγκαταλείψει τή Σαηεντολογία, τό Δεκέμβριο τοῦ 1981, μετά 12 χρόνια πιστῆς ἐνταξῆς. Εἶναι ἕνας ἀπ' τούς πολλούς πού ἔφυγαν ἀπό τή Σαηεντολογία, ἀλλά δέν εἶναι καθόλου συνηθισμένη περίπτωση. Ὁ Ἀρμστρογγ ἀνῆκε στή "Θαλασσία Ὁργάνωση" -πρόκειται γιά τό "ἐλίτ" σῶμα τῆς σέκτας, μιά βασική ομάδα κομάντος, πού γιά μεγάλο χρονικό διάστημα ἐκπαιδεύεται στόν ὠκεανό. Ὑπηρετοῦσε, ἐπί πολλά χρόνια στό γνωστό πλοιο-ναυαρχίδα τῆς Σαηεντολογίας, "Ἀπόλο", σέ διάφορα πῶστα καί μεταξύ ἄλλων σάν "ἀξιωματικός ἐνημέρωσης"... Γύριζε ταινίες στήν ἔρημο, ἀνακαίνιζε σπίτια στήν Καλιφόρνια, γενικά ἔκανε ὅ,τι τόν διέταζαν. Ἦταν ἕνας καλός ὑπηρετῆς τοῦ κυρίου του. Μέχρι τόν Ἰανουάριο τοῦ 1980 συνῆβαιναν αὐτά, ὅταν πλησίασε τόν Λ. Ρόν Χάμπαρτ ἴσως τόν πλησίασε πάρα πολύ...

Ὁ Γκέρι Ἀρμστρογγ, δέν θέλει νά σωπάσει.

Κάποτε, ὅπως λέει ὁ Ἀρμστρογγ, ἦλθε σέ ἐπαφή, τελείως ἀπροσδόκητα, μέ προσωπικά ντοκουμέντα (ἀρχεῖα), σχετικά μέ τόν Χάμπαρτ. Ἡ Σαηεντολογία εἶχε ἀποφασίσει νά δώσει σέ κάποιον συγγραφέα -ἐκτός ὀργάνωσης- τή συγγραφή τῆς βιογραφίας τοῦ Χάμπαρτ. Σ' αὐτό, τόν Ἀρμστρογγ, ἀνατέθηκε νά συγκεντρώσει τ' ἀπαραίτητα στοιχεῖα. Ὁ Ἀρμστρογγ ἄρχισε νά παίρνει συνεντεύξεις, νά σκαλίζει ἀρχεῖα σχετικά μέ τή ζωή τοῦ Χάμπαρτ, γιά ἐβδομάδες ὀλόκληρες, ἀνακαλύπτοντας σιγά, σιγά ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτός εἶχε πει πολλά ψέματα γιά κάθε στιγμή τῆς ζωῆς του.

Ἔτσι, ἔμαθε ὅτι ὁ ἰδρυτής τῆς Σαηεντολογίας δέν εἶναι αὐτό πού ὁ μύθος τῆς ὀργάνωσης τόν παρουσιάζει, δηλαδή, ἕνας ἀνάπηρος πολέμιος, πού θεραπεύθηκε, δῆθεν, μέ κάποιο θαῦμα. Ἀκόμη, ὅτι ὁ Χάμπαρτ -πού πέθανε τό 1986- δέν ἦταν ὁ μορφωμένος, πυρηνικός φυσικός, ἀλλά ὅτι εἶχε ἐγκαταλείψει τό πανεπιστήμιο στά 2 χρόνια κι ὅτι πολλά ἀπό τά ταξίδια, στά ὁποῖα ὁ Χάμπαρτ συγκέντρωσε, δῆθεν, τά στοιχεῖα τῆς διδασκαλίας τῆς Σαηεντολογίας, δέν πραγματοποιήθηκαν ποτέ. Ἀκόμη, ὅτι ἡ Σαηεντολογία δέν εἶχε ἐξ ἀρχῆς ἰδρυθεῖ σάν μιά νέα θρησκεία, ἀλλά ξεκίνησε στήν οὐσία σάν μυστική ὑπηρεσία παγκόσμιας ἐμβέλειας.*

* Σημ. "Διαλόγου": Ὁ Χάμπαρτ εἶναι ὁ μεσσίας τῶν Σαηεντολόγων. Στ' ὄνομά του λιγίζουν τά πόδια τους κι ὅταν

Ὁ θεϊκός Χάμπαρτ ἀποδείχτηκε, λοιπόν, ἕνας καυχησιάρης καί τίποτε περισσότερο; Ὁ ἄνθρωπος, τόν ὁποῖο οἱ "πιστοί" του ἀντιμετώπιζαν σάν τόν "ὑπεράνθρωπο - τιτάνα", πού μέ τίς "προφητείες" του εἶχε ἐλκύσει δεκάδες χιλιάδες ἀνθρώπους στή Σαηεντολογία, δέν ἦταν παρά ἕνας ἄνθρωπος σάν τόν καθένα μας; Μόνο πού ἀποδεικνύονταν πολύ πιό ὑπουλος; Τά στοιχεῖα, λέει ὁ Ἀρμστρογγ σήμερα, δέν ἐπιτρέπουν παρά μόνον αὐτό τό συμπέρασμα. Ἔτσι, ὁ Ἀρμστρογγ, ἐπέτρεψε στόν ἑαυτό του κάτι πού ἐπί μιά δεκαετία δέν εἶχε διανοηθεῖ: **Ἀμφέβαλε!** Αὐτό ἦταν καί ἡ ἀρχή τοῦ τέλους γιά τόν σαηεντολόγο Γκέρι Ἀρμστρογγ. Ἦταν καί ἡ ἀρχή ἐνός παράξενου μικροῦ πολέμου, πού αὐτός κι ἡ σέκτα διεξάγουν μέχρι σήμερα.

Οἱ ἀντίπαλοι τῆς Σαηεντολογίας, ἔγραφε ὁ Χάμπαρτ τό 1967, θά πρέπει νά ἀντιμετωπίζονται σάν "καταπιεστές" καί... θά πρέπει νά "παραμερίζονται". Μέ τήν ἐννοια αὐτή, ἀρκεῖ νά στρέψει τήν πλάτη ἕνα μέλος στήν Σαηεντολογία, γιά νά θεωρηθεῖ ἀντίπαλός της...

Αὐτός ἦταν ὁ λόγος, ὑποθέτει ὁ Ἀρμστρογγ, πού τόν φόρτωσαν μέ ἀγωγές καί ἀπειλές καί τελικά τόν ἔδιωξαν. Οἱ κατηγορίες αὐτές, φυσικά, ἀμφισβητοῦνται ἀπό τή Σαηεντολογία. Στίς ἀγωγές τους, ὁ Ἀρμστρογγ χαρακτηρίζεται κλέφτης καί παραβάτης τοῦ νόμου, πού οἰκειοποιήθηκε παράνομα, ἀρχεῖα σχετικά μέ τόν Χάμπαρτ.

Ἡ πρώτη ἐκδίκαση τῆς ὑπόθεσης Σαηεντολογίας κατά Ἀρμστρογγ ἔλαβε χώρα τό 1984. Τερατίστηκε μέ μιά καταστροφή γιά τή "θεραπεύτρια τῶν ψυχῶν", Σαηεντολογία. Ὁ δικαστής Πάουλ Μπέκενραϊτς ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ Σαηεντολογία εἶναι μιά "ἐμφανῶς σχιζοφρενική καί παρανοϊκή ὀργάνωση", ἡ ὁποία δέν βασάνισε καί κακομεταχειρίστηκε μόνο τά μέλη της, ἀλλά καί τούς ἐξωτερικούς της "ἐχθρούς". Ἐπίσης, ὅτι ὁ Χάμπαρτ εἶναι προφανῶς, βάσει τῶν στοιχείων τοῦ παρελθόντος, τοῦ παρόντος καί τῶν χειρισμῶν του, ἕνας ψεύτης. Τά γραπτά του καί τά ἀρχεῖα ἀποδεικνύουν τόν ἐγωισμό του, τή βουλιμία του, τήν ἐπιθυμία του γιά δύναμη, τήν ἐπιθυμία του γιά ἐκδίκηση καί τήν ἐπιθετικότητα ἀπέναντι σέ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι χαρακτηρίζονταν ἀπό αὐτόν σάν ἐχθρικοί ἢ ἄπιστοι".

Σημ. "Διαλόγου": Ἡ ἀπόφαση τοῦ δικαστῆ Πάουλ Μπέκενραϊτς φραστικά μόνο διαφέρει ἀπό τό σκεπτικῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων τήν ἡμετέρων δικαστη-

τόν ἀναφέρουν -κι αὐτό γίνεται πολλές φορές τήν ἡμέρα- τοῦς κόβεται ἡ ἀνάσα καί στάζουν τά χεῖλη τους μέλι. Εἶναι ὁ ἰδρυτής τῆς Σαηεντολογίας, κάτι σάν τόν "Μεγάλο Ἀδελφό" τοῦ Ὁργουελ. Ἀλοῖμονο σ' ὅποιον ἀπό τούς ὀπαδοῦς τόν ἀμφισβητήσει ἢ δέν τόν λατρεύει μέ τόν τρόπο πού ἔχει ἐνσταλάξει, μέ τίς διδασκαλίες τοῦ ἴδιου, μέσα στίς φλέβες τους ἡ ὀργάνωση. Αὐτό, δυστυχῶς, συμβαίνει μέ ὅλες τίς ὀργανώσεις ὀλοκληρωτικῆς δομῆς καί νοοτροπίας. ἔχουν ὅλες ἕναν "ἡγέτη" στόν ὁποῖον ὅλα τά μέλη ὀφείλουν ἀπόλυτη ὑποταγή καί ἀναφέρονται σ' αὐτόν ὅπως οἱ θρησκευόμενοι, στόν ἀρχηγό τῆς πίστες τους.

ρίων -Πρωτοδικείου και Έφετείου Αθηνών- τά όποια καταδίκασαν τό πρώην Κ.Ε.Φ.Ε., πού ήταν τό προσω- πείο τής Σαηεντολογίας, γιά διάφορες άξιόποινες ένέρ- γειες και πρακτικές. Τέποιες καταδικαστικές άποφάσεις έχουν έκδοθει σ' όλες τές χώρες του κόσμου. Η Σαηεντο- λογία όμως προσπαθεί διά τών προπαγανδιστικών της μέσων νά “περάσει” στην κοινή γνώμη, ότι δέν έχει κα- μία άπολύτως είς βάρος της καταδίκη. Στην παγίδα αυτή είχε “πιαστεί” κι ό μακαρίτης δημοσιογράφος Βασίλης Ραφαηλίδης ό όποιος είπε τό έξής άμίμητο: “Άν καταφέ- ρει ό είσαγγελέας Ίωάννης Άγγελής νά καταδικαστεί ή Σαηεντολογία, θά πάρει τό βραβείο Γκίνες” (!!!).

ΜΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στό περιοδικό GSK-INFO (τ. 3 / 04) δημοσιεύεται μία πολύ χρήσιμη συνέντευξη του Ίταλου δημοσιο- γράφου Κάρλο Κλιμάτι Ρόμ, όπου ό έν λόγω μελετη- τής του φαινομένου του σατανισμού, μεταξύ άλλων, προειδοποιεί γιά τόν κίνδυνο πού άπειλεί τούς νέους μέ τά άκούσματα τραγουδιών σατανιστικής ρόκ μου- σικής πού άποτελούν τήν “πόρτα είσόδου” στους πάσης φύσεως άποκρυφιστικούς χώρους. Χαρακτηρι- στική είναι ή δήλωση του Κλιμάτι πού άποτελεί είδος άποφθέγματος: “Η βάση άπό τήν όποία ξεκινάμε στο σατανισμό είναι ό θάνατος τής έλπίδας”.

Η ένδιαφέρουσα συνέντευξη του Κάρλο Κλιμάτι Ρόμ έχει ως έξής:

Zenit: Πόσο διαδεδομένο είναι τό φαινόμενο του σατανισμού ανάμεσα στους νέους ανθρώπους;

Κλιμάτι: Είναι σίγουρα ένα φαινόμενο τό όποιο δι- αδίδεται γρήγορα και έλέγχεται πολύ δύσκολα. Θα τό περιέγραφα σαν ένα φαινόμενο “Κάνε το μόνος σου!”, στο όποιο κάνουν τήν πρακτική τους οι νέοι μέ τό νά ακούνε ρόκ μουσική και κάνοντας αναζήτηση (σέρ- φινγκ) στο Ίντερνετ. Φυσικά, δέν πρέπει νά κάνουμε τό λάθος νά γενικοποιήσουμε τά λεγόμενα και νά καταδι- κάσουμε όποιον ακούει δόκ μουσική. Συγχρόνως όμως πρέπει κανείς νά είναι ρεαλιστής και νά καταλάβει ότι το σατανικό ρόκ είναι ένα έμπορικό προϊόν, πού άποφέρει εκατομμύρια. Πάρα πολλοί τραγουδιστές δι- αδίδουν μέσω αυτού τήν ύποκουλτούρα τής βίας, τών ναρκωτικών και του μίσους.

Zenit: Πώς μπορεί ένας νέος νά έλθει σε επαφή μέ τό σατανισμό;

Κλιμάτι: Είναι μία διαδικασία, ή όποια διεκπεραι- ώνεται σε “φάσεις” κι αυτό έξηγείται εύκολα, εάν σκε- φθούμε, ότι οι νέοι άνθρωποι είναι πολύ έξοικωμένοι μέ τές νέες τεχνολογίες και τά μέσα επικοινωνίας. Τό πρώτο βήμα συνίσταται κυρίως στο άπλό ένδιαφέρον γιά κάποιον τραγουδιστή. Άγοράζει άρχικά, ό νέος τά CD του τραγουδιστή και παθιάζεται μέ τή μουσική του. Μετά, νοιώθει τήν ανάγκη νά γνωρίσει περισσότερα γιά τόν τραγουδιστή. Σε δεύτερο βήμα, μαθαίνει τά κείμενα τών τραγουδιών και ως έκ τούτου εκτίθεται στην ζωή τής άμαρτίας. Τό τρίτο βήμα είναι ή προμήθεια μουσικών

περιοδικών, πού πληροφορούν γιά τούς άγαπημένους του τραγουδιστές. Τόν τελευταίο καιρό δημοσιεύονται σε συγκεκριμένα περιοδικά τής ρόκ μουσικής, όχι μόνο πληροφορίες γιά τή μουσική, αλλά και γιά τόν “έσωτε- ρισμό” και τόν σατανισμό. Μερικές φορές δίδονται και διευθύνσεις όργανώσεων του σατανισμού ή οι ιστοσε- λίδες του Ίντερνετ διαφόρων τραγουδιστών, οι όποίες έχουν σχέση μέ τόν άποκρυφισμό.

Άκολουθεί τό τέταρτο βήμα: Γιά νά πληροφορηθεί ό νέος περισσότερα ψάχνει στο Ίντερνετ. Ύπάρχει ό κίνδυνος, λοιπόν, γιά κάποιον, νά ξεκινήσει άπό άπλή περιέργεια, νά προχωρήσει στις ιστοσελίδες τών σατα- νιστών τραγουδιστών τής ρόκ μουσικής και νά κατα- λήξει στις ιστοσελίδες πραγματικών αίρέσεων ή και σε φόρουμ συζητήσεων σατανιστών. Στο πέμπτο και τελευταίο βήμα, ό νέος μέσω e mail (ήλεκτρονικού τα- χυδρομείου) άποκτά πλέον επικοινωνία μέ μία αίρεση ή μέ κάποιον, πού άσκει πρακτική μαγεία.

Zenit: Ποιά είναι ή φιλοσοφία του σατανισμού, πού άπευθύνεται στους νέους;

Κλιμάτι: Γιά νά αναλύσουμε αυτό τό φαινόμενο, είναι σημαντικό νά τό έξετάσουμε σε βάθος. Δέν πρέ- πει νά παραμείνουμε στις βιοπραγίες και σε κάποια μακάβρια τελετουργικά, πού πραγματοποιούνται σε δάση. Θέλω νά ύπογραμμίσω μέ έμφαση κυρίως τήν ιδέα: “Κάνε το μόνος σου, όπου θέλεις και όπως αισθά- νεσαι”! Πρόκειται γιά μία πρόσκληση στην σχετικοπο- ίηση τής ήθικης και στην ζωή χωρίς κανόνες. Είναι ή περίπτωση πού ό άνθρωπος μέ αυθάδεια επιθυμεί νά πάρει τή θέση του Θεού και νά ζήσει μέ βάση τή δική του έγωιστική επιθυμία.

Η βάση άπό τήν όποία ξεκινά ό σατανισμός είναι ό θάνατος τής έλπίδας. Η κλήση προς τήν άπομόνωση και στο νά μή πιστεύει κανείς σε τίποτα πραγματοποι- είται μέ τήν άποδοχή, ότι ή ζωή είναι ζούγκλα, όπου οι δυνατοί κερδίζουν και θριαμβεύουν είς βάρος τών αδυνάτων.

Φαίνεται, δυστυχώς, ότι πολλοί νέοι άνθρωποι έν- τυπωσιάζονται άπό τέτοιες τρομακτικές “φιλοσοφίες”. Αυτό γίνεται εύκολα άντιληπτό, εάν περάσει κάποιος, νύχτα, άπό τά κέντρα πού προσφέρουν αυτή τή μου- σική. Οι νέοι εκεί είναι ντυμένοι συνήθως στα μαύρα- συχνά, τά χέρια τους είναι “διακοσμημένα” μέ μικρές πληγές, πού τές έχουν προκαλέσει αυτοί οι ίδιοι...

Οι χαρακίες αυτές άποτελούν τήν “περιγραφή” του πεσιμισμού. Βρίσκονται εκεί γιά νά περιγράψουν άλ- λες, σοβαρότερες πληγές, κυρίως αυτές τής καθημερινής ζωής. Πρόκειται γιά μία ζωή πού τή χαρακτηρίζει ή έλ- λειψη επικοινωνίας -και μάλιστα μέσα στην οικογένεια- και άπό τές δυσκολίες στο σχολείο ή στην δουλειά.

Zenit: Πώς μπορεί νά καταπολεμηθεί τό φαινόμενο τής σατανιστικής ρόκ μουσικής;

Κλιμάτι: Η λύση είναι νά συνηθίσουμε τούς νέους μας στο νά άποκτήσουν ένα ισχυρότερο κριτικό πνεύ- μα. Δέν πρέπει νά δέχονται τά πάντα, όσα οι άστέρες του ρόκ προβάλλουν, παθητικά. Θα πρέπει έμεις νά

τούς βοηθήσουμε να έμβαθύνουν σκεπτόμενοι, να κατανοούν καθώς και να άρνούνται ό,τι προπαγανδίζει την ύποκουλτούρα του θανάτου. Δέν πρέπει να αφήσουμε κάποιον να πλανηθεί από τις φρικτές αυτές “φιλοσοφίες”. Άν κάποιος ρόκ στάρ προπαγανδίζει ύπέρ της βίας, δέν πρέπει ν’ άγοράζουμε τά CD του. Άς προσφέρουμε τήν έπιδοκμασία μας στους καλλιτέχνες εκείνους, πού μάς μεταφέρουν τό αισιόδοξο μήνυμα της ζωής. Τά καλά παραδείγματα δέν λείπουν, άρκει να τ’ άναζητήσουμε.

Αυτό τόν δρόμο πρέπει να επιλέξουμε για να μετατρέψουμε τό κέντρο βάρους της μουσικής βιομηχανίας, μιας βιομηχανίας πού έχει τήν τάση να κερδίζει χρήματα εις βάρος της νεολαίας. Θά πρέπει να μάθουμε να ρωτάμε, ποίο είδος ιδεολογίας κρύβεται πίσω από ένα CD, όταν τό άγοράζουμε και ποιά μηνύματα προπαγανδίζουν. Είδ’ άλλως, καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις στά τσάρτ, οι σατανιστές ρόκ στάρς.

Ο “ΜΑΜΩΝΑΣ”

Είχαμε γράψει πρό έτων ότι ό “ήγέτης” του “ύπερβατικού διαλογισμού” **Μαχαρίσι Μάχες Γιόγκι** ίδρυσε δορυφορικό κανάλι τό “Maharishi Yeda Vision”. Έλεγε τότε ή άνακοίνωση της όργάνωσης ότι “ό Μαχαρίσι πού εισήγαγε παγκόσμια τόν ύπερβατικό διαλογισμό πριν 40 χρόνια κι άνοιξε τις πύλες της φώτισης (!) για εκατομμύρια ανθρώπους τώρα κάνει τή γνώση του φυσικού Νόμου διαθέσιμη σε κάθε σπίτι για να φέρει όλες τις άπόψεις της ζωής του κάθε άτομου σε πλήρη συμφωνία με τό φυσικό Νόμο” (!) και λοιπά άλλα τέτοια εϋχηα, γενικόλογα και παραπλανητικά.

Μάς πληροφοροϋσαν όμως και κάτι άλλο τά προπαγανδιστικά προσηλυτιστικά έντυπα του Μαχές Γιόγκι, ότι δηλαδή “Στό κανάλι αυτό θά διατίθενται σεμινάρια του Φυσικού Νόμου για όλες τις ηλικίες και θά άπονέμονται πιστοποιητικά σπουδών (διπλώματα) από τόν Μαχαρίσι (Madhya Pradech, Ινδία) από τά έξ άποστάσεως εκπαιδευτήρια του προγράμματος.

Και είναι γνωστό ότι τά σεμινάρια της κίνησης Μαχαρίσι είναι πάντοτε άκριβοπληρωμένα, οι όπαδοί του προσφέρουν χρήμα σ’ όποιαδήποτε εκδήλωση πού πραγματοποιεί ό έν λόγω γκουρού, όπως σεμινάρια, φεστιβάλ, διακοπές, παραμονή σε κοινόβια κ.ο.κ. Έκτός από τήν άσκηση έξουσίας και τήν άπόκτηση ήδονής από τήν έπιβολή και καταπίεση ανθρώπων, ό “μαμωνάς” είναι μία από τις κύριες επιδιώξεις όλων των όργανώσεων και κινήσεων αυτού του είδους ή παρόμοιου.

Τελευταία (τό 2004), όπως μάς πληροφορεί ή Γαλλική Πρωτοβουλία γονέων Fair διά του έντύπου της παρουσίασε τό “προσωπικό του νόμισμα” με τήν προσωπογραφία του τό όποιο έγινε δεκτό σε περισσότερα από 100 καταστήματα και έπιχειρήσεις στις Κάτω Χώρες...” Κράτος έν κράτει δηλαδή ό Μαχές Γιόγκι.

Του χρειάζεται τό νόμισμα τό δικό του του Μαχαρίσι, διότι όπως είχε έπισημάνει ό άείμνηστος π. Άντώνιος Άλεβιζόπουλος στό βιβλίο του “Νεοφανείς

αίρέσεις-Καταστροφικές λατρείες” ό γκουρού αυτός δραστηριοποιείται έντονα στό χώρο των έπιχειρήσεων. “Μέ τόν Ύπερβατικό Διαλογισμό ύπόσχεται τή λύση όλων των οικονομικών προβλημάτων. Τοϋτο, λέγει ό γκουρού, είναι δυνατόν όταν δραστηριοποιηθεί ή άτελείωτη παραγωγικότητα”.

Και καταλήγει ό π. Άντώνιος: “Ο πονηρός γκουρού με management by natural Law έπιτυγχάνει να έντάξει στην κίνησή του ανθρώπους από τό χώρο της οικονομίας και κάτι άκόμη πιο σημαντικό τήν ένίσχυση του ταμείου του με τό σκληρό δυτικό νόμισμα” (Βλέπε “Νεοφανείς αίρέσεις-καταστροφικές λατρείες” κεφ. 4 σελ. 169 κ. έξ.)

Τώρα με τό προσωπικό νόμισμά του είναι βέβαιο ότι θά ένισχύσει με μπόλικο χρήμα τά “ύπερφορτωμένα ταμεία” του παγκόσμιου κέντρου του ό “δαμόνιος” Μαχαρίσι όπως τόν χαρακτηρίζει ό μακαριστός π. Άντώνιος.

Τό επικίνδυνο είναι, όπως έλεγε ό πατήρ, ότι όλες οι όργανώσεις ολοκληρωτικής δομής ταυτίζουν τήν οικονομική τους δραστηριότητα με τή λατρεία. Άποκρύπτουν τά οικονομικά κίνητρα, τά όποια προβάλλουν ως μέσον έξέλιξης σε άλλα επίπεδα, ως μέρος της “τεχνικής” για άυτοπραγμάτωση ή άκόμη και για τή “σωτηρία του κόσμου”.

Αυτό τό “δόγμα” έχει περάσει στό “πετσι” των όπαδών-θυμάτων πού πιστεύουν χωρίς καμία άμφιβολία ότι άν δέν πληρώσουν άκριβά θά παραμείνουν σε κατώτερα “έπίπεδα έξέλιξης”. Γι’ αυτό πιέζουν, άπειλούν και συκοφαντούν τους γονείς τους για να άποσπάσουν χρήματα και περιουσίες. Ο “Μαμωνάς” στό μεγαλείο του.

ΤΟ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

*του Γεώργιου Παπαθανασόπουλου,
από τόν “Τύπο της Κυριακής”.*

Κληρικός, άναγνώστης της στήλης αυτής μου συνέστησε να άσχοληθώ με τό περιβάλλον του Σωτήρος της ανθρωπότητας Ιησού Χριστού. Βλέπετε είναι πολύ της μόδας τά περιβάλλοντα. Η αντίληψη ιστορικά είναι ότι σωστός ήγέτης είναι εκείνος πού έχει ικανούς, θαρραλέους, έντιμους, άνιδιοτελείς και με άυτοθυσία συνεργάτες. Πολλοί όμως ήγέτες δέν θέλουν ικανούς συνεργάτες, γιατί δέν έπιθυμούν τις συγκρίσεις... Άλλοι είναι εύκολόπιστοι και γίνονται έρμαια των καλοθελητών. Άλλοι είναι άυταρχικοί και δέν τους άντέχουν οι σωστοί συνεργάτες... Πολλά είναι λοιπόν τά πρότυπα μεγάλων ήγετών με άνάξιο ή άξιο περιβάλλον. Άλλά και τό περιβάλλον του Κυρίου Ιησού δέν ήταν ιδανικό. Τό στενό περιβάλλον ήταν οι δώδεκα μαθητές Του. Άν κάναμε σημερινό ρεπορτάζ θά βλέπαμε ότι ένας από αυτούς ήταν ό Ιούδας. Πέτυχε να είναι ό ταμίας της ομάδας για να κλέβει, έλεγε ψέματα, δωροδοκήθηκε για να προδώσει τόν ευεργέτη του και τόν προδωσε. Ο Πέτρος, ό κορυφαίος των Άποστόλων, όταν καθόταν στην αϋλή και περιέμενε να δει τί θά γίνει με τόν διδάσκαλο Του ψευδομαρτύρησε και άρνήθηκε με όρ-

κο ότι τόν γνώριζε. Ὁ ἀγαπημένος του μαθητής, καί θεολόγος ἀποκληθείς ἀπό τήν Ἐκκλησία, Ἰωάννης μαζί μέ τόν ἀδελφό του Ἰάκωβο βάζουν μεσάζουσα τή μητέρα τους νά ζητήσει ἀπό τόν Ἰησοῦ νά ξεπεράσουν τούς ὑπόλοιπους μαθητές καί αὐτοί νά ἀποτελέσουν τούς «ἀντιπροέδρους τῆς κυβερνήσεως» πού νόμιζαν ὅτι θά σχημάτιζε ἐπί τῆς γῆς. Ὁ Ματθαῖος ἦταν τελώνης, ἐφοριακός, δηλαδή, καί οἱ ἐφοριακοί δέν εἶχαν καί τότε καθόλου καλή φήμη... Ὁ Θωμᾶς ἀμφισβήτησε τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ὁ Παῦλος ἦταν ἀπό τούς φανατικούς διώκτες τοῦ Χριστοῦ. Καί ποιούς συνάντησε ὁ Ἰησοῦς Χριστός; Στόν Ζακχαῖο, πού ἦταν τελώνης καί εἶχε ἀδικήσει πολύ κόσμο πῆγε κι ἔφαγε στό σπίτι του. Λίγο πρό τῆς Σταυρώσεώς Του δέχθηκε τό μῦρο ἀπό γυναίκα, πού κατά τήν παράδοση ἦταν πόρνη, προκαλώντας τήν ἀγανάκτηση τῶν μαθητῶν του, πού τοῦ εἶπαν ὅτι τό ἀκριβό μῦρο θά μπορούσε νά πωληθεῖ καί τό ἀντίτιμό του νά δοθεῖ στούς φτωχοῦς (Ματθ. κστ' 6-13). Καί ἀπορίες προκάλεσε στούς μαθητές Του τό ὅτι ὁ Διδάσκαλός τους καθόταν καί συζητοῦσε μέ μιὰ γυναίκα Σαμαρείτιδα καί συναναστρεφόταν μέ τελῶνες καί πόρνες. Ὁ Χριστός καταδίκασε καί κατήργησε τόν φαρισαισμό, κατήργησε τούς ἐγωιστές «καθαρούς». Δίδαξε ταπεινότητα, ἀγάπη, διακονία, ἀλλά, πρό πάντων, ἄσφογη ζωή. Γιατί οὐδεὶς μπορούσε νά τόν ἐλέγξει γιά ἁμαρτία. Κι ἐδῶ εἶναι τό μυστικό γιά κάθε ἡγέτη. Ἄς κάνει παρέα μέ ὁποιοδήποτε, ἀλλά νά εἶναι ἄσφογος καί ἀμειπτος ὁ ἴδιος. Τότε ἡ λάσπη στό τέλος δέν κολλάει. Καί κάτι ἀκόμη: Ὁ Χριστός εἶχε σκοπό τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καί στό ὅποιο περιβάλλον του, ἐπιβαλλόταν μέ τή διδασκαλία καί τίς ἀρχές Του καί ποτέ δέν παρασύρθηκε ἀπό αὐτό.

Ὁ ΖΟΦΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΘΙΣΜΟΥ

τοῦ Χρῦσανθου Λαζαρίδη,
Δημοσιογράφου - οἰκονομολόγου.

Ἔνα σύννεφο τρομοκρατίας ἀπλώνεται σήμερα πάνω ἀπό τήν Ἑλλάδα: Σκοτεινός παρακρατικός μηχανισμός τροφοδοτεῖται ἀπό ἐπιλεκτικές πληροφορίες μυστικών ὑπηρεσιῶν, τίς διαχέει στά «μίντια», βραχυκυκλώνει ὅλους τούς θεσμούς προστασίας προσωπικῶν δεδομένων, σπάει ἐπιδεικτικά πάσης φύσεως προσωπικά ἀπόρρητα, ἐπικαλεῖται τήν «κάθαρση» ὡς πρόσχημα καί «δολοφονεῖ» ἠθικά -κυριολεκτικῶς λιντσάρε- κάποιους, τρομοκρατώντας ὅλους τούς ἄλλους.

Αὐτό πού βλέπουμε νά ξετυλίγεται καθημερινά δέν ἔχει καμία σχέση μέ τή «δημοσιογραφική ἔρευνα». Γιατί οἱ δημοσιογράφοι, στή συντριπτική τους πλειοψηφία, δέν εἶναι «παπαγαλάκια» οὔτε ῥουφιάνοι. Δέν δημοσιεύουν κάθε μεμονωμένη πληροφορία πού τους δίνεται ἂν δέν τήν ἐλέγξουν, ἂν δέν τή διασταυρώσουν, ἂν δέν βεβαιωθοῦν γιά τήν ἀξιοπιστία τῶν πηγῶν τους...

Δέν ἐπιδιώκεται ἡ «κάθαρση» -πού εἶναι ἀπαράιτητη, ἔτσι κι ἄλλιως. Ἐκβιάζεται καί τρομοκρατεῖται

κάθε δημόσιο πρόσωπο. Τέτοια «κάθαρση», ἀκριβῶς μέ τόν ἴδιο τρόπο -διαχέοντας ἀποσπασματικά στοιχεία κατευθείαν ἀπό τίς μυστικές ὑπηρεσίες καί χωρίς καμία προστασία τῶν ἀθῶν- ἔκανε στίς ΗΠΑ τῶν πρώτων μεταπολεμικῶν χρόνων ὁ Γερουσιαστής Μακάρθι. Τό φαινόμενο ὀνομάστηκε «Μακαρθισμός» κι ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποκαλύφθηκε πίσω του τό πιό σκοτεινό παρακράτος...

Σήμερα στόχος εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἀλλά δέν εἶναι ὁ πρώτος οὔτε θά εἶναι ὁ τελευταῖος...

Τό καλοκαίρι τοῦ 2002 «παπαγαλάκια» δημοσιοποιοῦσαν ὅτι πληροφορία τούς «δίνονταν», ἐνοχοποιώντας ὡς «τρομοκράτες» παλαιούς ἀριστερούς, ἀντιστασιατικούς κατά τῆς χούντας. Ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδείχθηκε ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἦταν ἀθῶοι...

Ἴδιου τύπου μηχανισμός ξεσπάθωσε ἤδη κατά τῆς Ἐκκλησίας. Ἀποσιωπώντας ἢ παραποιώντας κρίσιμες πληροφορίες. Σπάζοντας προσωπικά ἀπόρρητα μέ παράνομους τρόπους καί χρησιμοποιώντας στοιχεία ἀπό τηλεφωνικές ὑποκλοπές, βάσει τῶν ὁποίων δέν μπορεῖ νά σταθεῖ κατηγορία ἢ καταδίκη ἀπό δικαστήριο. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἡ μόνη χώρα στόν κόσμο, ὅπου οἱ «τηλε-εισαγγελεῖς» μποροῦν νά χρησιμοποιοῦν στά τηλεοπτικά «παράθυρα» στοιχεία πού δέν μποροῦν νά χρησιμοποιήσουν οἱ πραγματικοί εισαγγελεῖς στά πραγματικά δικαστήρια...

Κάθε φυγόδικος καί ὑπόδικος -πού ἐμφανίζεται μέ τό πρόσωπο καλυμμένο στόν τηλεοπτικό φακό- θεωρεῖται «ἀξιόπιστη» πηγὴ πληροφορίας, φτάνει νά στρέφεται ἐναντίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Μέχρι καί πληροφορίες τῆς «Μοσάντ» θεωροῦνται ἀπολύτως «ἀξιόπιστες» καί δημοσιεύονται πρωτοσέλιδες, ἀρκεῖ νά θίγουν τόν Ἀρχιεπίσκοπο. Μόλις πρὶν ἀπό λίγες μέρες οἱ ἀρχές τοῦ Ἰσραὴλ κατέσχισαν σημαντικό μέρος τῆς ἀκίνητης περιουσίας τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων. Τήν ἐπομένη, ἀσφυκτικά πιεζόμενος πλέον ὁ Πατριάρχης Εἰρηναῖος, ἀνασκεῦασε παλαιότερες δηλώσεις του καί στράφηκε κατά τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν. Ἡ δήλωσή του μεταδόθηκε θριαμβευτικά ἀπό μερικές ἀθηναϊκές ἐφημερίδες. Δέν ἀμφισβητήθηκε ἡ ἀξιοπιστία τοῦ Εἰρηναίου, πού σήμερα διαψεύδει ὅσα ὑποστήριζε χθές. Ἀποσιωπήθηκε τό γεγονός ὅτι οἱ ἀρχές τοῦ Ἰσραὴλ τόν ἔχουν ὑπό ἀσφυκτική πίεση. Ὅλα συγχωροῦνται, φτάνει νά ὑποχρεωθεῖ ὁ Χριστόδουλος σέ παραίτηση...

Ἐμφανίζεται τό μοναδικό φαινόμενο ἑλληνικές ἐφημερίδες, πού κατά τά ἄλλα καταγγέλλουν τό Ἰσραὴλ γιά τά πάντα, νά δημοσιεύουν, χωρίς καμία ἐπιφύλαξη, ὅποιαδήποτε πληροφορία τῆς «Μοσάντ».

Τίς ἴδιες μέρες ἀποστέλλονται ἀνωνύμως ἀπό τήν Ἀθήνα «γαργαλιστικές φωτογραφίες» Ἑλληνίδας εὐρωβουλευτοῦ στό Εὐρωκοινοβούλιο. Πρὸς τιμὴν τους, οἱ Ἑλληνες εὐρωβουλευτές ὅλων τῶν κομμάτων ἐπνιξαν τήν «εἶδηση» κι ἔσχισαν τίς φωτογραφίες. Ὅμως, αὐτοὶ πού τίς ἔστειλαν δέν ἐπιδίωκαν τή δημοσίευση τῶν φωτογραφιῶν. Ἄν σέ αὐτό ἀποσκοποῦσαν, θά τίς

έστελναν σέ κάποιο άθιναϊκό σκανδαλοθηρικό φύλλο. Έπιδίωκαν κυρίως νά πλήξουν τόν άρχηγό του ΠΑ-ΣΟΚ. γιά τίς έπιλογές τών συνεργατών του.

Ήδη φτάνουν τά πρώτα «μηνύματα» στά κόμματα, ότι ό μηχανισμός πού ξεπάτωσε παλαιότερα στελέχη τής άντιστασιακής Άριστεράς και ξεπατώνει σήμερα τήν Έκκλησία, αύριο μπορεϊ νά στραφεϊ εναντίον τους... Ξεσχίζουn καθημερινά όποιον βάλουν στό μάτι, μέ μισές άλήθειες ή όλόκληρα ψέματα, μέ μή διασταυρωμένες «πληροφορίες», μέ άναξιόπιστες μαρτυρίες, άκόμα και μέ «κουκουλοφόρους» μάρτυρες! Προειδοποιώντας κι όλους τούς άλλους, ότι άφου οι θεσμοί στην Έλλάδα δέν λειτουργούn και τά άτομικά δικαιώματα δέν προστατεύονται, μπορουn όποτε θέλουν νά ξεσχίσουν όποιον θέλουν. Αυτό δέν είναι δημοσιογραφία, είναι λιντσάρισμα. Αυτό δέν είναι «κύμα κάθαρσης», είναι έπέλαση ενός σύγχρονου παρακράτους. Έξαγριώνουν τήν κοινωνία, έξαχρειώνουν τή δημοκρατία και βάζουν λουκέτο στην χώρα. Νά ΄ξεραν, τουλάχιστον, σέ ποιους θά παραδώσουν τά κλειδιά;

ΕΛΙΞΙΡΙΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Κυκλοφορουn από καιρό στα φαρμακεία, από εταιρεία πού εμπορεύεται “φυτικά προϊόντα”, διάφορα σκευάσματα μέ τά όνόματα: “Ίάματα Μοναστηριών”, “Ελιξίρια Άγίου Όρους”, “Ελιξίριο Μοναχού” και “Συνταγές Μοναστηριών”.

Τό κατά πόσον τά σκευάσματα αυτά είναι πράγματι άγνά, φυτικά προϊόντα και τό ότι έχουν, τελικά, θεραπευτικό άποτέλεσμα, είναι κάτι πού θά μπορούσε νά ενδιαφέρει φορεϊς κρατικούς και μή, πού άσχολούονται μέ τή δημόσια ύγεια. Έμεις μπορούμε νά διερευνήσουμε τόν τρόπο μόνο, μέ τόν όποιο τά σχετικά προϊόντα προβάλλονται από τήν ενδιαφερόμενη εταιρεία, ή όποία άπ’ ό,τι αναγράφει στα διαφημιστικά φυλλάδια της διακινεί και προϊόντα έναλλακτικά, όπως “Somatherapy” “Άρωματοθεραπείας”, “Feng Shui” (Φένγκ Σουϊ), κ.τ.λ.

Άξίζει νά αναφερθεϊ ειδικά γιά τό έλένιο (Inula helenium L.), φυτό γνωστό από τήν άρχαιότητα, ότι δέν έχει πλήρως διεκρυνιστεί ή θεραπευτική του άξία καθ’ ό,τι ύπάρχει σύγχυση και σέ άρχαίους συγγραφείς, πού αναφέρονται σ’ αυτό*.

Τέλος, έκφραζουμε την άμφιβολία μας κατά πόσον έχουν ενήμερωθεϊ οι σεβαστοί πατέρες -του Άγίου Όρους ειδικά- γιά τόν τρόπο πού ή εν λόγω εταιρεία χρησιμοποιεί τήν άγία ιδιότητα του Μοναχού και τής Μονής προκειμένου νά προωθήσει τά προϊόντα της, παρουσιάζοντάς τα στό ίδιο έντυπο μέ έναλλακτικά σκευάσματα, εν χρήσει από όπαδούς τής “Νέας Έποχής του Ύδροχόου”.

Εϊναι, δυστυχώς, συχνό τό φαινόμενο νά άναμειγνύονται συνειδητά ή και από άμέλεια στοιχεία έκκλησιαστικά μέ νεοεποχίτικα (New Age), μέ άποτέλεσμα τή σύγχυση του άποϊμαντου κοινού και τήν λανθασμένη άποψη ό,τι όλα είναι τό ίδιο, ό,τι Έκκλησία και παραθηρσεία στην ουσία ταυτίζονται!

Ίάματα Μοναστηριών
Ελιξίρια Αγίου Όρους
Ελιξίριο Μοναχού
Συνταγές Μοναστηριών
Μονοδόσεις
Ελένιο
Essans
Somatherapy
NaturaVita
Άρωματοθεραπεία
Feng Shui
Πράσινα Καλλυντικά
Φυτικό Σύστημα Μαλλιών
Φυτικά Αποσμητικά
Bioplast
Thalassotherapy 3Action
Φυσικές Πρώτες Βοήθειες

* Ένα άλλο φυτό, πού αναφέρεται στην δ’ άραφωδία τής Όδύσειας είναι τό νηπενθές, τό όποιο άφ’ ενός είχε έντονη φαρμακοδυναμική δράση σέ συνέργεια μέ τό κρασί και άφ’ έτέρου ήταν κατευναστικό και παυσίλυπον. Περιγράφεται ως φάρμακο, πού καταργούσε τήν συνειδησιακή έπαφή προς τά έξωτερικά έρεθίσματα, καθώς και τήν μνημονική άνάπλαση τών γεγονότων, δέν προκαλούσε όμως σύγχυση και έλάττωση τής άντιλήψευς τών έρεθισμάτων. Έπομένως, είχε καταπραυντική επίδραση επί όρισμένων σχηματισμών του ρινεγκεφαλικού συστήματος, συντελώντας στην μείωση τών κατεχολαμινών και τής άκετυλοχολίνης και στην αύξηση τής σεροτονίνης, προκαλώντας άμνησία. Η ταυτότητα του φυτού, όπως και γιά τό μώλυ, μέχρι σήμερα δέν είναι σαφώς γνωστή. Ο Θεόφραστος ταυτίζει τό νηπενθές του Όμήρου μέ τό χαιρώνειον. Κατά τόν Πλίνιο ήταν τό έλένιο (Inula helenium L.). Ο Πλούταρχος και ό Γαληνός τό ταυτίζουn μέ τό βούγλωσσο (Anchusa italica Retz.). Όρισμένοι τό ταύτισαν μέ τόν μανδραγόρα, άλλοι μέ τήν ινδική κάνναβη και τέλος μέ τό όπιο. (Ε. Σκαλτσά, Τά φάρμακα στην άρχαία Έλλάδα, <http://www.iama.gr/ethno/oropos/skaltsa.htm>).

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
τοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεξίσοπούλου

1. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη - Λατρεία - Ζωή.
2. The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life.
3. Ἡ Ὁρθοδοξία μας.
4. Ρωμαιοκαθολικισμός, Προτεσταντισμός καί Ὁρθοδοξία.
5. Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καί παραχριστιανικῶν ομάδων, ἔκδ. Γ'.
6. Πεντηκοστῖανοί καί Ὁρθοδοξία. Ἱστορία - Διδασκαλία - Ὁριοθέτηση.
7. Ἀποκρυφισμός, Γκουρούϊσμός, Νέα Ἐποχή, ἔκδ. Γ'.
8. Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία.
9. Μετενσάρκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη Θεώρηση τοῦ Κακοῦ, ἔκδ. Β'.
10. Διαλογισμός ἢ προσευχή; Ὁρθόδοξη θεώρηση.
11. Ντοκουμέντα γιά τίς αἱρέσεις καί τήν παραθρησκεία.
12. Ἡ χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σέ δρόμου τοῦ Ἐωσφόρου.
13. Νεοφανεῖς αἱρέσεις – Καταστροφικές Λατρεῖες στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας.
14. Ναζισμός μέ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὀλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καί παραθρησκευτικῶν ομάδων.
15. Ὁ ἀποκρυφισμός στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας – Γενική θεώρηση, Καμπάλλα, Ἀλχημεία, Ροδόσταυροι κλπ. (τεύχη 1-20).
16. Νεοσατανισμός, Ὁρθόδοξη θεώρηση καί ἀντιμετώπιση.
17. Ἐγκληματικό δόγμα. Ἐμπειρίες πρώην σατανιστῶν.
18. Ἡ ἀστρολογία στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας.
19. Ποιμαντική ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καί τῆς παραθρησκείας.

20. Προβληματική καί στρατηγική στήν ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καί τῆς παραθρησκείας.
21. Ἡ Λατρεία τῆς «Σκοπιᾶς», μία δικτατορία στό Μπροῦκλιν, τόμοι Α', Β' καί Γ'.
22. Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καί τῆς παραθρησκείας. Πρακτικός ὁδηγός γιά τήν οἰκογένεια.
23. Τό Νόημα τῆς ζωῆς στό φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἀκόμη συνιστοῦμε

24. Ὅμαδες ἀσυμβίβαστες μέ τήν Ὁρθόδοξη πίστη. Ὀλοκληρωτικές πνευματικές ἐξαρτήσεις. Πανορθόδοξη ἀντιμετώπιση, ἔκδ. Ζ' Πανορθόδοξο Συνδιασκέψεως, Ἀλίартος 20-26/9/1995.
25. Νικολάου Σταυριανίδη, Θρησκευτική Ἐλευθερία, Ἀθήνα, ἔκδ. ΠΕΓ.
26. Νικολάου Σταυριανίδη, Θεοσοφία - «Νέα Ἐποχή», Ἀθήνα, ἔκδ. ΠΕΓ.
27. Μοναχῆς Ἀντωνίας, Νεοπεντηκοστῖανοί στήν Ἑλλάδα, Ἀθήνα, ἔκδ. ΠΕΓ.
28. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, Σχεδιάγραμμα Ὁρθόδοξου Κατηγήσεως, Ἀθήνα, ἔκδ. ΠΕΓ.
29. Κυριάκου Κυριαζόπουλου, Σαηεντολογία. Γνωστή θρησκεία ἢ παραθρησκεία; Ἀθήνα, ἔκδ. ΠΕΓ.
30. Λεωνίδου Ι. Φιλιπίδου. Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ, Ἀθήνα, ἔκδ. ΠΕΓ.
31. Ἰωάννου Μηλιώνη, «Ναί ἢ ΟΧΙ στο Χάρι Πότερ;», Δ' ἔκδοση, Ἀθήνα, ΠΕΓ.

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων πού συνιστοῦμε

1. Ἡ Ὁμοιοπαθητική ἀσυμβίβαστη μέ τήν Ὁρθόδοξη Πίστη, ἔκδ. Πρωτοβουλίας Γονέων Βορείου Ἑλλάδος γιά τήν Προστασία τῆς Οἰκογενείας καί τοῦ Ἀτόμου, Πολύγυρος Χαλκιδικῆς (τηλ. 23710-41880).
2. Ἀρχιμανδρίτη Χριστοφόρου Τσιάνκα, Νεοφανεῖς Αἱρέσεις – Ποιμαντική, κοινωνική καί νομική ἀντιμετώπισή τους, ΠΕΓ Κύπρου.
3. Α' Εὐρωπαϊκή συνδιάσκεψη - Καταστροφικές λατρεῖες καί ψυχο-ομάδες, Λεμεσός, ἔκδ. ΠΕΓ Κύπρου (τηλ. 003-5725-712839).
4. Μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μία πραγματική ἀπειλή, ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ.: 2310-222.511).

Τά παραπάνω βιβλία διατίθενται στά βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δέν βρῆσθε τά βιβλία 1-31, μορεῖτε νά ἀπευθυνθεῖτε στήν ΠΕΓ, τηλ. (210)6082271 & (210)6396665, προκειμένου νά σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπί ἀντικαταβολῆ.

ΚΟΥΠΙΟΝΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ

Πρός ΠΙΕΓ
Μεσογείων 429
Άγία Παρασκευή, Τ.Κ. 153 43
Τηλ.: 210-60.82.271, 210-63.96.665

Παρακαλώ νά μου στείλετε τό/ά βιβλίο/α

.....

.....

.....

στην παρακάτω διεύθυνση μου:

Έπώνυμο: Όνομα:

Όδος: Αριθμός: Τ.Κ.:

Πόλη: Τηλ.:

Παρακαλώ όπως μου αποσταλούν επί αντικαταβολή.

Ό παραγγέλλον

Ό ΔΙΑΛΟΓΟΣ κυκλοφορεί καί αποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ.

ΚΟΥΠΙΟΝΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΑΣ*

Πρός ΠΙΕΓ
Μεσογείων 429
Άγία Παρασκευή, Τ.Κ. 153 43
Τηλ.: 210-60.82.271, 210-63.96.665

Παρακαλώ, μέ ενδιαφέρει νά μου αποστέλλετε τό περιοδικό «ΔΙΑΛΟΓΟΣ» στην παρακάτω διεύθυνση μου:

Έπώνυμο: Όνομα:

Όδος: Αριθμός: Τ.Κ.:

Πόλη: Τηλ.:

* Συμπληρώνεται σέ περίπτωση αλλαγής διεύθυνσως ή έγγραφής νέου παραλήπτου.